

Lehistanın Almanyaya cevabı azimkârane, fakat mutedil oldu

Hitler, dün akşama kadar nutku tetkik ve tahlil ile uğraştı, kararını bugün verecek

Leh Hariciye Nazırı nutkunda dedi ki: "Biz Polonyahlar için her ne pahasına olursa olsun sulh fikri mevcut değildir,"

Londra ve Paris nutku çok müsaad buldular

Nutuktan bir parça: "Sulhün fiatı yüksektir. Fakat ölçüsüz değildir. Milletlerin hayatında paha biçilmiyecek tek bir şey vardır, o da şeref ve namustur,"

Baltık denizinden Leh ve Alman sahillerinin görünüşü

Varşova 5 (Hususi) — Hariciye Nazırı Bek, beklenen mühim nutkunu bugün parlamentoda söyledi. Parla-

mento bugün fevkalâde günlere hâs bir manzara arz ediyordu. Süferaya aid lo-

(Devamı 11 inci sayfada)

Birinci Türk neşriyat kongresi mesaisini bitirdi

Yedi encümenin raporlarını umumî heyet kabul etti

Ankara 5 (Hususi) — Birinci Türk neşriyat kongresi Maarif Vekilinin bir nutkile kapandı. Kongre biri sabah saat-onda, diğeri öğleden sonra 14 buçukta olmak üzere iki celse akdetti. Bugünkü toplantıda yedi encümen raporlarını umumî heyetin tasvibine arz ettiler.

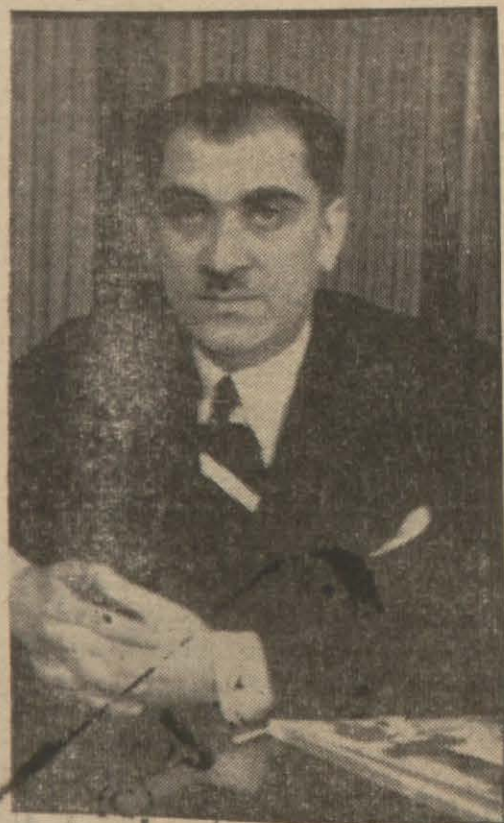
Encümenlerin raporları

Basın, yayın ve satış işleri encümeni memleketin her tarafında bayiler temin edilmesini, paraların muntazam surette tahsilini, posta ücretlerinin tenzilini istiyordu.

Dilekler

Dilekler encümeni kendisine gönderilmiş olan muhtelif temenniler arasında muharrirlerle tâbilerin daha ahenkli çalışabilecek ve Maarif Vekâletinin müzaheret ve kredisile faali-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Maarif Vekili Hasan Ali Yücel

Son Posta

Almanya ile Rusya İngiltereye karşı anlaşılıyorlar mı?

Önümüzdeki yaza harb olmayacağı hakkında evvelce verdiğimiz hüküm gün geçtikçe kuvvet buluyor

Yazan: Muhittin Birgen

Ankara, 4 Mayıs

Aylardanberi devam eden silâhsız siyaset muharebesi, günden güne şiddetini, sahasını ve gürültüsünü artıra artıra, son zamanlardaki genişlik ve şumul derecesine vardı. Herkes bu muharebenin artık kat'i bir netice vereceğini zannetmişti. Halbuki, muharebe kat'i neticesini vermek şöyle dursun, sahneye birdenbire yeni bir kuvvetin zuhurile, büsbütün yeni ve başka bir safhaya girmiştir.

Muharebe sahnesine yeni giren kuvvet Rusyadır. Bu girişi de Litvinofun istifa ilân ediyor; yahud, Litvinofun istifası hâdisesinin arkasından, Rusya, enternasyonal politikada kendisinin de varlığını resmen ilân etmek istemiştir.

Dünya politika muharebesinin en hareketli bir devrinde böyle bir istifa hâdisesinin manasını anlamak, bilhassa bu hâdiseye Rusya gibi dünyaya karşı kapalı bir âlem içinde cereyan ettiği zaman, çok

(Devamı 2 ncide, Hergün sütununda)

Stalin

Hitler

Maten gazetesine göre ise..

Berlin - Moskova arasında gizli anlaşma varmış

1933 te temdid edilen anlaşma esaslarına göre her iki devlet siyasi, iktisadi veya askerî hiçbir bloka iştirak edemeyecekler

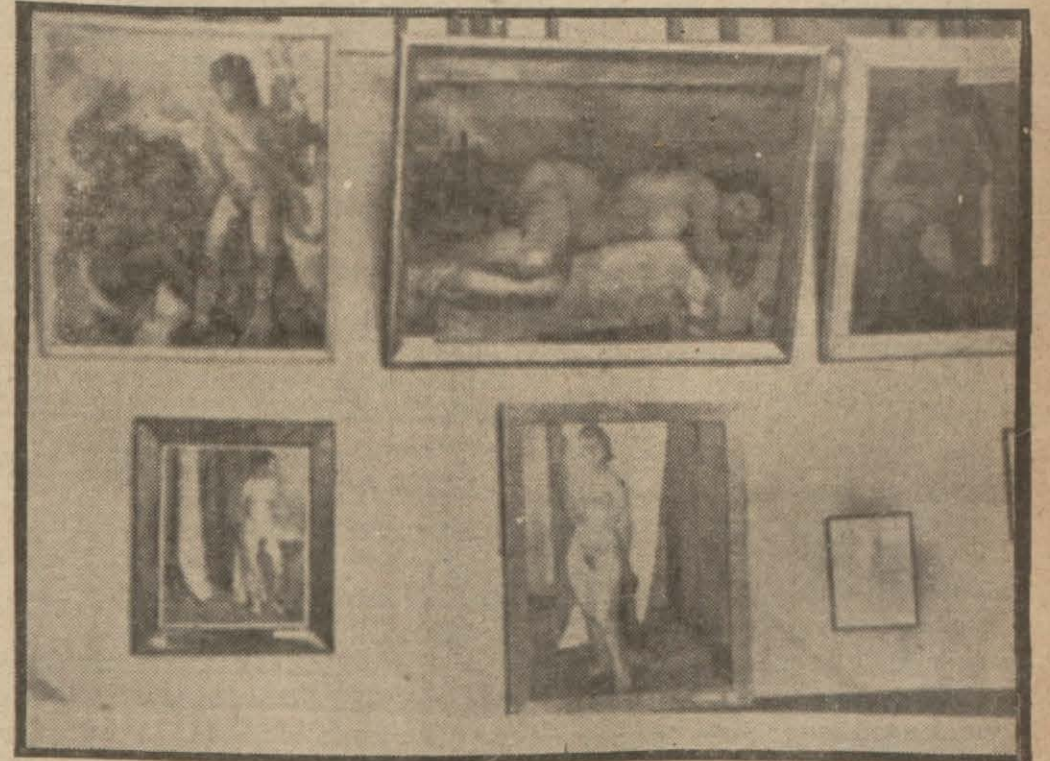
Paris 5 (Hususi) — «Maten» gazetesinin siyasi muharriri sânsasyonel bir haber neşretmiştir.

Bu habere göre Almanya ve Sovyet Rusya arasında, bitaraflık ve müteakaber neşretmiştir.

(Devamı 10 uncu sayfada)

İzmitte mahkemelik olan tablolar

Müstehcen olmadıkları anlaşarak tekrar sergideki yerlerine asılan tabloların fotoğrafları

Tablolardan birkaçının dün İzmitte sergi binasında aldığımız resimleri

Hâdiseye malûmdur; müstakil ressamlar ve heykeltıraşlar İzmitte bir sergi açtılar. İzmit müddeiumumiliği sergide müsteh-

(Devamı 11 inci sayfada)

(Tabloların diğeri fotoğrafları 8 inci sayfamızda)

HITLER

Danzig serbest şehir olarak Almanyaya avdet edecektir! demişti

BEK

Polonya kendisinin Baltıktan sürülüp atılmasına asla müsaade etmeyecektir! dedi

HITLER

Koridor Almanyanın kendine hâs olan yoludur! demişti

BEK

Koridor, Alman değil, eski bir Leh eyaletidir! dedi

HITLER

Koridor yüzde yirmi beş nisbetinde bir Leh ekalliyeti ile meskündür! demişti

BEK

Koridor yalnız yüzde nisbeti pek cüz'i Alman kolonlarına malik bir eyaletimizdir! dedi

Nutkun sonunda

HITLER

Müzakere kapılarını kapamamış ve Polonya ile müzakereye hazır olduğunu bildirmişti

Nutkun sonunda

BEK

Bazı prensipler dahilinde müzakereye amade bulunduğunu bildirdi

Sırb - Hırvat anlaşması feshedilmiş

Belgrad 5 (Hususi) — Geçen hafta Zagrebde, başvekil Zvetkoviç ve Hırvat lideri Maček arasında tahakkuk etmiş o-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Meşhur bir zatın çalınan pantolonundan kaçak çakmak çıkmış!

Dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde bir kaçak çakmak da -vasının duruşmasına bakılmıştır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Hergün

Almanya ile Rusya
İngiltereye karşı
Anlaşıyorlar mı?

Yazan: Muhittin Birgen

(Baştarafı 1 inci sayfa)

müşkül olurdu. Fakat, bu âlemin bu kadar sıkı bir surette kapalı olmasına rağmen, hâdisenin manasını bir dereceye kadar olsun aydınlatacak âlâmetler görmek ve bu âlâmetlerin yardımı ile dünya siyasetinin büyük meydan muharebesinin yeni safhasına bir göz atmak imkânsız olmamıştır.

İstifa havadisini dün geceki İngiliz radyosu geç vakit, son haber olarak ilân etti. Bu satırları yazmakta olduğum Ankara'da Ulus gazetesi, bu haberi bu sabah [evvelki sabah] sade bir şekilde verdikten sonra, öğleyin Anadolu ajansı, Rusya politikasına dair, Havas muhabirinin Moskovadan gönderdiği bir telgrafi hülâsaten neşretti. İstifaya takaddüm eden bu telgraftaki fikirlere diğer bazı âlâmetler ve yardımcı izah unsurları ilâve edildiği zaman, Moskovanın tuttuğu politika yolu hakkında az çok vazih bir fikir edinmek kabildir.

Hemen hemen bir senedenberi, kendi geniş âleminde kapalı ve sessiz yaşayan Rusya, bu uzun sükûndan sonra, şimdi birdenbire, dünya politikasının meydan muharebesine küllî kuvvetlerle iştirake karar vermiş bulunuyor. Rusya, bu muharebede, belki de henüz şu veya bu tarafı iltizam eder bir vaziyet almış değildir. Ancak, Moskova, bütün siyasi kuvvetlerini bir araya toplayarak dünya kadar geniş olan muharebe sahasının ufuklarında, her tarafa gidebilir bir istikamette büyük bir strateji hareketine geçmiş bulunuyor. Bunda hiç şüphe yoktur.

Mihverin tecavüz politikasına karşı vaziyet almaya teşebbüs eden İngiltere Lehistan, Romanya, Yunanistan malûm olan garantileri verdikten sonra Rusya ve diğer memleketlerle de konuşmaya başladığı zamandanberi Moskova ile Londra ve Paris arasında cereyan etmekte olan fikir alışverişleri bir türlü ilerleyip müsbet bir neticeye varamadı. Almanya ile Rusya arasındaki münasebetlerin klâsik mahiyetine bakanlar, neden dolayı Rusyanın bu umumi garanti sistemine derhal iştirak etmemiş olduğunu bir türlü anlayamıyorlardı.

Nihayet, Moskovadan sızan bazı haberlerden ve bu arada bilhassa Havas ajanının bugün radyoda dinlediğim bir telgrafından anlaşılacağına göre, Rusya, İngilterenin kendisini ihmal ederek dünya siyasetine bugün bu şekli, yarın öbür geçli vermek iddiasında bulunmasına karşı muhalif bir vaziyet almıştır. Havas muhabiri, Polonya, Romanya ve Yunanistan garantilerine Moskovanın tersinden başlamış bir teşebbüs olarak baktığını ve bu meselelerin evvelâ Rusya ile konuşulması iktiza ettiği halde bunun ihmal edildiğini anlatırken Rusyanın ancak her tarafı birden muayyen taahhüdler altına alan anlaşmaları taraftar olduğunu söylüyordu. Bu izah, Litvinafun istifa haberi ile yanyana getirilince artık yepyeni bir vaziyet karşısında bulunulduğu aşikârdır.

Bu yeni vaziyette Almanya ile Rusya'yı birdenbire birer başka çehre ile görürsünüz. Ötedenberi, binlerce kilometre mesafeden birbirlerine yalnız hiddetle bütülmüş gözler ve sıklıkla yumruklarla bakan iki memleket arasında, bu defa birbirlerine gülümsemek isteyen mülâyim iki çehre göze çarpıyor. Bir zamandanberi birbirlerine karşı küfreden vazgeçmiş olan iki idealist inkılâb memleketi, ahiren, iktisadi bir anlaşma yapma üzere konuşmaya teşebbüs ettikten sonra, şimdi de, şüphesiz her iki taraf ayrı maksadlarla, İngilterenin karşısına geçerek, «senin Pâh bu memleketi, kâh diğerini tecrid etmek isteyen politikana karşı, işte biz de böyle mukabele ederiz!» diyorlar. Belki de bunu henüz dememiş değildirler; fakat, Moskovanın Londra politikasına karşı almış olduğu tavır, hemen hemen bunu söylemiş olmaya muadildir.

Bu yeni vaziyette Almanya ile Rusya ne derece konuşmuşlar ve ne dereceye kadar anlaşmışlardır? Acaba, aralarında anlaşmış noktalar var mıdır? Acaba Rusyanın son hâdiseler arasındaki tavrı,

Resimli Makale:

İnsanda hayal ihtivacı..

Gençleri besleyen büyük hayal tecrübe ve bilgi sahibi ihtiyarlarla kendilerini hemseye saymaları, ihtiyarlara teselli veren zehab da kendilerini gençlerle arkadaş olabilecek zindelikte sanmalarıdır.

İnsan yaşamak için daima hayale muntaçtır, fakat bu ihtiyacın derecesi az veya çok olacağına göre neticesi değişir, bir takdirde teşvik kamçısı, diğer halde ölümü tacil eden uyutucu bir ilaçtır.

SÖZ ARASINDA

Dördüzlerin anası
Yavrularından
Bıkmış!

Son üç sene zarfında, 2 binden fazla ziyaretçi, Yeni Zelandalı dördüzleri ziyaret etmişlerdir. Bundan böyle anneleri, bebekleri beş yaşlarına basıncıya kadar kimseye göstermemeye karar vermiş ve bu kararını gazetelerle de ilân etmişlerdir.

Madam Dunedin:

«Bıktım çocuklardan artık. Bir yolda bebek gördüm mü, fena halde sinirleniyor, kız mı oğlan mı diye merak bile etmiyorum. İşte bir doğumda 4 çocuk doğurmanın akibeti budur. Yavrularımı seviyorum amma.. bir daha istemem» demektedir. Resimde ana babayı görüyorsunuz.

sade kendi kendisine tuttuğu bir yolun başlangıcı mıdır? Yoksa, Moskova, Berlin ile hiç olmazsa iptidai bir görüşme yapmış mıdır? Bu suallere kat'î bir cevap vermek şimdilik mümkün olmamakla beraber Almanyanın son hâdiseler arasında aldığı tavra bakılırsa iki memleket arasında hiç olmazsa bir konuşma vakidir. Bu konuşma nereye kadar gider? Rusya ile Almanya, İngiltereye karşı anlaşılır mı? Anlaşabilirler mi? Hattâ, her iki tarafta böyle bir tecrübeye temayül var mıdır? Böyle bir anlaşma vukua gelirse bunun enternasyonal politika âleminde yapacağı akisler neler olabilir?

Bu sualleri şimdilik bir tarafa bırakalım; bunları birer birer göreceğiz, tetkik edeceğiz ve hükümlerimiz, hâdiseleri takiben vereceğiz. Şimdilik şunu söylemekle iktifa edelim: Önümüzdeki yaza harb olmayacağı hakkındaki mütealeminiz, bu yeni vaziyet ile zayıflamamış, bilakis kuvvetlenmiştir.

Şu dakikada gerek Rusya, gerek Almanya, her tarafa gidebilir bir yol üzerinde görünüyorlar. Sonrasını ancak sonra öğreneceğiz.

Bir sual daha: Rusya ile Almanya ara-

Hergün bir fıkra

Gene bilemedin

Obur, bağda üzüm yiyordu. Salkımı koparıyor, ağzına alıyor, ve üzümün hepsini birden ağzına boşalttıktan sonra boş salkımı ağzından çıkarıp atıyordu. Oburun bu tarzda üzüm yeyişini gören biri:

— Üzüm öyle yenilmez, dedi, obur sordu:

— Ya nasıl yenilir?

İkişer ikişer ağza atılır.

— Öyle yenilen armuddur.

— Yok canım armud sapından tutulup yenilir.

— Gene bilemedin, sapından tutulup yenilen karpuzdur.

İngilterede vahşi
Bir papas

İngilterede Banbury târiki dünyaların sakallı Theodore Lamb, elbise diye çuvalarla örtüldüğü, saçlarına sakallarına briyantın yerine çamur sürdüğü için ana caddelerden dolamaktan, dükkânlara girmekten menedilmiştir.

sında bir anlaşma olursa Türkiyenin vaziyeti ne olur? Okuyucularım bilirlir ki ben Türkiye hakkında çok nikbimim. Türkiye, müttehid, kuvvetli ve yeryüzünde müsbet bir varlıktır. O, dünyanın her vaziyetinde kendisine bir emniyet ve huzur kombinezonu bulmakta asla güçlük çekmeyecektir.

Muhittin Birgen

18 yaşında bir kızla
Evlenmek isteyen
Papasın esrarlı ölümü

Ç ümüzdeki haftalarda çok sevdiği 18 yaşlarında bir mekteb talebesi evlenecek olan Londranın tanınmış dini şahsiyetlerinden 57 yaşlarında Ralf Palter Wade, kilisedeki odasında ölü olarak bulunmuştur. Papas, genç kızla nişanlandığı ilân eder etmez, muhtincedikiler, kendisine yolladıkları imzasız mektuplarla tehditlerde bulunmuşlardır. O kadar ki, papas mektuplarını bir başkasına açtırdıktan ve o kuttuktan sonra eline alabilmiştir.

İstediği gibi bir ada
satın alan muharrir

Meşhur İngiliz kadın muharrirlerinden Rosita Forbes en büyük emellerinden birine nail olmuş, West Indies'de bir ada satın almıştır. Muharrir, burada bir köşk yaptırarak, hayatının son günlerini, medeniyetten 160 kilometre uzakta kendi kendisine geçinen bir cemaatle birlikte geçirmek sevdâsındadır.

Eleuthera isiminde olan bu ada iki kilometre uzunluğunda ve bir kilometre genişliğindedir. Plajı fevkalâde güzeldir. Muharrir köşkünün planlarını bizzat kendisi çizmiştir.

Güldüğü hiçbir zaman
görülmiyen bir aktör

Holivudun abus suratlı aktörü Ned Sparks gülümseyen bir fotoğrafını gösteren herhangi bir kimseye 160 bin Türk lirası ödemesi hususunda bir sigorta şirketine müracaat ederek, abus çehreliliğini sigorta ettirmek istemiştir. Aktör bütün şöhretini bu abusuğuna medyun olduğunu söylemektedir. Teklifini kabul eyleyecek şirketin hiç bir zaman zarara uğramayacağını, zira aslâ hayatta kendisini gülerken görmeyeceklerini iddia etmektedir.

Sözün kısası

Kitab ve köylü

E. Talu

Ankara neşriyat sergisinde satış işleriyle meşgul bir vatandaş sordum:

— Alışveriş oluyor mu?

— Epeyce oluyor.. cevabını verdi.

O aralık, sergiyi gezmekten dönen temiz giyinmiş iki köylü, ellerinde küçüklük bir kitab paketi ile yanımızdan geçtiler.

Memur:

— İşte dedi; bakınız: Ufaktefek, fakat en çok kitab satın alanlar bunlar. Sergi açıldıktanberi, burayı gezmek ve elleri boş çıkarmak hususunda köylülerimiz ve halkımızın mütevazı tabakası takdir ve gayrete şayan bir tehalük gösteriyorlar.

— En ziyade aldıkları ne gibi eserlerdir?

— Bilhassa Atatürkün hayatını fotoğrafla canlandıran albümler.. birbirlerinden görüp, geliyor ve alıyorlar. Sonra, büyücek puntolarla basılmış hikâye, masal kitapları. İçlerinde alfabe ve okuma kitapları alanlar da çoktur.

Harf inkılâbımızın, bu mes'ud bir sermesesi değil midir? Köylüye okumak zevkini tattırmak, kitaba para verilebileceğini öğretmiş olmak, böyle kültür sergilerini gezmekten haz duymak.. ne güzel başarı!

Neşriyat kongresinin amaçlarından biri de bu mes'ud neticeyi daha da şümullendirmek olacaktır. Hiçbir kongre bu kadar sevkle, istekle, azim ile çalışmamıştır. Muhterem Maarif Vekilinin davetine icabet eden delegeler takib olunan gayeyi daha toplanmadan evvel tamamlı benimsemişler. Bu birkaç günlük iş birliğinden, memleket hesabına iyilikler doğacağından emin olmalıdır.

Bunlar, bu iyilikler sayılmakla tükenmez. Encümenlerde hazırlanarak, umumî heyete arz edilecek ve tatbiki Cümhuriyet hükümetinden iltimas olunacak temenni ve kararlar Türk kültürünün inkişafı ve yayımı bakımından bilhassa faydalı olacaktır.

Hele kitabı ucuzlatıp çoğaltırsak ve yayımıle satışı daha emin, seri ve amelî bir hale koyarsak bugün bile azıcık kazancandan fedakârlık ederek kitab satın alan köylü, böylece tesnelik gösterdiği irfana yakın bir istikbalde erişmek imkânlarını bulacaktır.

Harf inkılâbı Türk ülkesinde mucizeye yakın bir tesir yapmıştır. Vatandaşlar okumak istiyorlar. Onların bu nezih isteklerini karşılamak borcumuzdu. Neşriyat kongresi bu borcun hemen ödenmesi çarelerini araştırmak ve bulmak için toplandı.

İşin tutumundan ve kongrenin çalışma tarzından, sarfedilen emeklerin boşa gitmeyeceğini anlıyoruz. Çünkü üzerinde yürünen iz, Ebedî Atatürkün granit üzerine, dehasının nurile hakketmiş olduğu izdir!

E. Talu

İskender camisinin avlusundaki
barakalar yıkılacak

Sultanahmette İskender camisi avlusunda bulunan beş baraka vakıflar müdür lüğü tarafından yıktırılacaktır.

Caminin san'at güzelliğini ve avlunun intizamını bozacak dercede harap olan bu barakaların içerisinde muhtelif eşhas kiracı olarak oturmaktadır. Bu sebeble de vakıflar başmüdürlüğü barakaların tahliyesi için dava açmıştır. Tahliyeyi müteakib bu barakalar hemen yıktırılarak, avlunun temizlik ve intizamı temin olunacaktır.

TAKVİM

MAYIS

Künlü sene 1385	6	Arabi sene 1358
Nisan 23	Resmî sene 1939	Hızır 1

CUMARTESİ

GÜNEŞ	Rebiülevvel	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
4 51	16	2 54
9 42		7 44

	Ogle	İkinci	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Z.	12 10	16 04	19 10	20 56
6.	6 00	8 45	12 -	1 46

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Birkaç gün evvel Şehir Meclisinin bir toplantısında Karaağaç mezbahasının bütçesi müzakere edilirken mezbahaya bağlı bir daire olan buz imalâthanesinin de bahsi geçti. Azadan biri:

— Buz bayiinin bunu her yerde 100 paraya sattırmayı ve her yerde buz buldurmamayı temin edemediğini, vazifesini yapamadığını söylüyordu, şikâyet ediyordu.

İstanbulun yeni Belediye Reisi vazifesine yeni başlamıştır, hâdiseyi bilmiyordu, fakat hemen:

— Tetkik eder, icabını yaparım. dedi.

Ve aradan 2 gün geçmemiştir ki, gazetelerde Belediyenin

buz meselesine müteallik mühim mukarreratını okuduk. Medihte ve zemde isticâl etmiyelim, daima zarar verir, fakat bazı hareketler de vardır ki, bunları kaydetmemek tealeyhte ise memleket hesabına fena netice verir, lehte ise inafsızlık olur. İşaret ettiğimiz nokta bu sonuncu kısımdandır. Biz buna benzer bazı hareketlere de bakarak biraz para, biraz çalışma, biraz takib fikri, hele ticarî görüş kabiliyeti; olduktan sonra asırlardanberi bir türlü imar edilemeyen şu İstanbul şehrinin yüzünü güldürmenin kısa bir zamanda mümkün olabileceğini inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TEL GRAF HABERLERİ

İngilterenin Rusyaya mukabil teklifleri hazır

Çemberlayn müzakerelerin aksamasından İngilterenin mes'ul olmadığını dün Avam Kamarasında beyan etti

Londra 5 (Hususî) — Kabinenin harici işler komitesi bugün öğleden sonra toplanarak, müteavize karşı müşterek cephe kurmağa müteallik Sovyet tekliflerine verecek olan cevabı hazırlamıştır.

Komite, aynı teklifler hakkında Fransa tarafından verilen cevaba da mutali olmuştur.

Mukabil teklifler mahiyetinde olan İngiliz cevabı en kısa bir müddet içinde Moskova bildirilecektir.

Çemberlaynın beyanati

Avam Kamarasının bugünkü toplantısında, Moskova ile yapılan müzakereler hakkında sorulan bazı suallere cevap veren Başvekil Çemberlayn de, müzakerelerin müsbet bir şekilde neticelenmemesi için meydana hiçbir sebep olmadığını söylemiştir.

Çemberlayn, müzakerelerin aksamasından İngilterenin mesul olmadığını ve İngiliz noktai nazarının, diğer devletlerin te mayül ve görüşlerine feda edilemeyeceğini de ayrıca bildirmiştir.

Siyasi mahfelle'e göre ise

Diğer taraftan siyasi mahfellerde, müteavize karşı müşterek cephe hakkında Londra - Paris - Moskova arasında bir

prensip anlaşmasının husule geldiği ve bu hükümetler arasında pek yakında, üç taraflı bir askeri ittifak aktedileceği söylenmektedir.

Aynı mahfellere nazaran bu ittifak mahdud taahhüdlere istinad edecek ve Uzaksarka samil olmayacaktır.

İngilterenin noktai nazarı

Londra 5 (A.A.) — İngiliz - Sovyet müzakereleri Fransız hükümeti tarafından tasvib edildikten sonra dün gece telgrafla Moskova'ya bildirilen İngiliz cevabı notası üzerine devam etmektedir. Londra - Paris ve Moskova arasında evvelce teati edilen notalarda olduğu gibi yeni vesika hakkında da sıkı bir gizlilik muhafaza edilmektedir.

Bununla beraber ajans muhbirinin öğrendiğine göre İngiliz notası heyeti umumiyesi itibarile Sovyetlerin bir ittifak muahedesi hakkındaki teklifini reddetmekte, fakat her hangi bir taarruza maruz kalacak devletlere derhal yardım edileceğini bildiren üç deklarasyon neşri ni teklif etmektedir. Bu muhabire verilen malûmata göre, Londra hükümeti üç taraflı bir ittifakın bir mukabil ittifak teşekkülüne zarurî olarak sebep olacağı

ve bunun da dünyayı iki muhalif bloka ayıracağı mütaleasında bulunmuştur.

Fransızlara göre Rus siyaseti

Paris 5 (A.A.) — Fransız gazeteleri, Litvinofun çekilmesi ve yerine Molotofun tayini etrafında bazı tahminlerde bulunmakla iktifa ediyorlar.

Figaro şöyle yazıyor:

Rusyada olan bitenler Fransızlar için anlaşılabilir şeylerdir. Her defasında aldanmak tehlikesi vardır. Birçok defadır söylediğimiz gibi Rusların adeti aynı zamanda üç siyaseti bir arada götürmektedir... Bu dolambaçlı ve karışık yolların içinden ancak onlar çıkabilirler. Kim bilir belki de bugün üç değil dört siyaset takib ediyorlar. Daha dün Ankarada Türklerle müzakere bulunan Potemkin ne olacağı ve Molotofun da hariciye komiserliğinde kalıp kalmayacağını biemek çok alâkalı bir mevzudur.

Rus - Alman mukareneti

Epoque, bir Rus - Alman mukarenetinin ihtimalsiz olduğuna kat'i olarak hüküm verilemeyeceğini yazıyor ve bu felâketli mukarenete mâni olacak bir siyasetin takib edilmesini ötedenberi tavsiye ettiğini hatırlatıyor.

Fransanın Hükümetimize Teşekkürleri

Paris 5 (A.A.) — General Veyganda Türk makamatı tarafından yapılan çok hararetle kabul resmi Fransız mehafiline derin bir memnuniyetle kaydedilmektedir.

Fransa hariciye nazırı Bone, bu hususta Fransanın teşekkürlerinin Ankara hükümetine ıblâğına Fransanın Ankara büyük elçisini memur etmiştir.

Potemkin şehrimizde

Ankara 5 (A.A.) — Sovyetler Birliği hariciye komiser muavini Potemkin Yoldaş bu akşamki eksprese bağlı hususî bir vagonla şehrimizden ayrılmıştır.

Türk - Sovyet bayrakları ile donatılmış olan istasyonda Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Hariciye Vekâleti umumi kâtipi Numan Menemencioğlu, hariciye protokol dairesi şefi Şevket Fuad Keçeci, Ankara belediye reis muavini, merkez kumandanı, emniyet direktörü, Romanya büyük elçisi, İsveç elçisi, Sovyet büyük elçiliği erkânı tarafından uğurlanmış ve bir askerî müfreze tarafından da selâm resmi ifa edilmiş, mızka iki memleket millî marşlarını çalmıştır.

Sovyetler Birliği büyük elçisi Tertief ve refikası Potemkin Yoldaş refakat etmektedir.

Polonyada Hitlerin temsil eden bir mankene ateş verildi

Posen 5 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Lehliler dün burada bilhassa Alman kitabeları aleyhine müteveccih olmak üzere Alman aleyhtarı tezahüratta bulunmuşlar ve Hitleri temsil eden bir mankeni şato ile üniversite arasındaki abidenin önünde ateşe vermişlerdir. Müteakiben tezahüratçılar Alman başkonsolosluğu binasına yaklaşarak «Kahrolsun Hitler» diye bağırmasılarsa da biraz sonra polis tarafından dağıtılmışlardır.

Milli Şef ile Devlet Reisleri arasında teati edilen telgraflar

Ankara 5 (Hususî) — İran veliah-dinin izdivaç merasimi münasebetile Cümhurreisi İnönü tarafından İran Şehinşahına ve Mısır kralına gönderilen samimî telgraflara iki hükûmdar aynı samimiyetle mukabele etmişlerdir.

Alman devlet reisi Hitlerin doğum yılı ve millî Alman bayramı münasebetile de Cümhurreisimiz ile Hitler arasında dostane telgraflar teati edilmiştir.

Yugoslavya naibi Prens Pol da doğumunun yıldönümü münasebetile Milli Şefin gönderdiği samimî tebrik telgrafına hararetle bir teşekkür telgrafı göndermiştir.

Japon imparatorunun doğum yılı münasebetile Milli Şef ile Majeste Hirohito arasında da dostane telgraflar teati edilmiştir.

Sabık Arnavudluk Kralı bütün gazeteleri okuyor

Şehrimizde dün üçüncü gününü geçiren sabık Arnavud Kralı Ahmed Zogu, sabahtan akşama kadar hiçbir yere çıkmamıştır. Yemeğini kendi dairesinde yemiş, günlük bütün gazeteleri aldirarak mütalea etmiştir. Öğleden sonra 15,30 da Kralın iki hemşiresi yalnız olarak sokağa çıkmışlar, yürüyerek Beyoğlu tarafında bir gezinti yapmışlar, bazı mağazalardan öteberi mubayaa etmişlerdir.

Sabık Kralın henüz ne tarafa yerleşeceği malûm değildir. Kendisile beraber gelen nazırların tekrar Arnavudluğa dönecekleri haberi de teyyüd etmemiştir. Bu haber daha ziyade nazırların Arnavudlukta bulunan ailelerini buraya getirmeleri şeklinde kuvvetlenmektedir. Hattâ bir kısım nazırlar ve Kralın maiyetinde İstanbul gelen bazı saray mensublar: apartman ve pansiyon aramağa başlamışlardır.

Vakıflar Umum Müdürlüğü bütçesi

Ankara 5 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün doktor Mazhar Germenin reisliğinde toplanmış, sanayinin kontrolüne dair olan kanun lâyhasının geri verilmesi hakkında Başvekil tezkereyi okunmuş ve Vakıflar umum müdürlüğü 1939 yılı bütçesi 2,789,500 lira varidat ve 2,788,470 lira masraf olarak kabul edilmiştir.

B. M. Meclisi Pazartesi günü toplanacaktır.

İngiliz Kralının Amerika seyahati

Londra 5 (A.A.) — Kral, Amerika hareket etmeden önce veda için Çemberlayn'ı kabul etmiştir.

Sabahtan Sabaha

Almanların daha on yıl evvelden her istikamete geniş asfalt ve beton yollar yaptıklarını gören diğer Avrupa milletleri:

— Bravo! diyorlardı, doğrusu Almanya turizme ehemmiyet veriyor. Memleket seyyah getirmek için yapılan bu yollar sayesinde Almanya çok cenabi döviz de girmiştir. Harbden bıkılmış, fakir düşmüş bir memleket için bundan daha faydalı ne olabilir?

Hakikaten Almanyanın hiç bir memlekette eşleri olmayan dümdüz, geniş beton yolları hattâ Türkiye'den bile birçok otomobil seyyahlarını kendine çekti. Almanyaya çok para girdi. Ve yeni turizm modası olan otomobille seyahat programlarında Almanya başa geçti.

Almanyanın memlekete seyyah getirmekle yaptığını zannedilen bu yolların bugün ne işe yaradığını görüyoruz ve tok Avrupalıların bu fikre kapılmakla ne kadar gaflet gösterdiğini de anlıyoruz. Almanlar memleketin her istikametine yaptığı bu yollarla yıldırım sür'atle önce Avusturyayı, sonra Çek - Slovakıyı, daha sonra Memel'i işgal ediverdiler.

Motörlü kıt'aların kilometreleri yutan sür'atleri ancak böyle beton yollarla kendini gösterir. Her Hitlerin bugün Avrupalının Sıraköprüsü haline gelen meşhur koridordan geçmek üzere Şarkı Prusyaya yapmak istediği beton yolun manası da artık anlaşılmasın olsa gerek. Almanyanın Büyük Harbden evvel ve Fransız hududuna doğru yaptığı çift hatlı demiryollarının manası da o zaman anlaşılmasın.

Yolun, bilhassa asfalt yolun siyaset dünyasındaki rolü işte budur!

Bürhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

Leh Hariciye Nazırının nutkundan anladığımız nedir?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Almanyanın Dançığ ve koridoru hakkındaki müddealarına aletî bir cevap olmak üzere Leh hariciye nazırı Leh diyet meclisinde dün beklenen nutkunu söylemiştir. Bu nutuktan evvel de Leh hükümeti, Almanyaya tahriri cevabını vermiştir. Diplomatik ve ip-hamla dolu bir ifadeye inzıam eden girift bir tercümenin ne kadar mümkünse o kadar iğlak etmiş olduğu bu nutuktan çıkan mana, zuyufu hafzedildikten sonra şu oluyor:

«Almanya ile Lehistan arasında akte-dilmiş bir muahede vardı. Almanya, bu muahedeyi, bizim siyasi haklarımızı tahdid edebilir ve biz de buna razı olabiliriz gibi yanlış bir anlamda telâkki ederek İngiltere ile yapmış olduğumuz tedafüî anlaşmayı vesile ittihaz ederek bozmuştur. Filvaki Dançığda ekseriyet Alman halkıdır. Fakat bu şehrin hayatı Leh ıktisadiyatı ile kaim bulunuyor. Koridor tabiri ise yanlıştır. Çünkü bu muntaka eski bir Leh veyvodalığıdır. Bmaenaleyh Lehlikliği su götürmeyen koridor kısmı hak-kında hiç bir feragat mevzuabıhıs değildir. Mülkiyet ve hükimranlık hukuku -muz baki kalmak şartı ile de, Alman halkına serbest yaşamayı mümkün kılacak her türlü imkânlar verildiği gibi son zamanın siyasi hayatında husule gelen seri tahavvülleri de gözönünde bulundurarak Alman hükümetile müşterek vaziyeti teklife amadeyiz. Uzun devreler kanlı hâdiseler içinde yuvarlanmış olan nesillerimizi tekrar bunlara benzer bir badireye yuvarlamak emelimiz değildir. Sulh iyi bir şeydir. Hattâ pahası ne kadar yüksek olursa temin edilmesi de lâzımdır. Fakat ondan daha pahalı bir şey vardır ki o da şeref ve namustur. Polonya, behemehâl sulhü temin edeceğim diye bu iki kıymetli varlığını feda etmeyecektir.

Leh hariciye nazırı miralay Bekin nutku aşağı yukarı bundan ibarettir. Her Hitlerin irad ettiği tarihî nutukla bu sözler mukayese edilecek olursa iki devletin uzlaştrılması mümkün olmayan iki ayrı noktai nazar etrafında mevzi aldıkları iddia edilemez. O da konuşmaya meyaldır. Bu da. Her ikisi de bu bahiste kapıları açık bırakıyorlar. Yalnız telifi kolay görünmeyen nokta, birinin behemehal Dançığe sahip olmak istemesi, öbürünün de bu fikre mutlak surette yanaşmadan imtina eylesesidir. Esas davamın teferruatı sayılmak lâzım gelen bu siyasi safhayı, acaba, şimdiden bir çıkmaz saymak doğru olur mu? Netice; karşısında bulunduğu tehlikenin azametinden gafil bulunmayan Lehistanla şimdiki kâdarki zayıfsız muvaffakiyetlerini topyekün tehlikeye düşürmeyecek olan Almanyanın her ikisi de vaziyetin neza-ketini müdraktirler. Bundan dolaydır ki bu meselede, ergeç bir hal formülü bulunacağına kaniim. Belki bir gün evvel, belki de bir gün sonra.

Selim Ragıp Emeç

Siyasî asfalt

Almanların daha on yıl evvelden her istikamete geniş asfalt ve beton yollar yaptıklarını gören diğer Avrupa milletleri:

— Bravo! diyorlardı, doğrusu Almanya turizme ehemmiyet veriyor. Memleket seyyah getirmek için yapılan bu yollar sayesinde Almanya çok cenabi döviz de girmiştir. Harbden bıkılmış, fakir düşmüş bir memleket için bundan daha faydalı ne olabilir?

Hakikaten Almanyanın hiç bir memlekette eşleri olmayan dümdüz, geniş beton yolları hattâ Türkiye'den bile birçok otomobil seyyahlarını kendine çekti. Almanyaya çok para girdi. Ve yeni turizm modası olan otomobille seyahat programlarında Almanya başa geçti.

Almanyanın memlekete seyyah getirmekle yaptığını zannedilen bu yolların bugün ne işe yaradığını görüyoruz ve tok Avrupalıların bu fikre kapılmakla ne kadar gaflet gösterdiğini de anlıyoruz. Almanlar memleketin her istikametine yaptığı bu yollarla yıldırım sür'atle önce Avusturyayı, sonra Çek - Slovakıyı, daha sonra Memel'i işgal ediverdiler.

Motörlü kıt'aların kilometreleri yutan sür'atleri ancak böyle beton yollarla kendini gösterir. Her Hitlerin bugün Avrupalının Sıraköprüsü haline gelen meşhur koridordan geçmek üzere Şarkı Prusyaya yapmak istediği beton yolun manası da artık anlaşılmasın olsa gerek. Almanyanın Büyük Harbden evvel ve Fransız hududuna doğru yaptığı çift hatlı demiryollarının manası da o zaman anlaşılmasın.

Yolun, bilhassa asfalt yolun siyaset dünyasındaki rolü işte budur!

Bürhan Cahid

Hariciye Vekili Parti Grupunda siyasî vaziyet hakkında izahat verdi

Ankara 5 (A.A.) — C. H. P. meclis grubu bugün 5-5-939 saat 17 de reis vekili Hasan Sakamın reisliğinde toplandı.

İçtimam mevzuu, Hariciye Vekili -miz Şükrü Saracoğlunun harici siyaset hakkında vereceği izahat idi.

İlk söz alan Şükrü Saracoğlu, harici mesailin heyeti umumiyesi üzerin-

de beyanatta bulundu, aynı mevzuu dair muhtelif hatiblerin mütaleaları dinlendi ve hükümete tevcih edilen suallere Vekil tarafından icab eden cevaplar verildi. Neticede hükümetin bu husustaki noktai nazarı Grup umumi heyeti tarafından ittifakla tasvib olunarak celse nihayet buldu.

Bursada 63 yaşında bir adam 60 yaşında bir havlucuyu öldürdü

Bursa 5 (Hususî) — Bugün saat onbirde Sakaldöken mahallesinde bir cinayet olmuş 63 yaşında Adil 60 yaşında bulunan havlucu Zakir ustayı bıçakla feci bir surette yaralılarak öldürmüştür. Cinayetin sebebi henüz anlaşılmamıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

Varşovanın Berline muhtırası

Varşova 5 (A.A.) — Leh hükümeti, Berline verdiği muhtıradan Nisan 1938 tarihli Polonya - Almanya deklarasyonunun teklif edilemeyeceği hakkındaki bütün iddiaları reddetmektedir. Bununla beraber, muhtıra, Alman hükümeti Leh - Alman münasebetlerinin ahdî bir surette iyi komguluğu eski dairesinde yeniden halline ehemmiyet verdiği takdirde, Leh hükümetinin bu neviden teklifleri bazı ihtirazi kayıtlar altında kabule amade bulunduğunu bildirmektedir.

Notada, taraflara fesih salâhiyeti ve -rilmeksizin on sene için aktedilmiş olan 1934 deklarasyonunu bir taraflı olarak feshetmiş Berlinin hakkı olmadığını bildirmektedir.

Mareşal Peten Cebelüttanka gidiyor

Cebelüttank 5 (A.A.) — Fransanın Burgos büyük elçisi Mareşal Petain yarın buraya gelecektir.

Yugoslav Hariciye Nazırı Londraya davet edildi

Paris 5 (A.A.) — Matin gazetesinin Londra muhbirinin bildirdiğine göre yakında Romanya ve Parise gidecek olan Yugoslavya hariciye nazırı Markoviç, benmleml vaziyetin son inkişafı hakkında müzakerelerde bulunmak üzere İngiltere hükümeti tarafından Londraya davet edilmiştir.

Rumen Hariciye Nazırı Belgradda

Belgrad 5 (A.A.) — Gaferko saat 9 da Belgrada varmış ve garda Markoviç tarafından karşılanmıştır.

İki nazır öğleden evvel uzun müddet görüşmüşlerdir.

Gaferko öğle yemeğini naib prensin misafiri olarak yemiştir.

Edirne Güreşler

Edirne 5 (Hususî) — Güreş hazırlıkları ikmal edilmiştir. Pehlivanlar bugün idman mahiyetinde güreşler yapmışlardır. Müsabakalarda kazanacak pehlivanlar Parti namına hediye edilecek olan 12 altın saat yarın şehrimize getirilecektir.

Sütten zehirlenme hâdisesinin tekerrürüne meydan verilmeyecek

Şehirde bir süt fabrikası yapılıncıya kadar süt satışlarının muntazam bir şekilde konulmasına çalışılacak

Belediye, süt satanlar hakkında sıkı takibat yapmaktadır. Bu takibat esnasında Fatihteki süt tevzi mahallinin sıhhi şartlara riayetle meydana getirilmediği görülerek, dün kapatılmasına karar verilmiştir. Sütçüler Cemiyeti idare heyeti dün belediye sıhhiye müdürlüğüne çağırılmış, kendilerinden izahat alınmıştır. Şehirde halkın ucuz fiatla temiz süt içebilmesi için modern bir teşkilât meydana getirilmesi iktiza etmektedir. Mütehassıslardan mürekkep bir heyet bu işle esashi surette meşgul olmaktadır. Ötedenberi şehirde dal budak salmış iptidai şekildeki süt tevzi işleriyle halka temiz süt içirmek imkânsızdır. Vekâletlerin yardımı ile İstanbulda belediye ta-

rafından meydana getirilecek süt fabrikası sayesinde ancak temiz süte kavuşulabilecektir. Vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar süt fabrikası yapılıncıya kadar şehirde süt satışlarını muntazam şekilde sokmak için çalışmaktadır.

Sütten zehirlenme keyfiyeti muhtelif sebeplerden neş'et etmektedir. Hayvanların zehirli ot yemiş olmaları, süt kaplarının pisliği, süt satanların temizliğe riayet etmemeleri sütü tehlikeli bir şekilde sokmaktadır. Bu noktalarda gözönünde bulundurulmuş süt veren hayvanların yayış tarzları ile de, mandıralarla, otlarla da meşgul olunacak, sütten zehirlenme hâdiselerinin tekerrürüne meydan verilmeyecektir.

Yarın askerî liselerin mükâfat dağıtma töreni yapılacak

Yarın saat 14 te Taksim stadyomunda kara ve deniz askerî liselerinin 1938 - 1939 senesi spor birincilik müsabakalarında kazananların ve bu sene bu liselerden Harb Okuluna geçen ve yüksek derece ile diploma alanların mükâfat dağıtma töreni yapılacaktır.

Saat 13,5 ta Cumhuriyet abidesine çelenk konma merasimi yapılacak ve 14 te Taksim stadyomunda askerî liseler müfettişi tarafından spor müsabakaları hakkında birkaç söz söylenecek ve müteakiben mükâfatlar dağıtılacaktır.

Bundan sonra merasim geçişi ve modern spor gösterişleri, müzikli jimnastik, müzikli boks maçı, gülle jimnastiği, savurma topu, cirid, disk ve bomba atışları yapılacaktır.

Serbest ve Greko-Romen güreşleri ile, sair müsabakalardan sonra merasime nihayet verilecektir.

Bir amele elini makineye kaptırdı

Otakılarda oturan Feshane fabrikası amelesinden Cemal Şirin, dikkatsizliği yüzünden sağ elini makineye kaptırması ve üç parmağı kopmuştur.

Temizlik amelesinin miktarı bir misli daha arttırılacak

Temizlik amelesinin yekünü ihtiyacı karşılamadığı için sokaklar vaktinde temizlenememektedir. Halen şehrin sokaklarında 1200 temizlik amelesi çalışmaktadır. Hazirandan itibaren amele miktarı 1200 den 2500 e iblağ edilecektir.

Haziranda temizlik amelesinin elbiseleri yenilenecektir. Yeni elbiselerin eskilerinden daha dayanıklı olması temin edilecektir.

Deniz işleri:

Fırtına devam ediyor

Ege ve Marmara denizlerinde fırtına dün de şiddetle devam etmiştir. Fırtına tesiriyle bu denizlerde bazı kazalar vuku muhtemel görülmekle beraber, dün geç vakte kadar limana bir haber gelmemiştir.

Dün öğleden sonra limanımızda da şiddetli bir ceneb fırtınası çıkmış ve akşam kadar devam etmiştir. Fırtına sırasında şirket ve Denizbank vapurları Adalar ve Boğaziçi seferlerini güçlükle yapabilmişlerdir. Fırtına başlar başlamaz iskelelerde bulunan küçük deniz vasıtaları da derhal karaya bağlanmış ve bir kaza olmasına meydan verilmemiştir.

Şehir Meclisi dün toplandı

Toplantıda Darülaceze isminin (şehir yardım yurdu) adına tahvili hakkındaki teklif reddedildi

İstanbul Şehir Meclisi dün tekrar toplanmıştır. Tramvay ve tünel idarelerinin İstanbul belediyesine devri hakkında hazırlanan proje münasebetle Başvekâlete çekilen telgrafa gelen cevabi telgraf okunmuş, 1939 senesi konservatuar bütçesi hakkında bütçe encümeni mazbatası tekrar bütçe encümenine iade edilmiş, beş milyon liralık istikrazla neler yapılacağı hakkındaki rapor okunmuştur.

(Darülaceze) isminin (Şehir yardım yurdu) adına tahvili yolunda yapılan teklif reddedilmiştir. Sıhhiye müdürlüğü, vilâyete bağlı mülhak kaza ve belediyelerince esnaftan alınan nünunelerin belediye kimyahasında parasız tahlil edilmesini teklif etmektedir.

İstanbul belediyesi hududu dahilinde ki gıda maddeleri vesairesinin tahlili işleri meşgul olan belediye kimyahası ancak günlük işleri başarabilecek kadar fazla mahmuldür. Vilâyete bağlı mülhak kaza belediyelerince gönderilecek nünunlerden ücret alınmadığı takdirde bu miktarın pek fazla çoğalacağı ve işleri sekteye uğratacağı anlaşılmış, sıhhiye müdürlüğünün teklifi kabul edilmiştir.

Kaymakamlara verilen otuz lira makam ücretinin elli liraya iblağı, nahıye müdürlerine yirmişer lira makam ücreti verilmesi yolunda yapılan teklif bütçe encümenine havale edilmiştir.

Denizbank Hazirandan itibaren lâğvedilecek

Devlet Denizyolları ve limanlar umum müdürlüklerine aid kanun lâyihası projesinin Büyük Millet Meclisine verildiğini dün yazmıştık. Yeni proje Meclisin Çarşamba günü umumî heyet içtimanda müzakere olunacaktır.

Yeni kanun projesiyle Denizbank 1 Haziranda lâğvedilecek, bankaya bağlı servisler Devlet Denizyolları umum müdürlüğüne devlet limanları işletme umum müdürlüğü arasında taksim olunacaktır. Yeni teşkilât kurulurken bilhassa açıkta memur bırakılmamasına çalışılacaktır. Denizbankın kurulduğu tarihten lâğvına kadar geçen bir buçuk seneye aid bütün banka muamelâtı azami Haziran 940 tarihinde tasfiye edilmiş olacaktır.

Denizbank tekaüd sandığı, Denizyolları ve Limanlar umum müdürlüğü tekaüd sandığı şeklinde şimdilik faaliyetine devam edecek, ileride her iki işletme için bir tekaüd sandığı kurulacaktır.

Şehir haberlerimizin devamı 10uncu sayfadadır.

Teşekkür

Zayı ettiğim kıymetli çantamı yirmi dört saat zarfında bulup teslim ettiklerinden dolayı Emniyet altıncı şube memurlarından 1937 numaralı Akif Ayhan, 1571 numaralı Ali Yıldırım gazetemiz vasıtasıyla alenen teşekkür ederim.

Emekli yüzbaşı
Abdullah Urga

Yeni Amerikan ticaret anlaşması meriyet mevkiine girdi

Dünden itibaren tatbikına başlanılan anlaşma serbest döviz esasına göre tanzim edilmiş olup müteakiben gümrük resmi tenzilâtını ihtiva ediyor

Yeni Türk - Amerikan ticaret anlaşması dünden itibaren meriyet mevkiine girmiş bulunmaktadır. Yeni anlaşmanın en bariz hususiyeti klering ve takas gibi usullere istinad etmeyip, serbest döviz esasına istinad etmekte olmasıdır.

Yeni anlaşma mucibince memleketimizden ihraç edilecek emtianın bedeli Amerika tarafından derhal dövizle ödenecektir. Buna mukabil Amerikadan memleketimize idhal edilecek emtianın bedelleri de, bütün memleketlerden vuku bulan ithalâtımızın yüzde 11 ine kadar olan miktarı keza serbest dövizle ödenecektir. Bir kısım emtianın fiatları dünya piyasalarına nazaran daha yüksek olduğundan, bunların Amerikaya ithalini kolaylaştırmak için Amerika gümrük resimlerinde birer miktar tenzilât yapılmıştır.

Yapılan tenzilâtı tütün libresinde 30, fındıkta 8, incirde 3, fıstıkta 2,5, halının beher ayak murabbaında 30 sent (bir sent elli para) palamut hülâsasında yüzde beş, meyankökünde yüzde 11 nisbetindedir. Memleketimize Amerikadan yapılan ithalâtın gümrük resimlerinde de, radyoda yüzde 70, yedek parçalarında 88, otomobil, kamyon ve yedek parçalarında 60, yarı mamul derilerde 40, boru makinelere frijiderlerde yüzde 12 nisbetinde tenzilât yapılmıştır.

Anlaşma muvakkat mahiyette olup, bu yeni şekil bir müddet tatbik edildikten sonra müteakiben ticaretin inkişafında pratik neticeler görülemediği takdirde, bunların izalesi imkânları görülecektir. Dün ilk defa olarak ve yeni esaslara göre

Amerikaya bir parti halının ihraç muamelesi yapılmıştır.

İthalât ve ihraçat firmaları anlaşma hükümlerinin tatbiki şekillerinin pek müsaid olduğunu ve tatbikatta verecek neticeler hakkında şimdiden bir tahmin yürütmek mümkün olmadığını ve yalnız Amerikaya ihraçat yapmak imkânlarını temin eylediği takdirde ithalât eşyası üzerinde mühim ucuzluğa intizar etmek lâzım geldiğini söylemektedirler.

Bir haftalık ihracat vaziyeti

Nisanın son haftası zarfında dış piyasalara yapılan sevkiyat ihraç mevsiminin azalması, geçmiş olması ve siyasi vaziyette kararsızlığın devamı dolayısıyla nispeten az olmuştur.

Bir hafta zarfında 198149 lira kıymetindedir.

Bu meyanda Almanyaya 180,750 liralık tiftik, keçi kılı, deri, ceviz kütüğü, cevizizi, barsak, tütün ve kuru meyva; İtalyaya 1306 liralık getire ve kuşyemi; Holandaya 1850 liralık, Belçikaya 3599 liralık kepek, Fransaya 3472 liralık, Danimarkaya 3368 liralık, Amerikaya 2304 liralık fındık ve Yunanistana da 1500 liralık balık ihraç edilmiştir.

Maamafih Mayısın birinci gününden beri ihracat işleri kışmen canlanmıştır. Son günlerde İngiltereye tiftik ve kitte İtalyaya çavdar, kemik, kuşyemi, yumurta, arpa, Almanyaya halı, barsak, balık konservesi, mısır, ceviz, tütün, deri, fasulye, Fransaya av derisi, kendir, Yunanistana kaşar peyniri, Macaristana kuzu derisi, Amerikaya halı, Mısra bağ teresi ihraç edilmiştir.

Meşhur Centilmen Hırsız ARSEN LUPEN
Bu hafta SARAY Sinemasında

Fransızca sözlü

ARSEN LUPEN'in DÖNÜŞÜ

Filminde kadınları teshir ve erkekleri kışkanç ediyor.

Baş rollerde:

MELVYN DOUGLAS ve VIRGINIA BRUCE

Hareketli... Eğlenceli... Esrarengiz ve Hâdiselerle dolu bir film

İlaveten: FOKS JURNAL en son dünya haberleri

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtli matinelere.

Bugün SÜMER Sinemasında

2 Büyük ve güzel film birden:

1- TAVSİYE MEKTUBU

ADOLPHE MENJOU ve ANDREA LEEDS

tarafından oynanmış Fransızca sözlü büyük Aşk Filmi

2- SON SİPER

Altın sesli Kovboy BOB BAKER'in zafezi

Zengin ve alâkabahş bir program bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtli matinelere.

Her hafta bir san'at harikası... Bir Zafer Destanı gösteren

LÂLE SINEMASI

Bu HAFTA da bir Hayat romanı yaşıyor:

VİVIAN ROMANCE - RENE SAINT CYR senenin en mükemmel

Fransız filmi

(KADINLAR HAPİSHANESİ) nde

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtli halk matinelere Tel: 43595

Umumî hapishanenin tahliyesine başlandı

Evvelki gün Sultanahmedde, umumî hapishane binasındaki mahkûmların diğer hapishanelere ve kısmen İstanbul tevkifhanesine naklolunduklarını, hapishanenin tahliye edilerek yıkılacağını yazmıştık. Dün hapishanedeki mahkûmların nakline başlanmıştır. Yukarıdaki resimler hapishanedeki mahkûmların jandarma muhafazasında sevklerini ve bunlara aid eşyanın arabalarla naklini göstermektedir.

BUGÜN İPEK Sinemasında 2 Film

1-KADIN ve DENİZ

Fransızca sözlü

Baş rollerde

DOROTHY LAMOUR HENRI FONDA AKİM TAMİROF

2- ÜÇ AHBAP ÇAVUŞLAR HARBE GİDİYOR Türkçe

ayrıca: Ankarada Çocuk bayramı - Milli Şefimizin miniminlere iltifatları

Bugün saat 1 ve 2.30da tenzilâtli matinelere

Erzincanda imar faaliyeti geniş mikyasa devam ediyor

Erzincan - Erzurum hattındaki çalışmalar, hayret verici bir sür'atle ilerliyor

Erzincan (Hususi) — Uzun ve üzücü bir kışın uyusukluğundan kurtulan halk ilkbaharın neş'e ve coşkuluğu ile işlerine başlamış ve her sahada çalışmalar başgöstermiştir. Kış dolayısıyla yarıda kalmış inşaat ve işler yeniden canlanmış ve Erzincan bir iş yuvası haline almıştır. Büyük bir sür'atle ilerlemekte olan Erzincan - Erzurum hattındaki çalışmalar, hayretler verici bir hızla yürümektedir. Erzincanda göze çarpacak bir derecede imar işlerine de yer verilmiştir. Yer yer inşaat başlanmış olan modern ve muhteşem binalardan birisi de yakınlarda bitmesi beklenen istasyon binası ve Erzincan garıdır.

Bundan başka yapılan ve yapılacak olan binalar arasında harbiye kışlası vardır ki, bu kışla Selimiye tipinde muazzam ve muhteşem bir eserdir. Umu mi Harbe yannısı ve şimdiye kadar metruk kalmıştı. Bu defa tamiri için tahsisatı gelmiş ve müteahhide ihale edilmiştir.

Bu bina yalnız bir kışla olarak kalmamış 324, 325 meşrutiyet devrinde

Harbiye mektebi olarak kullanılmış ve iki devrede zabıt çıkarmıştır.

Şehrin merkezinde ve çarşının en işlek bir yerinde Bezirciler garajında bezirci Eyüb tarafından yaptırılmasına başlanılan modern bir sinema binası da, memleketin mübrem ihtiyaçlarından birini karşılayacak demektir. Halkın sıhhatile alâkalı bulunan buz imaline mahsus bir fabrikanın kurulmasına da teşebbüs eden bir şirket, mahalinin tesbiti için tetkikat yapmaktadır.

İnhisarlar idaresi için İstasyon caddesi üzerinde büyük bir binanın yaptırılmasına da karar verilmiş ve arsasının istimlakı yapılmıştır. Proje ve plânlarının tasdikinden sonra inşaat başlanacaktır. Gene bu caddede bulunan Ziraat Bankası tarafından modern bir banka binası yaptırılması kararlaştırılmıştır. Bu ve bu gibi daha birçok binaların yapılması iş seferberliği yapmış olan Erzincan, çok yakın bir zamanda şarkın en mamur bir şehri olmağa nâzzedir. Sonsuz saygılarımla sunarım.

Parsa toplamak yüzünden seyirciler birbirlerini yaraladılar

Zonguldak (Hususi) — Devrek kazasına bağlı Balkış köyünde birkaç kişinin yaralanması neticelenen bir hâdise olmuştur.

Karabük demir ve çelik fabrikasının Kalker taşocaklarında çalışan 55 kadar ekserisi konyalı olan amele, akşam üzeri köy kahvesine giderek bir cambaz kumpanyasının numaralarını seyir başlamışlardır. Bu sırada amelelerden Konyalı Yusuf, cambazın toplamakta olduğu paraya itiraz etmiş ve esasen kahveye çay parası verdiğinden bu paranın fazladan istendiğini söylemiştir. Bu arada işe Yusufun arkadaşları da karışmış, fakat diğer seyirciler ameleye sükût etmesini ihtar etmişlerdir. Yusuf bunu dinlememiş, küfürler de savurmağa başlamıştır. Bu sırada bir köşede oturmaktan Osman adlı diğer bir amele tabancasını çekerek ateş etmeğe başlamış, çıkan kurşunlardan Yusuf kalbinden ve yanında bulunan Vahid de kalçasından yaralanmışlardır. Osmanın arkadaşı Mustafa da, kamasile bir kaç kişiyi yaralamış, her iki taraf ta birbirine girmiştir. Hâdiseye derhal Cebeciler nahiye müdürü ve jandarma müdahale etmiş, suçlular yakalanmış, yaralılar da Safranbolu memleket hastanesine gönderilmişlerdir.

Edirne'de Kurdderelinin hatırası anıldı

Edirne (Hususi muhabirimizden) — An'anevi Türk sporunun senelik mühim bir tezahürü olan Kırkpınar güreşlerini seyretmek için Trakyanın her tarafından gelen binlerce halk otel ve hanları doldurmuştur.

Bu sabah daha erkenden halk fevq fevq güreş yeri olan Sarayçıne akın etmeğe başladı. Yollarda otobüsler, arabalar vızır vızır işliyor. Çocuk Esirgeme Kurumu Edirne şubesi tarafından çok güzel bir şekilde süslenen Sarayçı bu büyük günün heyecanı ile çalıyor.

Pehlivanlarımız hazırlanan program mucibince merhum Kurddereli Mehmed pehlivanın hatırasına hürmeten bir dakika sükût edilmiş ve tecrübe güreşlerine girilmiştir.

Yarın sabah hakikî güreşlere başlanacaktır.

Denizli vilâyet umumî meclisi vilâyet bütçesini hazırladı

Denizli (Hususi) — Vilâyetin 1939 malî yılı geliri 568 bin liradır. Bunun 431.890 lirası âdi ve 136.110 lirası fevkalâde masraflara karşılık tutulmuştur. Vilâyet yollarına 50 bin lira ayrılmış, köy yol ve mektepleri inşasına yardım tahsisatları konulmuş, hastane dahiliye pavyonu ikmalî inşaatına yeter

miktarda tahsisat verilmiştir. Nafia, Maarif, Ziraat ve Veteriner işleriyle şahat ve hayır işleri için çalışma programları yapılmış ve ilk okul öğretmen âdedi 260 a çıkarılmıştır. Resim Denizli Vilâyet Umumî Meclisi azalarının göstermektedir.

Çanakkale şehidleri âbidesi ikmal edildi

Gelibolu (Hususi) — Çanakkale kahramanları için Belediye tarafından Şehitlikte yapılmakta olan âbide bitmiş ve yalnız kaide etrafına yapılacak sahâ ile mermer sütun ve demir parmaklıklar kalmıştır.

Bu hafta içinde Geliboluyu ziyaret eden Trakya Umumî Müfettişi Kâzım Dirikle Çanakkale Valisi Niyazi Mer-gen, Geliboluluların bu millî ve kadîrşinasane hareketini takdir etmişler ve anıdın etrafındaki derme çatma dükkânların istimlakî ile buranın bir meydan haline getirilmesini ve anıd çevresine küçük bir park yapılmasını emretmişlerdir.

Anıdın açılma töreni bütün Gelibolu ve havalisi halkının iştirakile yapılacaktır.

Bir köylü kardeşini öldürdü

İnegöl (Hususi) — Kazamıza bağlı Baharye köyünden olup henüz askerden gelmiş bulunan Mehmed Şengözü, ağabeyi Ramazan Şengöz tabanca ile karından ve kolundan vurmak suretile öldürmüş ve kaçmış ise de jandarmalar tarafından yakalanarak adliyeye verilmiştir. Maktulün ağabeyi Ramazanın karısına tecavüz ettiği iddia edilmektedir.

Küçük Memleket Haberleri

Gümüşhacıköy Halkevinde tombala ve piyango

Bu yıl açılan Halkevinde Hımayeletfal menfaatine üç gündünerber tombala ve piyango çekilmektedir.

Adapazarı İnhisarlar Müdürlüğü İnhisarlar Ziraat şubesi Amiri Rıza Oruç, Adapazarı İnhisarlar Müdürlüğüne tayin olmuştur.

Sivas Halkevi seçimi Sivas Halkevinin bütün kollarının idare heyetî seçimleri başlamıştır.

Balıkesirde işçi mümessilleri Balıkesirde iş kanununun şümülüne giren iş yerlerinde çalışanlar arasında işçi mümessilleri seçimine başlanmıştır.

Kırklarelinde hayvan sayımı yapıldı

Kırklareli (Hususi) — Bu yıl vilâyetimizde yapılan hayvan sayımı neticesinde 279.649 baş koyun ile 59.954 baş keçi, 69.139 baş sığır, 11.140 manda ve 44 domuz bulunduğu anlaşılmıştır.

Yeni Orman kanununun icablarından olarak keçi sürüleri her yıl azalmaktadır. Koyun hayvanatında da nisbî bir tezyüd göze çarpmaktadır.

Geçen yıl içinde vilâyetin nebatî yağ istihşalâtı da artmıştır. Ezcümle bir sene içinde 46.000 lira kıymetinde 106 bin litre susam yağı ile 200 bin kilo tahin istihşal edilmiştir.

Azılı bir hırsız bir polis memurule bir bekçiyi yaraladı

Konya (Hususi) — Sabıkalı meşhur hırsızlardan olup 10 sene 3 ay 11 gün hapse mahkûm Şükrü Giray, müsahe - de altında bulunduğu emrazı akliye hastanesinden kaçmıştır.

Şükrü rakı bayii İbrahimin dükkânına giderek üç sene evvel Elâzığda bir tuhafiyeci dükkânından çalıp Konyada satarak parasını alamadan kaçtığı bir fotoğraf makinesinin parasını istemiştir.

Parayı istediği İbrahimin kendisini teşhis etmesi üzerine kaçmak teşebbüsünde bulunmuştur. Bu sırada bekçi Pekkafa Şükrüyü yakalamak istemiş ve azılı hırsız tabancasını çekerek bekçiye ateş etmiştir.

Bekçi her iki kolundan yaralanmış ve zabıta memurlarile Piri Mehmed paşa camii civarında bir harâbede müsademeye tutuşmuştur.

Bu sırada polis memuru Raşid sol kolundan yaralanmış, Şükrü yakalanarak hapishaneye teslim edilmiştir.

Adapazarında çok çocuklu bir aileye yardım edildi.

Adapazarı hukuk hâkimi Kemalettin ve müddelimumulı Tevfik Tunçok'a çok çocuklu bulunmaları dolayısıyla Adliye Vekâleti tarafından ikramiye verilmiştir.

Bursada kaybolan bir çanta çok çabuk bulundu

Bursa (Hususi) — İstanbuldan gezmek için gelen ve Kükürtlü otelinde misafir bulunan Bayan Rana; içinde elmas küpe, pırlanta taş ve yüzükleri ile 25-30 lira bulunan çantasını düşürmüştür. Havanın müsaadesinden istifade için çocukları ile Çelikpalas - Çekirge yolu üzerinde yürüyüş yapan Nazmiye Asaf Gürel bu çantayı bulmuştur. Bayan Rana telaş içerisinde aranmakta iken, Bayan Nazmiye de çantayı muhteviyatı ile getirip Sedbaşı karakoluna teslim etmiş, polis tarafından çanta sahibi aranmaya başlanmıştır. Nihayet Bayan Rana bulunarak çanta kendisine teslim edilmiştir.

Bir adam Adapazarında bir günde dört kişiyi dolandırdı

Adapazarı (Hususi) — Sapancanın Muradiye köyünde oturan Ali oğlu Bedreddin Odabaşı adında biri şehrimizde bir günde dört kişiyi dolandırmıştır. Bedreddin tüccarlardan Hüseyin ve Feyzullahı kendilerinden alışveriş yapan Geyvenin Karaçam köyünden İlyasın imzasını taklid etmek suretile dolandırmıştır. Bedreddin aynı günde Ali Rıza ve Hasan adlı diğer iki kişiyi de dolandırmaya teşebbüs etmiş fakat zabıtaca yakalanmıştır. Cürmü meşhud mahkemesine verilen suçlu sekiz ay yedi gün hapse ve 50 lira para cezasına mahkûm olmuştur.

Edirne'de büyük bir stadyom yapılıyor

Edirne (Hususi) — Edirne'de büyük bir stadyomun kaldırılan mezarlıklardan birinin yerinde inşası kararlaştırılmış ve inşaat başlanılmıştır. Stadyomun kurulmakta olduğu mezarlıktaki taşlardan ve eserlerden tarihî kıymeti ve san'at kıymetini haiz olanlar salâhiyettar bir heyet tarafından tafrik ve müzelerle kaldırılmaktadır. Resim stadyom sahasında faaliyeti göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey bundan böyle süt meselesi artık halledilecektir..

... Süt satanların sattıkları sütler...

... Sıkı bir kontrolden geçirecekmiz?

Hasan Bey — Çok şükür on gün hâlis süt içeceğiz. — On gün mü, dedin Hasan Bey?

Hasan Bey — Bizde kontrol dediğin on bir gün devam etmez ki..

Izmit ortaokul talebeleri tarafından verilen müsamere

Izmit (Hususi) — Izmit orta okulu talebeleri tarafından bir müsamerë verilmiş ve bu müsamerede talebeler çok muvaffak olarak uzun uzun alkışlanmışlardır. Yukarıdaki resim müsamereden bir intiba gösteriyor

Hâdiseler Karşısında

Radyo ve tavşan

— Kimle müşerref oluyorum.
— !!!!!
— Radyoyu idare edenlerden birisiniz, demek, teşerrüfümüze çok memnunum.
— !!!!!
— Hayır hayır, ıshktan şikâyetçi değilim, o artık kayboldu, bir şey soracaktım. Siz bir ilaç, bir serom keşfetmek arzu edenlerin nasıl çalıştıklarını bilir misiniz?
— !!!!!
— Olabilir ya, belki bilmezsiniz. Müsaade edin de ben anlatayım. Bu adamlar tecrübelik olarak hazırladıkları ilaçları seromları tavşanlar ve onlara benzer başka hayvanlarda tecrübe ederler.
— !!!!!
— Olur ya; serom, ilaç fayda yerine zarar verecektir. Bir insana zarar vereceği yerde bir hayvana zarar vermesi tabii müreccaktır.
— !!!!!
— Bir de bunun aksini düşünelim.
— Yani nasıl aksini düşünelim?
— Adamın biri meselâ tifoya karşı bir ilaç keşfettiği kanaatine varsa ve bu ilacı tecrübe etmeden piyasaya çıkarsa...
— E sonra?
— Siz, ben, şu, bu, bütün bir şehir halkı, bütün bir memleket halkı, bütün dünya o ilaçtan alsak, kullansak...
— Ya bu tecrübe edilmiş ilaç fayda yerine zarar verir.
— Verir ya!
— Olur mu böyle şey?..

— Neye olmasın, tecrübe.
— Böyle şey yapılmaz.
— Yapılmaz mı?
— Hayır yapılmaz. Evvelâ tecrübe edilir, sonra ortaya çıkarılır.
— Ne münasebet, tecrübeye ne lüzum var. Ortaya çıkmış olması herkesin kullanması, geniş miyasta bir tecrübe sayılmaz mı?
— Rica ederim, siz herkesin sıhhatini, hayatını oyuncak mı zannettiniz?
— Peki öyleyse, siz herkesin kulak zarını, sabrını, tahammülünü oyuncak mı zannediyorsunuz?
— Ne demek istediğinizi anlamadım.
— Şimdi anlarsınız.
Ayağa kalktı, radyonun düğmesini çevirdi. Ankara istasyonunda biri konuşuyordu.
— Bu nedir, siz bilmelisiniz?
— Radyoda konferans.
— Sesi kulağınıza nasıl geliyor?
— Güm güm ötüyor, dinlenilir gibi değil!
— Demin söylemek istediğimi şimdi anladınız zannederim. Radyoda bu sesi bir kere tecrübe etmek, nasıl söylemesi lâzım geldiğini öğrenmek, ondan sonra herkese dinletmek daha doğru olmaz mıydı?
— ?????
— Bir ilacın bir tavşanda tecrübesi ve bu tecrübeden sonra insanlara tatbiki olduğu gibi...
İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

BAY POTEKİN KİMDİR?

İngiliz gazeteleri eliyem Ankarada bulunmakta olan Sovyet hariciye komiseri Bay Potemkin hakkında şunları yazmaktadır:

«Potemkin Çarlık zamanında riyaziye profesörü idi. Sovyet htilâli tamamile vü-zuh keşbettikten sonra diplomatlık mesleğine geçti. Daha hâlâ profesörlük ruhunu taşır, Sovyet liderleri arasında Rus

dilinin kaynaklarını vâkıfane bilme hususunda pek büyük bir şöreti vardır.

Ailesi Çarlara birçok diplomat yetiştirmiştir. Bunlardan en meşhuru imparatoriçe Katerinanın en emin müşaviri olan prens Potemkindir. Bundan bir asır evvel de gene Potemkinlerden bir tanesi Panın nezdinde elçilik etmişti.»

GÖNÜLİSLERİ

Silib süpüren sel..

İstanbulu uzak küçük şehirlerimizden birinde oturan bir okuyucum bana bütün hayatımı zehirleyen bir vak'ayı anlatıyor. Ve ben den derdi için bir teselli, yolunu bulmak için bir tavsiye bekliyorum.

Çizgili kâğıdlarla tam 6 sayfayı dolduran bu derdi aynen anlatmak salâhiyetine malik değilim. Fakat esaslı hatlarını üç beş satırla nakledebilirim. Hülâsaten diyor ki:

— Bana mutlak bir sadakat ve sarılmama bir sevgi ile bağlı olduğumu sandığım karım bir gün fena bir vaziyette görülmüş, hâdiseye şayi olmuş, mahkemeye intikal etti. Ayrıldık.

Hepsi de küçük dört çocuk babasıydım. Bu, benim için bir ölüm rüzgârı oldu. Bakımsızlık neticesi kısa bir zaman sonra çocuklarımdan birini kaybettim, diğerleri de hastalandılar.

Kendi derdime dalmış, sabık karımın ne olduğuna tamamen lâkaydım. Fakat bir aralık tesadüfen işittim ki, düştükçe düşmüş, içtimai kademelerin en altını aşağısında inliyormuş. Bir gün kendisini de gördüm. Akşam karanlığı, sefil ve perişan geçeceğim yolda beni bekliyordu. Öyle sönük, bitkin bir sesle hitab etti ki bir saniye bütün kinimi unuttum. Kıyafeti de perişandı. He men düşünmeksizin, tabii bir sevin idaresi altında elimi cebime soktum, biraz para çıkararak verdim. Almadı:

— Ölüyorum. Çocuklarımla bir defa olsun görmeden ölmek istemiyorum, dedi. Parayı gene verdim:
— Kıyafetini düzelt, yarın giyin gel, dedim.

Geldi ve o gecedenberi benim misafirimdir. Fakat iş bu noktada bitseydi ne iyi olacaktı. Hâdiseye çabucak duyuldu, dostlarımdan kinaye duyar oldum. Konuşmadıklarımın dudaklarında ise tebessüm doluyordu. Arkamdan bağırarak sokak çocukları da var..»

Bu bedbaht erkeğin derdini neşterleyenlerin, arkasından gülüp bağırmanın arasında, bilmiyerek aynı derdle malûl olan acaba kaç kişi vardır! Fakat bazı hâdiseler vardır ki insanlar onu kendi başlarına gelmedikçe affetmezler. Bu onlardan biridir.

Okuyucumun tuttuğu yolu müahaze yahud takdir etmek niyetinde değilim. Yalnız hakikatleri göz önünde tutmak lâzım: Maalesef önüne geçilmez bir cereyanın karşısındadır. Bu cereyan hele küçük şehirlerde etrafi silip süpüren bir sel halindedir. Mahveder, diriltmez.

Aziz okuyucum, çocuklarını ikinci defa olarak yetim bırakmışlığını da tavsiye edemem. Senin için ihtiyar en münasib yol; şimdi içinde bulunduğun muhiti bırakarak, hatâ dostlarının bile bilemeyecekleri başka bir muhitte yeni bir hayata başlamaktır. Bu, senin için olduğu gibi, şimdi misafirin olan sabık zevcen ve çocukların için de elzemdir. Eğer bunu yapabilecek derecede maddî kudretin yoksa... O zaman... Az evvel bu cereyan silip süpüren bir cereyandır, demiştin amma.. senelerin de unutturucu bir kuvveti vardır. Sırf çocukların için fırtına yağ göğüs germeğe çalış.

TEYZE

Kadın Köşesi

Gündelik çocuk elbisesi

Bu pratik elbiseyi somon, gök mavisi veya beyaz yünlerden birinden yapmalıdır. Her üç renk de çocuklara pek yararlıdır. Süs namına nesi varsa örgüsünde... Kimi yeri piring iğne, kimi yeri ters - yüz.

Robadan aşağısı hafif büzülü. Kolları kabarık. Bu kollar çocuğa en yakışan kol biçimidir. Robanın aşağı kısmıyla doğrudan doğruya birleşmeyip bir beldle ayrılmış olması da hoş görünür.

Bu elbise ile çocuk rahat rahat gez, koşar, oynar. Ne buruşması, ne de surasının burasının hırpalanması ihtimali vardır. Kolay örüleceği, pek ucuz çıkacağı için idareli ve çok elverişlidir.

Güzel renk güzel biçim

Yüzlerce kadının arasında ve tâ uzaktan göze çarpmak isteyenler elbette ki bulunur. Zevk, şahsa göre değişen bir şeydir. Kadın vardır ki göze çarpmaktan kaçınmaz. Baktıkça çeken, ince ince araştırılmağa değer şıklığı sever. Kadın vardır ki: Muvakkaten dahi olsa, gölgede kalmaya tahammül edemez. Girmediği, gittiği her yerde giyinişinin derhal gözleri çekmesini ister. O tarzın da, bu tarzın da güzeli güzeldir. Birinde kibarlığı, inceliği, öbüründe canlılığı, neşeyi bulmak mümkündür. İkisinin de kendine hâs bir alımı vardır. Bazı tiplere biri, bazılarına öbürü yararlıdır.

Renk, bu hususta büyük bir rol oynar. Öyle renkler vardır ki ne kadar

Mahkemelerde

Dün bir erkek kaçırma hâdisesinin muhakemesi yapıldı

Yaşının kızdan büyük olması sebebiyle kaçırılan erkek mahkemeye sevk edildi

Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesi, dün garib safhalar arzeden bir erkek kaçırma hâdisesinin duruşmasına başlamıştır.

13 yaşında bir Kıpti kıızı olan Güllü, kendisinden 3 yaş büyük olan Mustafa'ya âşık olmuş ve bir yolunu bularak onu kandırıp Bursaya kaçırmıştır.

Fakat kanun Güllüyü değil, 13 yaşında bir kızın aklına uyup onunla kaçan Kıpti gencini suçlu saymaktadır. Mustafa, bunun için adliye sevk edilerek hakkında ceza takibata geçilmiştir.

Dünkü muhakemede, mahkeme Güllüyü de şahid olarak dinlemiş, Güllü fütursuzca şunları anlatmıştır:

— Bay hâkim, siz benim nüfus kaydına bakmayın, orada yaşım 13 görürsünüz, ben 17 yaşında bir kıyım. Hem, boyuma, bosuma da bakıp aldanmayın. Çünkü, biz sülâlece küçüzdür. İnanmazsanı ahamı çağır baki, o da benim boyumda. Mustafayı seviyordum. Dilencilikle 3 lira biriktirdim, onu alıp Bursaya götürdüm. Para bitince mecbur kalarak döndük. Annemin yanına gitmek de istemiyordum. Çünkü, dilencilik alıştırmış beni.

Hâkim, şahidlerin celbi için duruşmayı talik etmiştir.

Mahkemeden çıkarılarken anası Güllüyü almak istemiş, kız gitmek istemeyince, Kıptiler arasında gürültülü bir mücadele başlamıştır. Jandarma ve polisler güçlükle kavgacıları ayırabilmişlerdir.

Belediyyeye aid bir davada valiye yemin ettirildi

Tünelbaşındaki eski Rus sefarethanesi binasının sahibi bulunan Lorando vereseşi tarafından, İstanbul Belediye- si aleyhine aslıye 4 ündü hukuk mahkemesinde açılmış bir davanın, dünkü celsesinde, Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarın yemin teklif edilmiştir.

Umumî Harb sıralarında ihtilâf mevzu olan binanın ön kısmı caddenin genişlemesi için yıktırılarak, biraz geriye çekilmiş ve yüz cephesi yeniden yapılmıştır. Bina sahipleri de, bir alacakları kalmadığına dair belediyyeye ibraname vermişlerdir.

Bilâhare hâdiseye iki taraf arasında, ihtilâf mevzu olmuş, fakat dosya ile mevzuubahis ibraname adliye yangının da yanmıştır.

Şimdi, bina sahipleri hakikatin böy-

sade modeller için kullanırsanız kul- lanınız göze çarpmaktan kurtaramazsınız. Kırmızı bunların başındadır. Meselâ şu gördüğünüz tayyör tam manasile sade bir elbise olduğu halde, renginin kırmızılığile «göz alan» modeller sırasına katılmıştır.

Bu tesiri, emprime bluzun mavi - beyaz - kırmızı renkleri büsbütün arttırıyor. Silüetinizin bütün inceliğini muhafaza etmek, buna mukabil muhakak gösterişli olmak istiyorsanız bu rengi ve bu biçimi seçmekte tereddüd etmeyiniz.

le olmadığını, belediyyeye bir ibraname vermediklerini ileri sürerek belediyyeyi dava etmektedirler.

Dün Vali Kırdar mahkemeye davet edilerek, kendisine namusu ve Allah üzerine yemin ettirildikten sonra, şüphesiz tevehh olunmuştur.

— Davacıların belediyyeyi ibraname vermediklerini biliyor musunuz?

Vali ve Belediye Reisi:

— Bilmiyorum, cevabını vermiştirdim.

Yemini müteakib, belediye vekili Rami, davanın reddine karar verilmesini istemiştir. Muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Dövülen bir kadın hastanede öldü

Bundan 10 gün kadar evvel Mustafa kızı Şadiye isminde bir kadın Cerrahpaşa hastanesine müracaat ederek, dövüldüğünü söylemiş ve tedavi altına alınmıştır.

Şadiye, dün birdenbire vefat etmiş, hâdiseye adliyyeye ihbar edilerek, cesed Morga kaldırılmıştır.

Müddeiumumilikçe hâdisenin iç yüzü araştırılmaktadır.

Soyguncu'ya kalkışan bir ecnebi muhakeme edildi

Beyoğlunda Fırzağada Rako Markoviç isminde bir adamı soymağa kalkışan, İsviçreli Alber Jozef Müller'in muhakemesine ağırceza dün devam edilmiştir.

Dünkü celsede müddeiumumî Feridun Bagana mütaleasını serdederek, hâdiseyi hülâsaten şöyle anlatmıştır:

— Suçlu Müller vak'a akşamı misafir bulunduğu Novotni otelinden çıkarak, Fırzağada oturan ve evine dönmekte olan Markoviç'i takibe başlamıştır. Markoviç tam apartmanına girmek üzere iken, üzerine hücum ederek, boğazını sıkmış ve elindeki içinde 200 lira bulunan çantayı almağa teşebbüs etmiştir. Taarruza uğruvanın feryadı üzerine, yukarı katta bulunan karısı ve kızı imdadına yetişmişler, suçlu da firar etmiş, bilâhare bekçiler tarafından yakalanmıştır.

Müddeiumumî, suçunu maznurunun ikrarı ve diğer delillerle sabit olduğunu ve suçlu vekilinin iddiası veçhile maznurunun aklı durumunda da bir gayri tabii bulunmadığını adli tabir raporuna ile anlattığını işaret ederek Müllerin tecziyesini istemiştir.

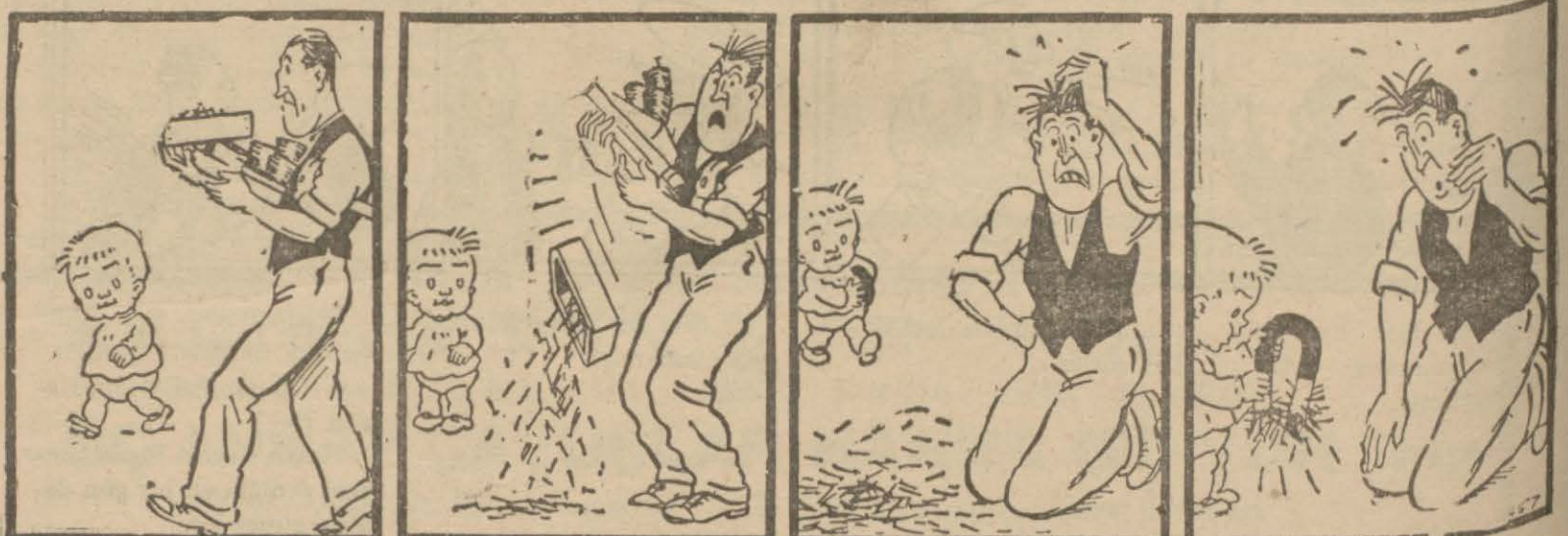
Duruşma, müdafaaya kalmıştır.

Tetkikat yapan İktisad Müfettişi Ankaraya gitti

Yerli kuşaklara yabancı memleket mulâtâ gizi damga vurduklarını satılmakta olduğunu ve bu mesele ile İktisad Vekâletinin yakından alakadar olarak şehrimize bir müfettiş gönderip tetkikat yaptırdığını yazmıştı. Vekâletinin davası üzerine iktisad müfettişi dün Ankaraya dönmüştür.

Bacaksızın maskaralıkları:

Fikri icad

Balkan Antantı

Nasıl hazırlandı, nasıl kuruldu, bugün ne halde?

Meşhur Alman siyasi muharriri Egan Heymann'ın
(Balkan) isimli eserinden iktibaslar

Balkan paktı ve Bulgaristan

Çeviren: Emekli General H. Emîr Erkilet

- 4 -

Türk - Bulgar bitaraflik muahedesi, bitmesine daha bir sene varken, Sofyada 5 yıl için uzatıldı ve bundan sonra kendiliğinden temdid olunması için ona bir madde ilâve edildi. Macaristana karşı da aynı vechile hareket olun-du ve bu memleketle olan bitaraflik ve hakem muahedesi, her ne kadar fes edilmedikçe daima mer'iyette kalması icab ediyor idise de, Ankarada uzatıldı.

Türkiyenin Romanya ve Yugoslavya ile olan muahedeleri birbirlerinden ancak şununla farkederler ki, «bozulmaz bir sulh ve devamlı samimi bir dostluk Türkiye ve Romanya tarafından henüz ilk defa olarak ilân olunurken, Türkiye - Yugoslavya arasında 1925 dostluk muahedesiyle çoktan ifade olunmuştu; diğer bütün muahedeler (ademi tevavüz, muhtemel üçüncü bir mütearrızın takbihi, hakem) hep birbirlerine benzerler. Bunlarda fiivaki hakem mukarreratı fevkalâde tafsilâtlidir; bu da Balkanlardaki hususi göçmen meselelerinin halleri dolayısıyla müteakbil taraflarca hasıl olmuş tecrübelerden ileri gelmektedir.

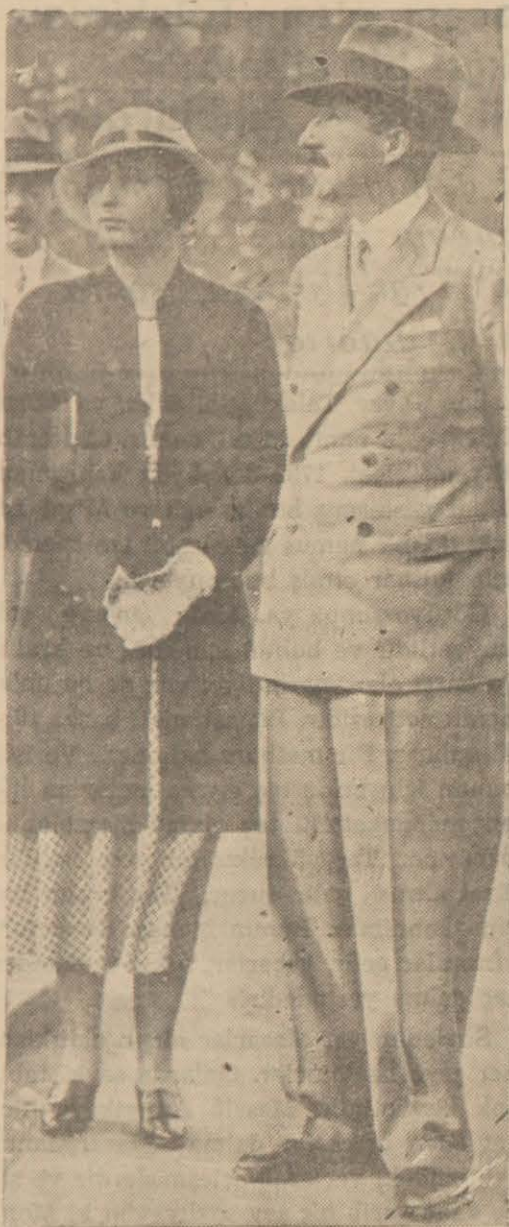
Rumen - Bulgar mülakatlarından sonra, resmi bir tebliğ neşredilmişti; bunda her ne kadar iyi arzu ve dilekler ifade olunmuşsa da, başka mühim bir şey yoktu. Azlıklar meselesinde de, karşılıklı birçok tedbirlerin anlaşmada derpiş edilmiş bulunmaları tabii olmakla beraber, herhalde pratikte hiç bir şey yapılmadı. Fakat, Belgrad hükümetinin mülakatı bilâkis, Balkan politikasının mühim bir safhası olarak anılmak icab eder, çünkü, ondan müsbet neticeler alınmıştı.

Büyük devletlerin Balkanlardaki nüfuzlarının nasıl ve ne vakit kesildiğini anlamak için 1933 sonbaharından 1934 İkincikânun ayına kadar, burada cereyan eden vukuatın kronik nazırların bir sistem dahilinde yani siyasi bakımdan tekrar tetkik etmek icab eder.

Daha 1933 yazında, Türk - İtalyan münasebetleri o kadar iyi idi ki, Tefvik Rüşdü Romada bir Akdeniz paktı için faaliyette çalışıyordu. Böyle bir pakt, İtalyan köprüsünün ayaklarının dan yahı Yunan - İtalyan, Türk - Yunan ve Türk - İtalyan dostluk muahedelerinden umumî bir manzara vücutte getirmek ve Sovyet Rusyanın ıstihrakile de bu manzumeyi kuvvetlendirmek için elverişli idi. O zaman, İtalya Rusya ile olan münasebetlerini yeni bir temel üzerine kurmakta olduğu için, böyle bir tasarı fiiliyata çıkarmak kolay ve mümkün göründü; Mussolini bir makalesinde: «164 milyon nüfuslu bir devletin bir devlet ihmal edilemez!» demişti.

2 Eylülde, İtalya ile Sovyet Rusya arasında bir dostluk ve ademi tevavüz muahedesi imzalandı; bunda, fazla olarak her türlü iktisadi ve ticarî harbden sarfınazar edildiği sarahatle beyan edilmişti.

Tefvik Rüşdü, Akdeniz paktı hakkında müzakerede bulunmak için Romadan Atınaya gitti ve bu seyahatin asgarî bir neticesi Türk - Yunan ittifakının Eylülde vücut bulması oldu. O halde görülüyor ki, o zamana kadar her şey Türk - İtalyan dostluğuna müvazi bir hat üzerinde cereyan etmiştir. Bu hatın yalnız bir hayalden ibaret olmadığı, İsmet Paşa ile Tefvik Rüşdü'nün Sofya seyahatlerinde, Bulgaristanın Sofya seyahatlerinde, Bulgaristanın Türk - Yunan ittifakına girmeye davet etmeleri, fevkalâde dikkate değer hakikati ile de sabit olur. Türk devlet adamları, Bulgaristana Ege denizinde bir iktisadi mahrec teminine ve Sofyayı Selâniğe bağlayacak bir demiryolu inşasına Yunanistanın tekrar hazır bulunduğuna beyan etmeğe salâhiyetli idiler. Fakat Bulgaristan reddetti ve

Bulgar Kralı Majeste Boris ve Kraliçe

bununla yeni bir vaziyet hasıl oldu.

Bulgaristanın reddi pek kolay anlaşılır bir şey idi. (1) Bulgar Revizyon programına dahil bulunmak itibarile bilhassa mühim rol oynayan bir hududu Türklerle Yunanlıların kendi aralarında yaptıkları bir muahedeyle müştereke tekefüll etmeleri Sofyada hiç hoş görülmemişti; çünkü Bulgaristan, Neuilly muahedesinin 48 maddesinin 3 numaralı fıkrası mucibince harekete kendini resmen haklı görüyordu: «Müttefik ve müteşarik devletler Bulgaristana Ege denizine serbest bir iktisadi bir mahrec garanti etmeği taahhüd ederler. Bu garantinin şartları sonra tesbit olunacaktır.» Bundan başka Bulgaristan, Türk - Yunan mukavelesine girerken kendisinin beynelmilel ve her şeyden evvel Balkan münasebetlerine ne gibi bir tesiri olabileceğini de düşünmeğe mecburdu:

Evvelâ, böyle bir hareketle kendi aleyhindeki Neuilly muahedesini kendi isteğe tasdik ve takviye etmiş olacaktır ki bu, onun ne dış ve ne de iç siyasetine uyamazdı; ikincisi, Bulgaristan Türk - Yunan mukavelesine girmekle,

Fransa cenub doğuda nüfuz sahasını genişletmeğe çalışıyordu; Varşova ve Moskovadan Atınaya ve Ankaraya kadar uzanan ve Çek - Slovakya, Yugoslavya ve Romanyayı içine alan bir sistem vücutte getirmek Ornaid'Orsay için herhalde cazib bir fikir olmalıydı; Bu manzumeye dahil yedi devlet, arazi cihetile, birbirine o suretle bağlı olacaktı ki, her birinin en az diğer iki müttefikle müşterek hududları bulunsun.

(1) Bu ifade aynıle müellifindir.

(Arkası var)
H. E. Erkilet

(1) Bu ifade aynıle müellifindir.

Midyatta mühim bir kaçakçı kafilesi yakalandı

Midyat, (Husuli) — Kazamın Batı köyü mağaralarında mühim bir kaçakçı kafilesi yakalanmıştır. Hâdiseye muttali olan inhisarlar memuru Abdullah Barut hemen takib memurlarını jandarmalara terfikan vak'a mahalline gönderiyor. Yapılan ani baskında dört kaçakçı be-

bir tarafı bağlanmalardan şimdiye kadar uzak kalmak yolundaki bütün politikasını değiştirmiş oluyordu; üçüncüsü elleri, bilhassa Yugoslavyaya karşı ve tamâmile şüpheli bir kazanç mukabili öyle bir zamanda bağlanmış olacaktı ki, Yugoslavya ile bir anlaşma fikri günden güne daha fazla vücut peyda ediyordu; Sofyada, Bulgarlarla Yugoslavların, Egede mahrec edinmek hususundaki müşterek istek ve temayüllerinden istifade olunmak ümidi vardı.

Bulgar reddinin resmi ve zahiri sebebi, Başvekil Muşanov'un birkaç ay sonra Sobranyada söylediği gibi, Bulgaristanın, diğer komşular nezdinde, Balkan bölünmesinin istihdad olunduğu fikir ve teşirini uyandırmak istememesi olmuştu. Ne olursa olsun reddin herhalde tehlikesi vardı. Nitekim, Türk devlet adamlarının ziyareti üzerine ancak birkaç hafta geçmişti ki, Bulgaristanla Türkiye arasında bir gerginlik çıktı ve bu, iki tarafın birbiri aleyhine açık tarizlerde bulunmasına ve şiddetli bir basını münakaşasına sebebiyet verdi.

Bulgaristanın, Türk - Yunan anlaşmasına girmek istememesinden Türkiyenin öfkelenildiği, Eylül sonunda, Ankarada açıkça seziliyordu. Türkiye, batı hududlarında çoktanberi almak istediği emniyet tedbirlerini şimdi artık Bulgaristan aleyhinde olarak işlemeğe koyuldu. Bu, aynı zamanda Fransız fikir ve tasarılarına da uygun gelecekti; fiivaki Türkiye, 24 Mart 1933 denberi canlandırdığı ve beyhude takib ettiği, Boğazlar üzerindeki hâkimiyet haklarını tahdid eden Lozan muahedesinin hükümlerini kaldırmak davasını Fransız halledemedi.

Bundan sonra akdedilmiş olan Balkan paktının evveliyatını tesbit noktasından, Yunan Hariciye nazırının, Yunan parti şeflerinin bir toplantısında Balkan paktı münasebetile söylediği söz fevkalâde manalydı; o, paktın esas saiki artmakta olan Revizyon mücadeleleri olmuştu, demişti. Nasyonal sosyalizmin iktidar mevkiini almasını felmih eden bu ifade, o halde yukarıda söylenileni tasdik eder.

Fransa cenub doğuda nüfuz sahasını genişletmeğe çalışıyordu; Varşova ve Moskovadan Atınaya ve Ankaraya kadar uzanan ve Çek - Slovakya, Yugoslavya ve Romanyayı içine alan bir sistem vücutte getirmek Ornaid'Orsay için herhalde cazib bir fikir olmalıydı; Bu manzumeye dahil yedi devlet, arazi cihetile, birbirine o suretle bağlı olacaktı ki, her birinin en az diğer iki müttefikle müşterek hududları bulunsun.

(Arkası var)
H. E. Erkilet

MİZAH

Aşk hastalıkları mütehassısı

Yazan: İsmet Hulûsi

Aşk hastalıkları mütehassısı doktor Sevsever'in kapısını hasta bakıcı açtı. Dekolte gömleğinin göğsünde okla delinmiş bir kalb resmi vardı:

— Doktoru mu görmek istiyoruzmu?

— Evet!

— Hasta mısınız?

Hastabakıcının yüzüne bakıyordum. Ne güzel yüzü vardı, sesi de ne güzel, ne berraktı.

— Henüz hasta değilim amma, sizinle biraz daha konuşsam hastalanacağım muhakkaktır.

— Buraya gelmeniz.

— Doktoru görecektim.

— Hastasınız demek.

— Hayır gazeteciyim!

— Kartınızı veriniz.

Kartımı verdim, bekledim. Hasta bakıcı bir iki dakika sonra göründü:

— Beni takib ediniz!

— Buradan çıktığınız zaman için mi söylüyorsunuz. Fena değil amma, yalnız sıra yürüsem de benim için bir mahzur yoktur.

— Onu sonra görüşürüz. Doktor sizi bekliyor, beni takib ederseniz...

— Ha şu, anladım.

Hastabakıcı önde, ben arkada doktorun bekleme salonundan geçerken şöyle etrafı göz attım. Genç ihtiyar, yakışıklı yakışıklı, güzel, çirkin hastaların sayısı pek fazla idi.

Doktor beni iyi karşıladı:

— Herhalde bir röportaj yapacaksınız?

— Evet!

— Sizi dinliyorum. Sorunuz.

— Müsaade ederseniz doktor sormuyayım da şurada bir köşede oturayım. Böyle daha iyi.

— Nasıl isterseniz.

— Siz hastalarınızı muayene ederken burada bulunmayı çok arzu ederim.

Doktor zile bastı, hastabakıcı göründü.

— Kimin sırası ise o gelsin!

İçeri sarışın bir genç kız girdi. Yaşı yirmi ya vardı. yo yoktu:

— Aman doktor.

Doktor karşısındaki koltuğu gösterdi:

— Buyurun oturun, şikâyetiniz neden?

— Şikâyetim mi doktor, asla.. ne onun simsiyah yüzünden, ne kıvrık saçlarından şikâyetçiyim.. beni sevmiyor. Fakat ben seviyorum. Çıldırıyorum. Bir çare..

— Bayan derdinizi pek anlayamadım. Tıbda kara aşk denilen bir hastalık vardır. Ona benziyor amma.. suallerime cevap veriniz, kaç yaşındasınız?

— Tam yirmi?

Doktor önündeki deftere otuz yazdı.

— Sevdüğünüz erkek kaç yaşındadır.

— Otuz zannederim.

Doktor deftere yirmi beş yazdı.

— Ne kadar zamandır tanışıyorsunuz?

— Beş gün!

Doktor defterine yazdı:

«Hastalık henüz başlangıç devresindedir.»

Ve sonra sordu:

— Hastalığınızın arazını anlatır mısınız?

— Onu görünce başım dönüyor, çarpıntı artıyor, gözlerim kararıyor.

— Çok şiddetli.

— Ne dediniz doktor, kurtulamıyacak mıyım?

— Kurtulursunuz bayan.. fakat tavsiyelerime karfi harfine riayet etmeniz şart.

— Peki doktor.

— Mümkün olduğu kadar ondan uzak kalacaksınız.

— Bu kabil mi?

— Kabilidir, daha ziyade kumral erkeklere dikkatli dikkatli bakacaksınız.

— Kumral erkeklerden hoşlanmam kil

— Başka çare yok ilâç bul!

— Peki doktor.

— Bir hafta sonra tekrar geliniz.

Birinci hasta çıkmıştı. Yaşlı bir kadını genç bir erkek içeri girdiler. Yaşlı kadın doktor sormadan söylemeye başladı:

— İşte kocam doktor, hastadır. Onu kurtarsanız kurtarsanız siz kurtarabilirsiniz.

— Kurtaracak ben değilim, tıbdır. Derdinizi anlatın.

— Efendim biz evleneli altı ay oldu.

— Şimdi soracaklarıma cevap veriniz Bay kaç yaşında?

— Yirmi dört.

— Peki siz kaç yaşındasınız?.

— Kendisinden bir yaş büyüğüm.

Doktor önündeki deftere yazdı. «Bir misli büyük. Yanı 48 yaşında!»

— Affedersiniz bayan, doktor olmak itibarile her şey sorabilirim.. sizin serveti niz var mı?

— Var doktor.

— Zevcinizin!

— Hayır.

Doktor yazdı:

«Altı ay evvel gence muvakkat bir para aşkı hastalığı arız olmuş.»

— Şimdi zevcinizde neler hissediyor sunuz?

— Efendim, güdüzleri evimizde pencerinin önünden ayrılmıyor. Evvelleri sokağı seyrettiğine zahib olmuşum; fakat sonraları işi anladım. Meğer zevcim karşı komşunun penceresine bakmış.

Orada komşunun kumral kıızı var. Zevcim ona çok düşkün ve gün geçtikçe düşkünlüğü artıyor. Geceleri uyurken her oau sayılıyor.

Doktor erkeğe döndü:

— Başka bir şikâyetiniz var mı bay!

— Hayır doktor, zevcem sözledikleri doğrudur. Ne yapayım, bu hastalık bir türlü beni bırakmıyor.

— Siz hastalıktan muztaribsiniz demek.

— Bilmem belki!

Doktor elini şakağına dayadı:

— Tedavisi kabilidir, fakat biraz güç.

— Her şey yaparım doktor, tek kocamı kurtulsun.

— Altmışlık tedavisi tatbik etmeli!

— Bu nasıl bir tedavi?

— Hastanın dışarı çıkması lâzım.

Genç erkek dışarı çıktı. Doktor yaşlı kadına tedavi usulünü anlattı:

— Tanıdıklarımız arasında altmışlık, yahud yetmişlik bir kadın var mı?

— Öyle bir arkadaşım var.

— Hah oldu. Onu kocanıza musallat ederseniz, ve müsamaha gösterirsiniz; kocanızla birlikte bulunmalarını, yalnız kalmalarını temin ederseniz. Bu zamanlarda kadın kocanıza karşı pek mütefitt davranmalı, daha açıkçası kocanıza satış malıdır.

— Bu mümkün doktor.

— Kocanız, erkek olmak dolayısıyla onun iltifatlarını reddetmeyecektir. Belki de az zaman için sevişeceklerdir. Fakat sonra ondan daha çok genç bulduğu size koşacaktır.

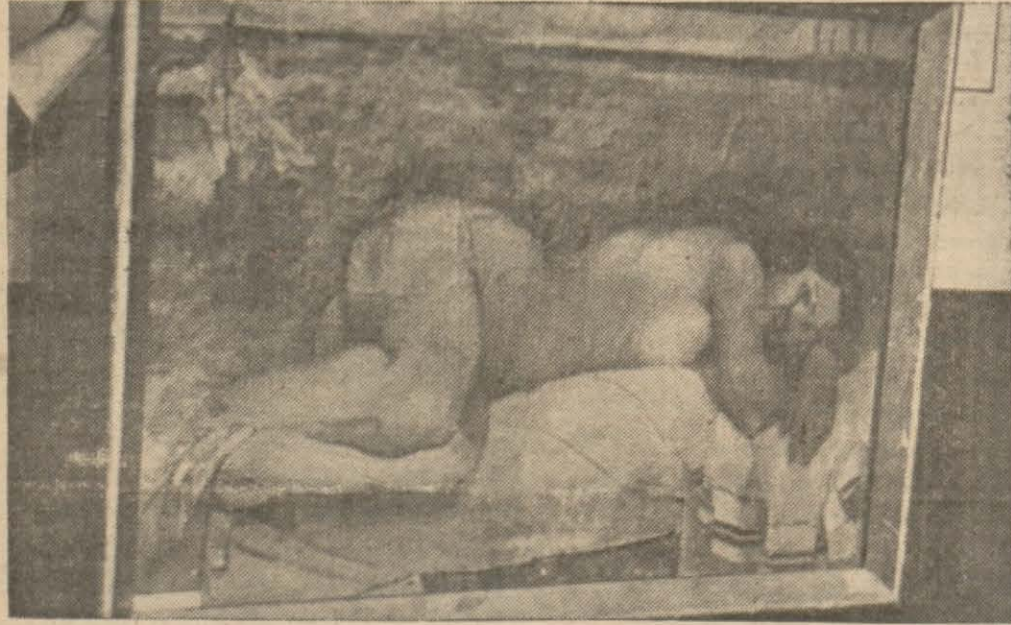
(Devamı 13 üncü saufada)

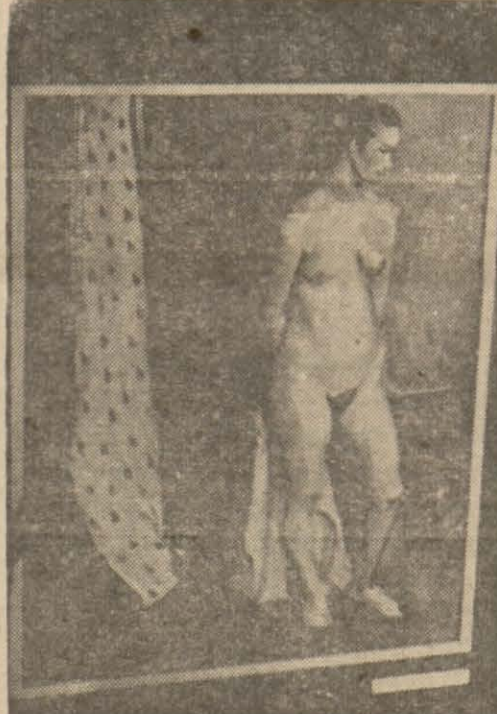
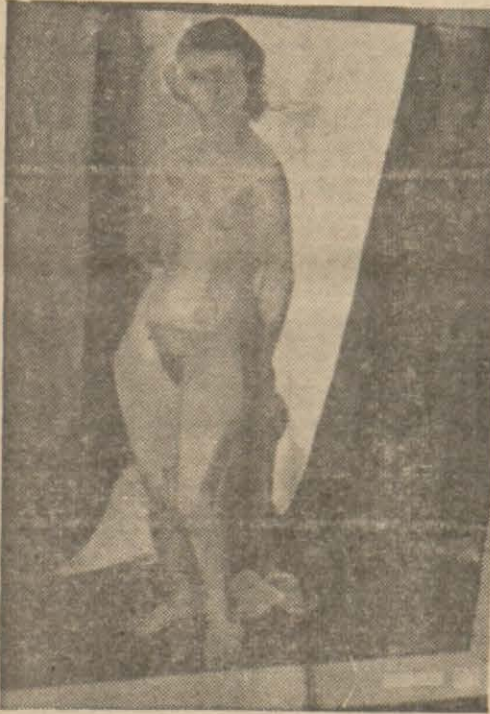
İzmitte mahkemelik olan ve tekrar yerlerine asılan tablolar

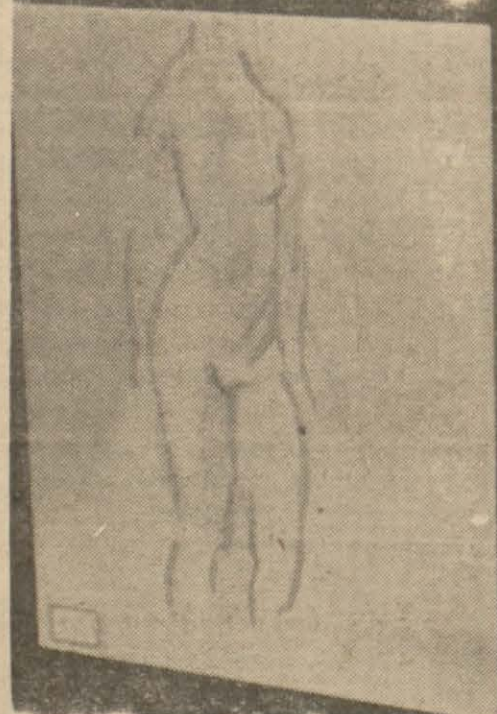
Müstakil ressamlar sergilerini bu binada açtılar

Tablolar dan biri

Tablolardan ikisi

Tablolardan diğer ikisi

İzmit müddeiumumisi Halil Hamdi Doğu

BUGÜNKÜ MACARİSTAN

Kont Teleki ile mülâkat

Macaristan Transilvanyayı istiyor!

Eski bir coğrafya hocası olan Telekinin esefle tekrarladığı bir cümle:

"Biz 15 Martta Transilvanyayı alabilirdik,"
Macarlar Aiman tehlikesini bilmiyor ve hissetmiyor, değil... Fakat Transilvanyayı almak istiyakı o kadar, fazla ki "Evvêlâ Transilvanya, sonra esaret ve ölüm!," diyorlar

Orta Avrupada bir tetkik seyahati yapan maruf bir Fransız gazetecisi yazıyor:

Almanya ile çok muhtac olduğu Romanya petrol kuyuları arasında bulunan bir memleket vardır ki adı Macaristandır. Avrupada Macaristan ve İsviçreden maada denize mahreci olmayan hiç bir memleket yoktur. Onun için İsviçre gibi Macaristan da daima geçid olmağa mahkûm bir toprak üzerinde kurulmuş bulunuyor. Mogolların ahfadı olan Macarlar daima muharibdiler. Tarihleri mütemadiyen barbarlarla ve sonra Türkler ve bazan da Avusturyalılarla yapılmış olan mücadelelerle doludur. Nüfusları şimdiki halde ancak on milyondur.

Bu rakâmın içinde yeni ilhak edilmiş olan Rutenyanın 15 bin kişilik nüfusu da sayılmaktadır.

Macarlar yalnız on milyon kişidirler. Fakat Avrupanın tam ortasında bulunan on milyon insan eğer bir hürbe kalkışırsa arkalarından harb etmesini istemiyen yarın milyar insanı felâkete sürüklileyebilirler.

İşte ben; Macar Başvekili Kont Teleki ile, bu cesur milletin etnik karakteri ve harb hakkındaki bugünkü telâkileri üzerinde görüşmek istedim.

Meşhur bir coğrafya profesörü olan Kont Telekiye evvelâ Çinde gördüğüm Mogollardan, onların bir kolu olan Meksika yerlilerinden bahsettim: Gayem lâkırdıyı ezip, büzüp nihayet Romanyadaki Transilvanyaya ve oradan da Romanya petrollerine nakletmekti.

Kendisine bu arzumu izhar eder etmez, evvelâ o bana bir sual sordu:

— Macarlar hakkında ne biliyorsunuz?

Güldüm:
— Ecdadları olan Mogolların dört saat at üstünde gittikten sonra beygir değiştirmek lâzım geldiği zaman yere ayak basmamak için ağaca asıldıklarını ve Cengiz Hanın torunları olan bugünkü Macarların iyi süvarilik hasletini eski Türklerden tevarüs ettiklerini, sonra da, onların sabaha kadar çığan orkestrasını dinlemesini sevdiğlerini ve mes'ud oldukları zaman ağladıklarını biliyorum.

— Onlar hakkında ne öğrenmek istiyorsunuz?

— Her şey öğrenmek istiyorum, bilmediğim bütün öteki şeyleri...

Kont Teleki güldü. Tecessüsümün bilhassa Transilvanya üzerindeki Macar emellerinin etrafında olduğunu hissediyordu. Fakat evvelâ bana Macar köylülerinden, onların an'aneeye karşı olan sadakatlerinden ve gururlarından bahsetti. O anlattı ki: Macar köylüsü kendi millî kıymetini derin bir surette bilen bir insandır. Yazılı kanunları pek anlamaz ama kulaktan kulağa intikal eden bütün an'anelere bir kanuna bağlı gibi kuvvetle bağlıdır. Sonra en cahil bile kendi büyüklüklerini, şereflerini tebarüz ettiren tarihteki kahramanlarının kulaktan ismini öğrenmiştir ve onun menkibelerini ezberlemiştir.

Kont:

— Size işte bir misal vereyim diye söze devam etti: Babam anlatmıştı. İhtiyar bir köylü babamla herhangi bir münasebetle karşılaşmış ve karşısında bulunan adamın bir Teleki olduğunu anlayınca:

— «Etyen Teleki gibi şerefli ve büyük

babam Piyer Teleki gibi alim ve Mişel Teleki gibi namuslu ol» demiş. Ceddimiz Etyen Teleki, 1792 de büyük kahramanlıklar göstermiş bir insandı ve Mişel Teleki de, bir namus meselesini temizlemek için intihar etmiş bulunuyordu.

Görüyorsunuz ya, bizde an'ane çok kuvvetlidir ve bunun için taca ve krallığa karşı olan merbutiyetimiz de bu an'enenin neticesidir. Biz saltanatı başka türlü anlarız. Bir mefhum halinde... Ve işte bunun için bizde taç giyme merasimi hiç bir memleketteki taç giyme merasimine benzemez. Taç yüksekte bir yere asılıdır. Kral altına gelir durur. Taç kralın başına konulmaz. Bunun manası da şudur: «İnsanlar gelir, geçerler, fakat mukaddes taç daima yerindedir!»

Söyledim ya, Macarlar alışık oldukları her şeye bağlanırlar. Onlarda sevgi tabii çok kuvvetlidir. Meselâ Amerika hayret eden Macarlar daima Macaristanın iklimindeki yerlere yerleşmişlerdir ve size daha garib bir şey söyleyeyim ki Mongolistan Macarların terkettiği yerler de bugünkü Macaristanla aynı iklim şartlarını haiz olan yerlerdir.

Büyük bir coğrafya profesörü olduğu malûm olan Kont Teleki; eski mesleğini hatırladı ve bir harita çıkardı. Bana harita üzerinde bir takım malûmat verdi. Onları dinlerken bana öyle geldi ki Trianon muahedesinin, Macaristandan kesip kopardığı toprak parçaları için de günün birinde heyecanlı günler geçirmek ve heyecanlı sahnelere şahid olmak muhakkak mukadderdir.

Konuştuğumuz mevzu artık Trianon muahedesidir. Rutenyanın ilhakı onun bir kısmını silmiş değil midir? Kont Teleki bu ihakı mazur gösterecek teknik sebebler söylüyor. Hissediyorum ki Macar ordusunun bu muvaffakiyetinden memnundur. Gene coğrafyadan bahsediyor ve bana Macar ovalarını sulayan suların membainin Rutenyada bulunduğunu öğretiyor. Ona nazaran bu ilhak tam manasile ekonomik bir zaruret tir.

Bu sözler bana bir parça Hitlerizmin hayat sahası nazariyesi gibi geliyor.

Fakat başvekil; bu nevi benzetmelerden hiç hazzetmiyor. Macaristandaki Nazi partisini o yasak ettirmiştir ve Macar Nazilerinin şefi Szalassy şimdi hapishanede bulunuyor.

Şimdi Transilvanyadan bahsediyorum. Bana orada yaşayan Macarları ve kendi hatıralarını anlatıyor. Kont Teleki Transilvanyalı bir Macardır. Onun için bura-

Macarların Trianon muahedesini protesto için bastırdıkları kartpostal: Macaristandan parçalanmış şekli ve altında «hayır! hayır! asla!» kelimeleri

sını geri istemek ilk safta gelecek bir şeydir. Bu ilhak er veya geç fakat yüz yüze tahakkuk edecektir.

Kont Teleki büyük bir esefle:

— 15 Martta biz Transilvanyaya girebilirdik!

Soruyor:

— Kısa bir zamanda, yeniden böyle bir şey yapmağa fırsat düşecek mi sanıyorsunuz ve bu işi Almanyanın yardımıyla yapmaktan korkmuyor musunuz?

Çok şayanı dikkat cevablar veriyor. Fakat bu hususta başvekilin politik düşüncelerini burada neşretmeğe mezun değiliz.

Macar politikasını idare eden bütün politika adamlarının hemen hepsinden aynı cevabı aldım. Burada orta halli sınıf ve gençliği Nazi propagandası tarafından tamamilen kazanılmış olan Macaristanın bütün iktisadiyatı Almanyanın elindedir. Macaristan kudretli komşusu tarafından tehdit altındadır. Bu vaziyette elbet Alman kuvvetini Transilvanyayı geri almak için kendi işinde kullanmak. Hitlerin emri altına zorla gürmekten daha iyidir.

«Esasen Almanlar bizim topraklarımızın işgale kalkışırlarsa böyle bir şeye meydan vermemek için bütün Macarlar ölümler.»

Bütün Macarlar; büyük bir samimiyetle bu sözü söylemektedirler. Fakat vaziyetlerinin vehametini bildikleri için iş Transilvanyadaki kardeşlerine doğru bir kahramanca atılışa nihayete erdirmek istiyorlar, denilebilir. Evvelâ onlar Transilvanyayı almak istiyorlar, esaret ve ölüm daha sonra gelebilir.

Macarların namus ve şeref telâkisi hakkında iyi bir fikir verebilecek olan şu hikâyeyi anlatayım. Noel yortusunda General Horty operada bir oyun seyrediyormuş. Operanın galerisinde oturan Hitlerci gençler:

— Horthy bizim Szalassy'mizi dinleştirdi. Diye bağışmağa başlamışlar. Bunu duyunca ihtiyaç general yetmiş yaşına rağmen locasından fırlamış ve yaverini arkada bırakan bir süratle merdivenleri tırmanmağa başlamış ve galeriye geldiği zaman gençlerden eline geçen var kuvvetile tokatlamış. O kadar şiddetli bir tokat atmış ki, bundan ürken delikanlı yere diz çökerek generalden affını rica etmiş. Bunu gören general büsbütün sinirlenmiş.

(Devamı 10 uncu sayfadadır)

Amiral Horti bir geçid resminde

Karagözün Uçuşu

Hacivad perdeye gelir:
— Karagözüm kim bilir şimdi nerede dir, o gelse de biraz konuşsak.

Karagöz — Kapının önünde biri dırlanıyor. Dilenci mi acaba?.. Eline birkaç para verelim de gitsin.

Karagöz kapıya çıkar:

— Hişt dilenci baba, gel bakayım buraya. Sana para vereyim.

Hacivad — Ne dedin, bana mı söylüyorsun?

Karagöz — Sana söylüyorum ya. Sadaka isteyen sen değil misin?

Hacivad — Ayol Karagöz sen kırk yıllık dostu tanımadın da düenci mi sandın?

Karagöz — Vay Hacivad sen misin?

Hacivad — Benim ya. rüzgâr bugün bu yana attı.

Karagöz — Rüzgâr mı attı. Bir yerin kırılmadı ya!

Hacivad — Neye bir yerim kırılmış olsun!

Karagöz — Rüzgâr buraya atarken seni belki öteye beriye de çarpmıştır da..

Hacivad — Anladığın gibi değil Karagöz, hani söz temsili böyle derler. Bir işim çıktı da bu tarafa geldim. Hele dedim Karagözü de bir göreyim. Dereden tepeden konuşuruz.

Karagöz — Konuşalım Hacivad, sizin taraftaki dereler nasıl?.. Tepeler ne yapıyorlar, iyiler mi, bana selâm söylediler mi?

Hacivad — Karagöz, dere tepe hiç selâm söylerler mi?

Karagöz — Ne bileyim ben, dereden tepeden konuşalım dedin..

Hacivad — Öyle söylerler de..

Karagöz — Bilmiyordum. ayıb değil ya!

Hacivad — Ben görmiyeli ne yapıyorsun Karagöz. Senin küçük nasıl?

Karagöz — Hiç sorma Hacivad, benim küçük uçtu!

Hacivad — Uçtu mu, kuş mu oldu.

Karagöz — Hiç çocuk kuş olur mu?

Hacivad — Anladım tayyareci oldu.

Karagöz — Tayyareci de olmadı.

Hacivad — Anladım anladım, çaylak kaptı.

Karagöz — Ayol bu civciv mi de çaylak kepsün.. sekiz yaşında çocuk.

Hacivad — Ya nasıl uçtu.

Karagöz — Anlatayım sana.. benden bir uçurtma istemişti. Ben de ona bir uçurtma yapıvermişim. Uçurtma yapıldı

Okuyucularımızın resimleri

Küçük okuyucularımızın bize gönderdikleri resimlerini çocuk sayfamıza koymayı çok isteriz. Yalnız gönderilen resimlerin iyi çizilmiş olması şarttır. Çünkü fena çizilmiş, silik ve iyi görünmeyen bir resim gazeteye basıldığı zaman da iyi görünmez.

Gene bilmecemizde büyük mükâfat kazanan okuyucularımız da bize getirdikleri resimleri iyi çizmiş resimleri arasından seçmeleri lazımdır.

bitti. Kuyruğunu taktık. Terazisini denkle getirdik.

Hacivad — Gramların eksik olmasın. belediye yakana yapıştır hal!

Karagöz — Ne gramı?

Hacivad — Terazinin gramı.

Karagöz — Senin bildiğin bakka; terazisinden bahsetmiyorum. Uçurtma terazisi.

Hacivad — Uçurtma da peynir gibi, soğan gibi tartıyla mı alınıp satılır?

Karagöz — Değil canım, uçurtmanın iki başından, bir de ortasından sicim bağlar denk getirirler. İşte ona uçurtmanın terazisi denir.

Hacivad — Terazî denk geldi, sonra.

Karagöz — Bir yumak sicim bağladık, çocukla beraber evin arkasındaki arsaya çıktık. Çocuk uçurtmayı havalandırdı. Fakat uçurtma havalanır havalanmaz benim çocuğu da beraber havalandırmam mı? Derhal ben bacağından yakaladım.

Hacivad — Çek aşağı Karagöz.

Karagöz — Çektim tabii, fakat uçurtma kuvvetli geldi, ben de havalandım.

Derken efendim, havalandık, havalandık. gökyüzüne çıktık. Sokaklardaki evler, oyuncak evler kadar küçük görünüyordular. Yangın kulesi sanki yere dikilmiş bir kibrit çöpü idi.

Hacivad — Sonra Karagöz.

Karagöz — Sonra bir aralık elim yoruldu, çocuğun ayağını bıraktım. Tepesi aşağı yuvarlanmaya başladım. Düşüyordum, düşüyordum.

Hacivad — Ya çocuk ne olmuştu?

Karagöz — O havaiyanmakta devam ediyordu, bir aralık yukarı baktığım zaman onu gördüm. Bana «baba, ben aya yaklaştım, orada kalacağım» diye bağıyordu.

Hacivad — Ya sen ne oldun Karagöz..

Karagöz — Söyledüm ya, ben düşüyordum. Niha yet tepesi aşağı düşüverdim.

Hacivad — Vah vah bar: bir yerin kırılmadı mı?

Karagöz — Hayır bir yerim kırılmadı.

Yalnız kolum bir parçacık acıdı.

Hacivad — Nereye düşmüştün Karagöz?

Karagöz — Sedirden, halının üzerine düşmüştüm.

Hacivad — Ne dedin?.. Sedirden, halının üzerine mi düşmüştün?

Karagöz — Evet sedirde uyuyakalmışım, bütün bunları rüyada gördüm.

Hacivad — Ben de sahi söylüyorsun diye dinlemediğim.

Karagöz — Sahi diye mi dinliyordun, Hacivad; hiç insan uçurtmaya takılıp gökyüzüne uçar mı?

***

Yeni bilmecemiz

Okuyunuz

Çocuklar,

Tatil zamanı pek yaklaştı. Nerede ise mektepler kapanacak ve siz yaz günlerini neşe ile, eğlence ile geçirmek fırsatı bulacaksınız. Tatil çocukların çok sevdiği şeydir. Bütün kış çalşan, bütün kış birçok şeyler öğrenenler için, yaz mevsiminde de gezmek, eğlenmek, oynamak bir hakktır. Yalnız çocuklar, şunu da bilin ki geçen her günün sizin için büyük kıymeti vardır. Boş geçen gün mahvolmuş, bir daha elde edilmeyecek bir kıymettir. Onun için yaz günlerinde eğlendiğiniz, gezdiğiniz, oynadığınız zamanlarda biraz da gene çalışmak için kendinize vakit ayırmalısınız. Yaz çalışmaları mektep zamanlarında olduğu gibi olmaz. Çocuklar için yazılmış faydalı ve eğlenceli kitablardır. Babalarınıza, annelerinize size o kitablardan almalarını söyleyiniz. Hergün muayyen bir zamanda evinizde oturur, onları okursunuz, okurken eğlenir, vakit geçirir ve aynı zamanda çok şeyler öğrenmiş olursunuz.

Bu resmi uygun gelecek renklerle boyayın ve gazeteden kesip bize gönderin, en iyi boyayana bir kilo çikolata, gene en iyi boyayan bir ikinciyeye bir Cengel kitabı, iyi boyayanlardan yüz kişiye de ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler vereceğiz. Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür.

Çifte kamburlu develerin masalı

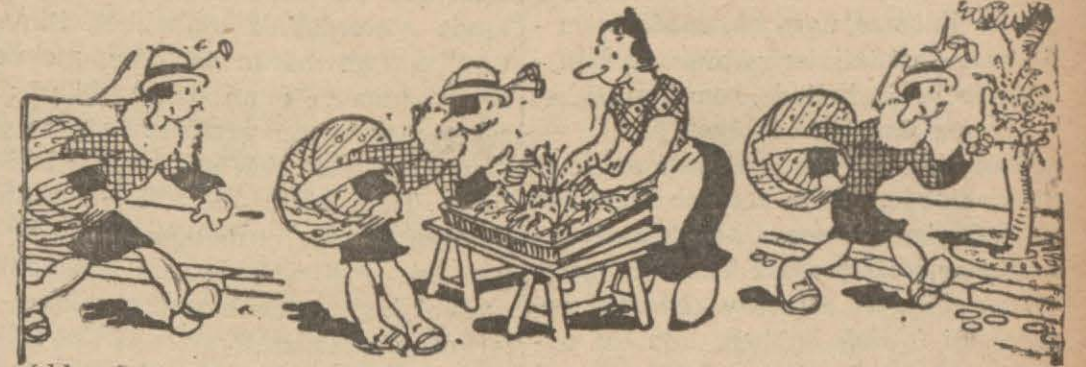

Bir varmış bir yokmuş dünyadaki bütün develer tek kamburlu imişler.

Günün birinde çok şişman bir seyyah tek kamburlu bir devenin üzerine binmiş.

Ve onun bindiği deve çift kamburlu olmuş, ve ondan çift kamburlu develer dünyaya gelmişler.

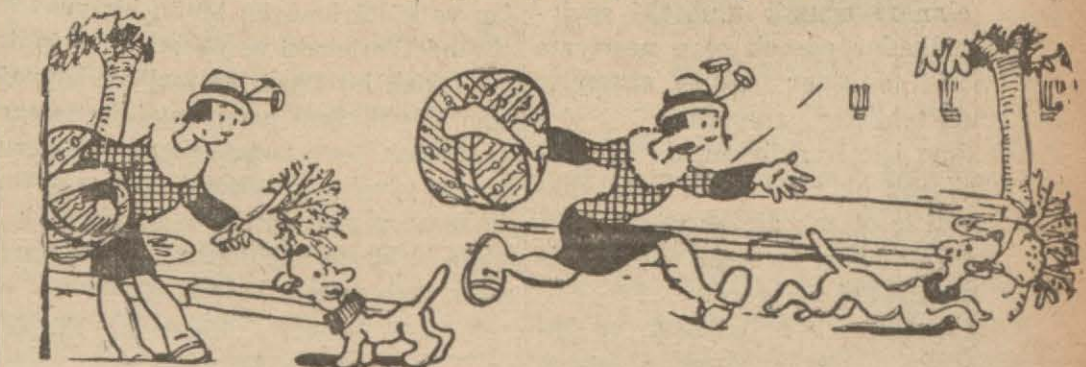
Yıldız şapkacı çırağı

Yıldız bir şapkacı bayanın yanına çırak olarak vermişlerdi. Yıldız orada çalışıyordu. Bir gün şapkacı bayan Yıldız'a bir şapka verdi, ve şapkayı götüreceği yeri tarif etti: — Bu şapka hasislikte dünyaya bir eşi bulunmayan bir bayandır.

Yıldız, şapkacı çıraklarının şapka götürdükleri bayarlardan bahşış aldıklarını duymuştu. Fakat bu hasis bayanın ona bahşış vermesine imkân yoktu. Yıldız sokakta bir çiçekçi gördü. Ondan bir demet çiçek aldı. Çiçek uşur getirir; derler.. bellî getirir, diye düşündü.

Yıldız elinde aldığı bir demet çiçekle yürüyor ve düşünüyordu: — Bakalım bu elimdeki demet çiçek bana uşur getirecek mi?.. Hiç ümid etmiyorum amma.. hele sonunda görürüz. Karşından bir köpeğin kendine doğru yürüdüğünü gördü.

— Hele şu köpeğe çiçeği göstereyim, bakalım ne yapacak!

Dedi. Çiçek demetini köpeğin ağızına doğru uzattı.

Köpek demeti kapar kapmaz kaçmıştı. Yıldız köpeğin peşi sıra koşmaya başladı.

Köpek koştu, Yıldız koştu.

Köpek koştu, Yıldız koştu.

Köpek hasis bayanın sokakına sapmıştı.

Yıllık köpeği yakalayıp çiçek demetini ağızından alamayacağını anladığı için, köpeğin peşi sıra koşmaktan vazgeçti ve hasis bayanın kapısını çaldı. Yorgundu, canı sıkılıyordu. Kendine uşur getirecek zannile çiçeklerin köpeğin kapı kaçması ne fena olmuştu.

Hasis bayan Yıldız görünce şaşırmaştı: — Şimdi telefon etmişim; dedi, şapkayı beş dakika evvel çıracımla gönderdim, cevabını aldım. Bu kadar az zamanda, tâ oradan buraya şapkamı getirdin ha... Ben senin gibi işini bilen şapkacı çırağı görmedim.

Hiç âdetim değil amma, ilk defa bunu yapıyorum. Al sana yarım lira bahşış. Yıldız yarım lirayı almıştı. Şaşırdı. Kendi kendine — Çiçeği almamda, bir uşur varmış, dedi, çiçeği köpeğin kapmasında da bir uşur varmış ki beni koşturdu ve çarçabuk buraya geldim.

Birinci Türk neşriyat kongresi mesaisini bitirdi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

yette bulunan bir umumî neşriyat müdürlüğü ihdasını talep ediyordu.

Edebi mülkiyet

Edebi mülkiyet encümeni mer'iyette bulunan hakkı telif kanununun bu - günkü ihtiyacı uyuyan maddelerin - de bazı değişiklikler yapmış ve bun - ları bir proje halinde hazırlamıştı.

Gençlik edebiyatı

Gençlik ve çocuk edebiyatı encüme - ni mektebden önce, mekteb sırasında ve mektebden sonra olmak üzere üç kısma ayırdığı çocuk edebiyatını geniş olarak mütalea ediyor ve bunlara ve - rilmesini faydalı bulduğu inkılâba uy - gun sistemler üzerinde teklifler yapı - yordu.

Mükâfat, yardım ve propaganda encü - menini, eserlerin memleketinde daha iyi tanınması için radyonun her hafta çı - kan eserleri halka takdimini ve her ga - zetece, çıkan eserler hakkında neşri - yat yapılmasının mecburi tutulmasını istiyordu.

Neşriyat

Neşriyat programı encümeni çok mu fassal olan raporunda muhtelif sevi - yeleri alâkadar edecek olan neşriyata verilmesi tasavvur edilen sistemler hakkında teklifler yapıyordu.

Tercüme işleri encümeni de dilimi - ze çevrilecek olan eserlerin daha dik - katlı ve titiz olarak almak için tedbir - ler tavsiye ediyor, tercüme edilen klâ - siklerin listesini veriyordu.

Müzakereler çok münakaşalı ve ha - raretli oldu. Her encümenin raporu muhtelif hatiblerin söz almalarına ve - sile teşkil etti. Neticede raporlar kabul edildi.

Maarif Vekilinin nutku

Müteakiben kürsüye çıkan Maarif Vekili Hasan Âlinin irad ettiği nutku müteakib kongrenin mesaisine niha - yet verilmiştir. Vekil ezcümle demiştir ki:

Gerek burada okunan raporlar, gerek raporlar delaysile ileri sürülmüş fikirler. Maarif Vekilliği için, Cümhu - riyet hükümeti için ve onun dayandığı C. H. Partisi için bütün orgânlarmızı yeni çalışmalara sevk edici mahiyette - dir.

Varılan prensip kararları üzerinde yapılacak incelemelerden sonra bura - da ileri sürülmüş temennilerin pek ço - ğu kanunlaştırılacaktır. Her memle - ket meselesinde duygulu ve dikkatli o -

lan Büyük Millet Meclisimizin neşri - yat davasında da dileklerimize tahak - kuk imkânları vermekte çok alâkalı olacağından ben eminim. Siz de emin olunuz.

Kongre vesilesile naçiz şahsım hak - kında gösterdiğiniz muhabbet, itimad ve iltifatlara, bütün varlığımı memle - ket irfanına ve onun sizler gibi yük - sek mensublarının arzularını yerine ge - tirmeğe hasretmekle mukabele edebi - lirim. Türk kültürünün ilerlemesine tepeden tırnağa hizmetkâr olmak be - nim tek emelimdir. Sizden gördüğüm sâmmî hisler, ancak benim çalışma - larımı çoğaltabilir.

Hepinize ayrı ayrı teşekkür ederim. Birinci Türk neşriyat kongresini, müs - takbel irfan hayatımız için bir başlan - gıç sayarak kapıyorum.»

Ankara 5 — Birincî Türk neşriyat kongresi başkanı ve Maarif Vekili Hasan Âli Yücel ile Reisicumhur İnönü arasında a - şağıdaki telgraflar teatî edilmiştir:

Cümhurreisi Millî Şef İsmet İnönü

Bugün ilk toplantısını yapan birinci Türk neşriyat kongresi üyeleri, millî ir - fan ve kültürümüzün bütün bir yurd öl - çüsünde ilerlemesi ve yükselmesi için dai - ma feyizli bir ilham ve faaliyet kaynağı olan Büyük Şefe karşı duyduğum minnet ve şükranı derin tazimlerle yüksek huzu - runuza yüceltmiye sürekli alkışlar arasın - da karar verdi. Memleket neşriyat âle - minin bu derin bağlılığını saygılarla ar - zeder muhterem ellerinizi öperim.

Hasan Âli Yücel

Hasan Âli Yücel

Maarif Vekili ve Türk neşriyat kongresi başkanı

C. sayın kongre üyelerinin asil duy - gularına tercüman olan telgrafımızdan mü - teahsis oldum. Teşekkürlerimin ve kül - türümüzün yayılmasına ve yükselmesine matuf mesailerinde tam başarıya varma - ları hakkındaki temennilerimin kongre üyelerine iblâğını rica ederim.

İsmet İnönü

Kongre münasebetile Maarif Vekili ile Meclis Reisi, Başvekîl ve Mareşal Çak - mak arasında da telgraflar teatî edilmiş - tir.

Kongreye iştirak edenler döndüler

Ankara 5 (Husuf) — Kongreye iştir - ak eden zevatın mühim bir kısmı bu akşam İstanbulla hareket ettiler. Maarif Vekili bizzat istasyona gelerek kendiler - ini teşyi etti.

Şirketi Hayriye tenzilâtli abonman kartları ihdas etti

Şirketihayriye Bogaziçi halkına bir kolaylık olmak ve halkın Bogaza rağ - betini artırmak maksadile fevkalâde tenzilâtli bir ve üç aylık abonman kart - ları ihdas etmiştir. Bu kartlarla gidış geliş biletlerinde yüzde 40.50 kadar ten - zilât temin edilmektedir. Abonman kartları 11 Mayısttan itibaren muteber olacaktır.

Poliste :

Eğlence sırasında bir sarhoş arkadaşını yaraladı

Mehmed Aka ile Fazlı isimli, iki arka - daş Galatada buluşarak bir rakı âlemi yapmışlar ve eğlentiye gece yarısından sonraya kadar devam etmişlerdir.

İki kafadar, sarhoşlukla eğlencenin so - nunda işi kavgaya vâdirmişlerdir. Fazlı, Akanın başını muhtelif yerlerinden ya - ralamıştır.

Aka tedavi altına alınmış, Fazlı derdest olunmuştur.

Bir bisiklet 4 yaşında bir çocuğa çarpı

Samatyada oturan Tefvik, bisiklet ile gezerken, Davudpaşada Ali kızı 4 ya - şında Fatmaya çarpmış ve çocuğun muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebebi - yet vermiştir. Tefvik tutulmuştur.

Bir çocuk tramvaya atılarken düşüp yaralandı

Fatihde Hocaüveyz mahallesinde otu - ran Mustafa oğlu 9 yaşında Halim, E - dirnekapı - Sirkeci hattında işliyen tram - vaylara atılarken yere yuvarlanmış, vü - cudünün muhtelif yerlerinden yaralan - mıştır.

Çocuk tedavi altına alınmış ve kaza - nın, Halimin tramvaya atılarken sar'ası tutmasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Yangın esnasında bir itfaiye neferi yaralandı

Yeşilköy İstasyon caddesinde Nacinin oturduğu 2 numaralı köşkte yangın çık - mıştır.

Vak'a mahalline gelen itfaiye, ateşi, köşkün çatı kısmı yandıktan sonra sön - dürebilmiştir. Bu sırada bir de kaza ol - muş, itfaiye efradından Şefik merdiven - den düşerek yaralanmıştır.

Şefik tedavi altına alınmıştır. Yapılan tahkikatta, binanın Ünyon sigorta şir - ketine sigortalı olduğu anlaşılmıştır.

Kültür işleri:

Üniversitede ecnebi diller imtihanları başladı

Üniversite ecnebi diller mektebinin yaz devresi yazlı imtihanlarına dün Üni - versite konferans salonlarında başlan - mıştır.

Dün yapılan imtihana B. ve C. kursları iştirak etmiştir. İmtihan neticesi bir hafta sonra belli olacak ve kazananlar sözlü imtihana girmek hakkına sahib o - lacaklardır.

Bu devrede lisanan muvaffak olma - yan talebe fakülte imtihanlarına iştirak etmek hakkını muhafaza edecektir.

Diğer kursların imtihanları devam et - mektedir.

Sırb - Hırvat anlaşması feshedilmiş

(Baştarafı 1 inci sayfa)

lan ihzarî anlaşma, bugün feshedilmiştir. Hükümet mahfelleri, fesih keyfiyetin - den dolayı Hırvatları mes'ul tutmakta - dırlar. Hırvatlar ise, anlaşmanın Niya - bet meclisi tarafından feshedildiğini söy - lüyorlar.

Bu şartlar altında Hırvat meselesi tek - rar hâd bir safhaya girmiş bulunuyor.

★

Belgrad 5 (A.A.) — Başvekâlet mat - buat bürosu, naibin 27 Nisan tarihli Sırb - Hırvat anlaşmasını reddettiği hakkındaki haberleri kat'i surette yalanlamakta ve bu hususta bir tebliğ nesredilmek ü - zere olduğunu ilâve etmektedir.

Bir gemi ateşçisi zehirlendi

Dün Denizbankın Suvat vapurunda bir zehirlenme hâdisesi olmuştur.

Gemi ateşçilerinden Saib, ocak daire - sine çalışırken kömürlerden intişar eden karbon gazinden zehirlenmiş ve Bey - oğlu hastanesine kaldırılmıştır

Üsküdar itfaiye binası ikmal edildi

Bir müddettenberi Üsküdar itfaiye grubunun san'atkar neferleri tarafın - dan inşa edilmekte olan itfaiye binası ikmal edilmiştir.

Bu münasebetle dün saat 16 da itfai - ye grubunun bizzat kendi emeğiyle vü -

cude geurdığı binanın küşad merasımı yapılmıştır. Merasimde Üsküdar kay - makamı, itfaiye müdürü, ve birçok zev - vat hazır bulunmuştur.

Resim, Üsküdar itfaiyesinin yeni binasını göstermektedir.

Maten gazetesine göre ise..

(Baştarafı 1 inci sayfa)

bil «emniyete» müstenid teşriki mesai - ye müteallik gizli bir anlaşma mevcud - dur.

1926 senesinde Alman Hariciye Na - zırı müteveffa Ştrezman tarafından imzalanmış olan bu anlaşma, 5 Mayıs 1933 te Hitler tarafından temdid edil - miştir.

Bu anlaşmanın başlıca ahkâmı şun - lardır:

1 — Alman - Sovyet münasebatı, Rapalo'da kararlaştırılan esaslara istin - nad eder.

2 — Üçüncü bir devletle harb vuku - unda, anlaşmayı imzalayan diğer dev - let, harbin sonuna kadar bitaraf kala - caktır.

3 — Anlaşmayı imzalamış olan her iki devlet siyasi, iktisadi veya askerî hiçbir bloka iştirak etmeyecektir.

Bu anlaşmayı tefsir eden siyasi mah - feller, İngiliz - Sovyet müzakerelerinin akametini buna hamletmektedirler.

Diğer taraftan Hitler ve Stalin'in son nutuklarında da, birbirlerine karşı hemen hemen tecavüzkâr bir lisan kul - lanmadıkları da ehemmiyetle tebarüz ettirilmektedir.

Sovyet hariciyesinde

Londra 5 (Husuf) — Moskovadan bildirildiğine göre, meb'usan ve âyan meclislerine muadil olan Sovyet yük - sek konseyi, bu ayın 25 inde fevkalâ - de toplantıya davet edilmiştir.

Diğer taraftan «Daily Express» ga - zetesinin istihbaratına nazaran, Lit - vnofun istifasını müteakib, Sovyet Hariciye Komiserliği erkâmı arasında mühim değişiklikler yapılacaktır.

Bu meyanda birçok yüksek memur - lara ve hattâ sefirlerin vazifelerine ni - hayet verileceği söylenmektedir.

Bugünkü Macaristan

(Baştarafı 8 inci sayfa)

lenmiş ve genç adamı iki defa daha to - katlıyarak:

— Al sana!.. İki tokat daha! demiş. Sende fikirlerini müdafaa edecek cesaret bile yokmuş... Onun için bu iki tokadı da hak ettin.

★

Macaristanı bırakıp Transilvanyaya doğru hareket ettiğim vakit beraber şu intibaları götürüyorum:

Macarlar, çok kahramandırlar, doğru insanlardır ve Almanyayı bu milletin, Romantizme kadar giden kahramanlığını; kötü bir şekilde istismar edebileceğini; dü -

şünüyorum.

Çünkü Macarlar her işi çok derin ve çok uzun düşünmüyorlar. Bir Rütens hikâyesi onların Alman tehlikesine rağ - men Transilvanyaya karşı duydukları, ta - hammül edilmez işiyakı ne güzel bir şek - kilde anlatıyor:

— Bir gün bir ormanda bir çocuk do - laşmış, elinde annesinin verdiği bir dilim ekmeğe varmış. Birden karşısına bir kurd çıkmış, o zaman çocuk kurda şöyle yalvarmış:

— Beni parçalamadan evvel bırak ta - şu ekmeğimi yiyeyim. İşte bugünkü Macaristanın halii..

Müteferrik:

Denizbank kooperatifi umumî heyeti toplanacak

Denizbank kooperatifinin hesabata - nı tetkik etmek üzere geçen umumî hey - et iqtimanda seçilen beş kişilik hey - yet, çalışmasını bitirmiştir. Heyetin ve receği rapor kooperatif umumî hey - etinin Pazartesi günü yapacağı toplan - tıda görüşülecektir. Bu toplantıda kooperatif hakkında bazı kararlar alma - cak ve yeni idare Meclisi intihab edile - cektir.

Havuzların motor çalınmamış

Dünkü sabah gazetelerinde havuz - lardan Denizbanka aid bir motörün çal - ındığı yazılmıştı.

Evvelki gün bu şekilde işitilen ma - lûmat gazetemizce tahkik edilmiş ve bu şekilde bir çalıma hâdisesi mevcud olmadığı anlaşılmıştı.

Dün Emniyet Direktörlüğüne bu mesele hakkında şu tavzih gönderil - miştir.

Emniyet Direktörlüğünden:
«Dün çıkan bazı gazetelerde havuzlardan Denizbanka aid 10 bin lira kıymetinde bir motörün çalındığı yazılmıştır. Bu motör çalınmış değildir. İpi çözümlenerek havuzun biraz ilerisinde heyeti aslyesile bulunmuştur. Bu suretle tavzih rica olunur.»

Şehir işleri:

Beş milyon lira ile yapılacak işler tesbit edilci

Belediyeler bankasından alınan beş milyon liranın üç milyon lirası istimlak işlerine harcanacak, bir milyon lirası ile otobüs alınacak, yüz bin lirası ile süt fab - rikası yapılacak, üç yüz bin lirasile mısır çarşısı yardımcı hal şekline sokulacak, ve yüz bin lirasilede temizlik amelmesine kokuşlar, motorlu nakil vasıtalarına ga - rajlar, hayvanlara ahırlar yapılacaktır. Mütebaki beş yüz bin lira ile ekmeğe fab - rikası inşa edilecektir.

Alınacak otobüslerin gümrük resmi

Evvelce Ankara için satın alınan şehir otobüsleri gümrükten muaf tutulmuştu. Bir kaç sene evvel Ankara Belediyesine verilen bu müsaade, İstanbul Belediye - sine de gösterilmesi isabetli bir karar ola - caktır. İstanbul şehrine lâzım olan oto - büslerin gümrük resmi mühim miktarda baliğ olmaktadır. Otobüslerden gümrük resmi kaldırıldığı takdirde İstanbul be - lediyesinin işleri kolaylaşacak, para sı - kantısı ortadan kalkacaktır ilk partide İ - stanbula mühim miktarda otobüs getirile - cektir.

Meşhur bir zatın çalınan pantolonundan Kaçak çıkmak çıkmış!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Suçlu Cemal, Receb isminde biri tarafından sirkat edilmiş bir pantolonu bilerek satın almış ve giymiştir. Sirkat ortaya çıkarak, mesruk pantolon zabı - taca müsadere edilmiş, bu sırada ce - binden bir de damgasız kaçmak zuhür etmiştir. Cemal de, kaçak kaçmak ta - şımak suçile Adliyyeye verilmiştir.

Halbuki, kendisi yapılan isticvabın - da:

— Bu kaçmak, mesruk bulunan ve benim satın aldığım pantolonun cebin - den çıktı, demiştir.

Tahkikat neticesinde, cebinde ka - çak kaçmak bulunan pantolonun, ta - nınmış fikir adamlarımızdan birine a - id olup, ondan çalındığı tesbit edilmiş - tir.

Böylece hâdise de enteresan bir mah - iyet arzettiği.

Dünkü duruşmada dinlenen bazı şah - idler de bu ciheti teyid etmişlerdir.

Duruşma, gelmiyen bir şahidin cel - bi için başka bir güne bırakılmıştır.

Göring Sanremo'da istirahat edecek

Berlin 5 (A.A.) — Göringin istirahat için on gün kadar Sanremoda kalması muhtemeldir. Kendisinin İtalyan devlet adamları ile hiç bir temasta bulunması mu tasavver olmadığı gibi Come gölünde ya - pılacak olan Ribbentrop - Ciano mülâka - tına da iştirak etmeyecektir.

Amerika 45 bin tonluk iki zırhlı yapıyoruz

Vaşington 5 (A.A.) — Dün kabul edil - en 1940 senesi bahriye bütçesinde 254.204.712 dolarlık yeni harb gemi - leri inşası derpiş edilmektedir.

Hali hazırda 121 gemi inşa edilmekte - dir. Bundan maada 23 gemi daha tezgâha konacaktır. Bu gemiler şun - lardır:

45.000 tonluk iki zırhlı, 2 kruvazör, 8 destroyer, 8 tahelbahir, 1 atelye ge - mis ve deniz tayyareleri için 2 refa - kat gemisi.

Vaşington 5 (A.A.) — Parlamen - tonun bütçe encümeni 1 Temmuz 1939 da bashyan malî sene için donanmaya 770.473.241 dolarlık bir tahsisat ayrıl - ması teklifini kabul etmiştir.

Alman büyük Elçisi bugün Londraya dönüşyor

Londra 5 (Husuf) — Çeko - Slo - vakiyanın ilhakından sonra Berline Ça - ğırılmış olan Almanyanın Londra se - firi Fon Dirksen, yarın vazifesi başı - na dönecektir.

Alman orduları kumandanının Trablusta teftişleri

Roma 5 (A.A.) — Alman orduları ku - mandanı General von Brauchitsch ile İ - talya harbiye nezareti müsteşarı ve ge - nel kurmay reisi General Pariani ve Ma - reşal Balbo, tayyare ile Tobruk'tan Trablusa gelmişler ve Libyadaki İtalyan kuvvetlerine mensub hava kutaatını tef - tiş etmişlerdir.

Lehistanın Almanyaya cevabı azimkârane, fakat mutedil oldu

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Edalarda kordiplomatik yer almıştı. Dinleyicilere aid yerler tamamen dolmuştu. Bek'in oldukça uzun olan nutku büyük bir dikkatle dinlenmiştir. Bek, son aylardaki faaliyeti etrafında izahat vereceğini beyan ederek söze başlamış, muhtelif devletler arasındaki münasebetlerin çok daha ferdi bir mahiyet ve manzara iktisab etmiş olduğuna işaret ettikten sonra İngiltere ile mütakabil yardım esnasına istinad eden son itilâfın safhalarını ehemmiyetle anlatmış, Varşova ile Paris arasındaki anlaşmanın Avrupa siyaseti bünyesinin en esash unsurlarından biri olduğuna işaret etmiştir.

Alman - Leh münasebatı

Leh Hariciye Nazırı, bundan sonra, halihazırındaki vaziyete geçerek Alman - Leh münasebatından bahsetmiş ve demiştir ki:

Almanya, Polonya - İngiltere anlaşmasını 1934 itilâfını fesih için bir sebebe addetmiştir. Almanlar tarafından hukuki mahiyette muhtelif itirazlar ileri sürülmüştür.

Müsaadenizle, hukukşinaslara Alman hükümetine bugün tevdi edilecek olan ve Alman muhtırasına vermiş olduğumuz cevabın metnine müracaat etmelerini tavsiyesinde bulunacağım.

Hâdisenin hususiyetleri

Bu hâdisenin diplomatik eşkâli üzerine uzun müddet nazarı dikkatinizi celbetmek istemem. Yalnız, bu hâdisenin bazı safhaları bir hususiyet arz etmektedir. Alman muhtırası metninden de müsteban olduğuna göre Alman hükümeti, kararını, akdedilmiş olan itilâfın mahiyeti hakkında ne İngiltere hükümetinin, ne de Polonya hükümetinin mütalealarını tetkik etmeksizin gazete haberlerine istinad ederek, itihaz etmiştir.

Halbuki bu cihet, bir gûna müşkülât arz etmemekte idi. Nitekim Londradan avdet eder etmez, Alman sefirinin kabul etmeğe amade olduğumu beyan ettim. Mumaileyh, bugüne kadar bu fırsattan istifade etmeğe lüzum görmedi.

Bu hal, neden dolayı haiz ehemmiyetlidir?

Almanyanın maksadı?

Sadece muhakeme eden herkes için açık olan birşey varsa o da bu kararın itihazında amel olan şey, Polonya - İngiltere itilâfının ne gayesi ve ne de çerçeveleri olmayıp, belki bizzat itilâfın akdedilmiş olması keyfiyeti olduğudur. Bu da, Almanyanın siyasetinin maksad ve tasavvurları hakkında hüküm vermek bakımından mühimdir.

Filvaki, Almanya hükümetinin, mukaddemki beyanatları hilâfına olarak Polonya ile Almanya arasında 1934 senesinde akdedilmiş olan ademî tecavüz beyannamesini, Lehistanı tecrid etmek ve devletimizin garb devletlerle normal ve dostane teşriki mesaide bulunmasını gayrimümkün kılmak arzusunun mülhem gibi tefsir etmek istediğini bilmiş olsaydık, bu tefsiri bizat kendimiz reddederdik.

«Mesele nedir?»

Vaziyet hakkında sahih bir fikir edinebilmek için her şeyden evvel «nihayetilemir mevzuu bahsolan mesele, nedir?» sualini irad etmek muvafık olur.

Bu suali sormadan ve buna cevap vermeden Almanyanın Polonyayı alâkadar eden meseleler hakkındaki beyanatının esasını lâıki ile kavrayabilmeliğimize imkân yoktur.

Dantzig..

Garbe karşı hattı hareketimizden evvelce bahsettik. Şimdi Dantzig serbest şehrinin istikbaline dair Almanyaya tarafından yapılan teklif meselesine Pomeranya Voyvodahı vasıtasıyla Almanya ile Şarkı Prusya arasındaki muvasalaya ve Polonya ile Almanyayı müştereke alâkadar eden meselelere temas eden mevzulara sıra geldi.

Dantzig hakkında bazı umumî mülahazalarla söze başlayacağım. Dantzig serbest şehri Versailles muahedebere mevcut bir hâdisedir. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse, esbab ve avamıl bertaraf, bu hâdiseye Leh ve Alman menfaatlerinin müsbit bir şekilde tes-

strinin neticesidir. Dantzig'deki Alman tacirleri Polonyanın denizşarşı ticareti sayesinde bu şehrin inkişafını ve refahını temin etmektedirler.

Mazide bu şehrin yalnız inkişafı değil, hikmeti vücudu de yegâne büyük Polonya nehrinin mensabında kâin olmasına kat'î surette bağlı idi.

Bugün de bu şehir Baltık denizle irtibatımızı temin eden nehir yolunun ve başlıca şimendifer hattının üstünde bulunmaktadır. Bu, hiçbir yeni formülün değiştiremeyeceği bir hakikatdir.

Uzlaştırıcı hal çareleri

Dantzig halkının hâkim ekseriyeti, bugün Almandır. Fakat bu şehrin mevcudiyeti ve refahı, Polonyanın mekni iktisadiyatına bağlıdır. Bundan ne gibi bir netice çıkardık? Biz daima kat'iyetle deniz ticaretimizin ve Dantzig deniz siyasetimizin hak ve menfaatleri sahasında durduk ve bu sahada azimle duracağız. Makul ve uzlaştırıcı hal çareleri aramakla serbest şehirdeki Alman ekseriyetinin millî, ideolojik ve kültürel inkişafı üzerinde bilerek hiçbir tazyik icra etmek istemedik.

Misal zikretmek suretile nutkumu u zatmak istemiyorum. Çünkü bu misaller, hangi sıfatla olursa olsun bu meseleye karşı alâka göstermiş olanlarca kâfi derecede malûmdur.

Polonyanın kararı

Fakat mademki hattı hareketimize riayet edeceklerini beyan ve «bu eyalet şehri, hiçbir zaman Polonya ile Almanya arasında bir ihtilâf mevzuu teşkil etmeyecektir.» mütaleasını serdeden Alman devlet adamlarının müteaddid beyanatlarından sonra Dantzig'in Almanyaya ihak edilmesinin istenildiğini öğrenmiş bulunuyorum. Mademki serbest şehrin mevcudiyet ve hukukunun müsterek garanti edilmesine dair olan 26 Mart tarihli teklifimiz cevabsız kalmıştır. Ve mademki, bilâkis bu teklifin müzakereden imtina mahiyetinde telâkki edilmiş olduğunu öğrenmiş bulunuyorum. Hakikati halde mevzuu bahsolan nedir? Sualini irad etmek için kendimde bir mecburiyet hissediyorum. Asla tehdide maruz olmayan Dantzig'in Alman halkının hürriyetleri mi, bir nüfuz meselesi mi, nihayet Polonyayı Baltıktan sürüp almak meselesi mi mevzuu bahistir? Halbuki Polonya, kendisinin Baltıktan sürülüp alınmasına asla müsaade etmeyecektir. Pomeranya Voyvodahımızın icinden yapılacak münakalât hakkında da aynı mülahazalar dermeyan olunabilir.

«Koridor tabiri sun'î bir icaddır»

Bu, «Pomeranya Voyvodası» kelimeleri üzerinde ısrar ediyorum. Zira «koridor» tabiri sun'î bir icaddır. Çünkü, ötedenberi Polonyalı olan yalnız yüzde nisbeti pek cüz'î Alman kolonlarına malik bulunan bir eyalet mevzuu bahistir.

Almanya demiryolu münakalâtında her türlü kolaylıkları gösterdik. Alman vatandaşlarının gümrük veya pasaport muamelelerine tâbi olmaksızın Şarkı Prusya geçmelerine müsaade ettik. Otomobil münakalâtı için de mümasil kolaylıkları tetkik etmek teklifinde buunduk.

Burada mesele, tekrar meydana çıkıyor. Hakikatte mevzuu bahsolan nedir? Bizim, Şarkteki eyaletlerle muvasalalarında Alman vatandaşlarına müşkülât çıkarmamız için hiçbir sebep yoktur.

«Kendi aramızda»

Kendi aramızda hâkimiyetimizi de tahdid etmemiz için de bir sebep görmüyoruz. Birinci ve ikinci meseleye yani Dantzig'in istikbali ve Pomeranya vasıtasıyla muvasala meselelerine gelince, Alman hükümetinin bizden daima bir tarafı imtiyazlar talep ettiğini görüyoruz. Kendine hürmeti olan bir devlet, hiç bir zaman tek tarafı imtiyazlar vermez.

Bu mütakabiliyet nerede kaldı? Alman teklifleri bu hususta sarahatten mahrumdur.

Başkaların menfaatleri

Alman devlet reisi, nutkunda, Slovakya üç tarafı bir condominiumdan bahsetti. Böyle bir tekliften bahsedildiğini

ilk defa olarak Alman devlet reisinin 28 nisanda söylediği nutukta gördüğümü beyan etmek mecburiyetinde bulunuyorum.

Evvelce yapılan bazı görüşmelerde umumî bir itilâfa varıldığı takdirde, Slovakya meselesinin görüşülmesi ihtimaline telmih edilmekle iktifa olunmuştur.

Başkalarının menfaatlerini pazarlık mevzuu yapmak itiyadında olmadığımızdan, bu kabil görüşmeleri derinleştirmeye uğraşmadık.

25 senelik garanti meselesi

Gene bunun gibi ademî tecavüz misalının 25 sene için temdid edilmesi hususu, son görüşmeler esnasında bize müsabet hiç bir şekilde teklif edilmiş değildir. Gene bu hususta yarı resmi bir takım telmihlerde bulunulmuştur ki, bunların Alman hükümetinin mümtaz mümessilleri tarafından yapılmış olduğu muhakkaktır. Fakat bu görüşmeler esnasında görülen mevzulardan çok daha ileri giden bir takım telmihler daha yapılmıştır.

İcabında bu mevzuu yeniden avdet etmek hakkını muhafaza ediyorum.

Alman şansölyesi, söylemiş olduğu nutukta, kendi tarafından bir fedakârlık olmak üzere, Polonya ile Almanya arasında mevcut olan hududu kat'î olarak tanımak ve kabul etmek teklifinde bulunmaktadı. Burada itiraz kabul etmez olan malikiyetimizi hukukan ve fiilen tanımak mevzuu bahs olduğumu tebyin etmeğe lüzum görmüyorum. İmçî bundan şu netice hâsıl olur ki, bu teklif dahi, Almanyanın bir tarafı ve otomobil yolu meselesindeki taleplerinin bir tarafı olarak kalmaları keyfiyetini değiştiremez.

Alman muhtırasına cevap

Bu mülahazaların ziyası altında ben den Alman muhtırasının son fıkrasına bir cevap vermeme, hem de haklı olarak, beklersiniz.

Bu fıkrada şöyle denilmektedir:

«Eğer Polonya hükümeti, Polonya - Almanya münasebatının yeniden mukavelevi olarak tanzim edülmesine ehemmiyet atfediyorsa, Alman hükümeti, bu hususa meyyaldır.»

Zannıma kalırsa, hattı hareketimizi esas itibarile tarif ettim. Beyanatımın vüzuhi için işte bir hülâsa yapıyorum:

«Böyle bir itilâfın akdinde âmil, Alman şansölyesinin nutkunda ısrar ile

zikretmiş olduğu kelime olan, «sulh» olacaktır.

Hangi şartlarla müzakerelere girişilecek

Sulh, şüphesiz Polonya siyasetinin çetin ve büyük gayretlerinin hedefidir. Bu kelimenin hakiki kıymetini tamamilen iktisab edebilmesi için, iki şartın yerine getirilmesi lâzımdır.

1 — Sulhcuyane emeller,

2 — Sulhcuyane hareket metocları.

Eğer Almanya hükümeti, memleketimizle olan münasebetlerinde bu iki prensibi tatbik edecek olursa, tabii biraz evvel izah ettiğim prensiplere riayet edilerek, her türlü müzakereye girişmek imkânı elde edilmiş olur.

Sulhün fiati

Bu şekilde müzakerelere girişildiği takdirde Polonya hükümeti, âdeti veçhile, son zamanların tecrübelerinden de istifade ederek, büyük bir hüsnü niyetle meseleyi objektif bir şekilde tetkik edecektir. Sulh kıymetli ve arzu edilen bir şeydir. Harblerle kana boyanmış olan neslimiz, şüphesiz bir sulh devresine lâyıktır. Fakat Sulhün de dünyadaki hemen bütün şeyler gibi, fiati yüksektir, fakat ölçüde değildir. Biz Polonyalıları için her ne pahasına olursa olsun sulh fikri mevcud değildir.

İnsanların, milletlerin ve devletlerin hayatında paha biçilemeyecek olan bir şey vardır: O da, şeref ve namustur.»

Nutuk, Londra ve Pariste müsaid karşılandı

Londra 5 (Hususî) — Polonya hariciye nazırı Bekin bugün iradettiği nutuk, gerek Londra, gerek Paris siyasi mahfellerinde çok müsaid bir şekilde karşılanmıştır.

Nutkun azimkâr, fakat mutedil olduğu ve Almanya için müzakere kapılarının açılmış bulunduğu teslim edilmektedir.

Almanya da

Maahaza, akşam çıkan Alman gazeteleri nutuktan hiç bahsetmemişlerdir. Gazetelerin nutuk hakkında itihaz edecekleri hattı hareket, bugün Berhtesgadende yapılan müzakereler neticesinde verilecek olan karara bağlıdır.

Filhakika Hitler, bugün Berhtesgadende hariciye nazırı fon Ribbentrop ile Dançig senatosu reisi Grayzer ve Dançig Nazilerinin şefi Forsteri kabul ederek, Bekin nutku ve teklifleri hakkında uzun boylu müzakere bulunmuştur.

Hitlerin bugün, Berlinden tayyare ile

Münih gelmiş olan Papa Nonçiyosu'nu da kabul ettiği bildirilmektedir.

Ribbentrop Romaya gitti

Hariciye nazırı fon Ribbentrop, Hitler ile müzakereleri müteakib İtalyaya hareket etmiştir. Fon Ribbentrop ile Kont Ciano arasında yapılacak bildirilmiş olan siyasi görüşmeler, Komo şehrinde değil, Milânode vuku bulacaktır.

Berlinin bir tekzibi

Londra 5 (Hususî) — Berlindeki resmî mahfeller, Dançig senatosu reisi Grayzer ile Nazilerin şefi Forsterin Berhtesgadende bulduklarını tekzip etmektedirler.

Maahaza, iyi haber alan kaynaklar bu iki şahsın Hitler nezdine davet edildiğini ısrarla söylemektedirler.

Varşovada

Varşova 5 (A.A.) — Siyasi mahfellerde hâkim olan itiba, Bekin bugünkü nutkunda müzakerelere kapıyı kapamamış ve bütün Leh - Alman meselelerinin karışıklı taahhüdler esası üzerine muahedeler yolu ile halledilmesi arzusunun kat'î şekilde bildirmiş olduğu merkezindedir.

izmitte mahkemelik olan tablolar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

İş mahkemeye intikal etti ve tablolar İstanbul'a gönderilerek mütehassıslardan mürekkep bir (ehlivukuf) heyetine gösterildi, heyet tabloların san'at eseri olduğuna karar verdi. Bunun üzerine tablolar tekrar sergideki yerlerine asıldı ve matbuatta gü-rültülü akisler uyandırmış olan hâdiseye kapandı.

Dün foto muhabirimizi İzmitte göndererek mevzuubahs tabloların resimlerini aldırttı.

Bu münasebetle İzmit müddeiumumisi muhabirimize yeniden beyanatta bulunarak ezümle demiştir ki:

— Bizce ortada izam edilecek bir mesele yoktur. Bu alelade adli bir hâdiseden ibarettir. Meselâ bir müddeiumumî bir hâdiseye el koyar, onu tahkikatın son safhasına kadar takip ve hattâ suçlusu nün idamını talep eder de hâkim suçluyu beraat ettirir. Bu bizi enterese etmez. Bu bir kanun meselesidir. Sergiden resim kaldırma hâdisesi de bu gibi hâdiselerin küçük bir modelidir.

Sığaların temelini

TÜRKİYE İŞ BANKASI

"Son Posta"nın Hikâyesi

Noterin karısı

Çeviren : Hatice Hatib

Alis'in rengi sararmıştı. İnce dudakları hafif hafif titriyordu.

Kocası koltuğa gömülmüş annesi ile kayınvalidesi kanepede oturuyorlardı.

Kayınpederi yemek masasının başında, babası kenardaki koltukta idi.

Alis ayakta duruyordu.

Sırtını duvara dayamış, kollarını göğsü üzerinde çapratslamıştı.

Kalbi şiddetli şiddetli çarpıyordu...

Kocası bu hareketi yapmıyacaktı. Bu hareketi yapmamalıydı. Niçin yapıyordu.

Niçin kendisini ana ve babalarının karşısında böyle mahcup ediyordu.

Yaptığı şey büyük bir kabahat mi idi? Nihayet o da düşüncesini bilen, edebiyatla çok meşgul olmuş bulunan bir insandı.

Her muharrir gökten düşmezdi ya. Şüphesiz ki hepsi de böyle yetişiyorlardı. Elbet te hepsi günün birinde, birdenbire yazmağa başlamışlardı. Nihayet yaptığı şey böyle bir cezaya uğrıyacak bir kabahat miydi?

Otuz beş yaşında bir kadındı... Çocuğu yoktu. Küçük şehrin bir köşesindeki rahat evinin içinde uzun, uzun geçen saatleri vardı. Bu saatlerde onu binbir türlü hayal sarıyordu. Binbir türlü şey düşünüyör ve düşündüklerini adeta onlardan kurtulmak isteyen bir tehâlükle kâğıdlara döküyordu.

Yalnız geçen günlerinin en tatmin edilmiş saatleri, bu saatlerdi. Yazı yazdığı ve zihnini, kalbini, hayalini saran düşünce ve hayallerden kurtulduğu saatlerdi.

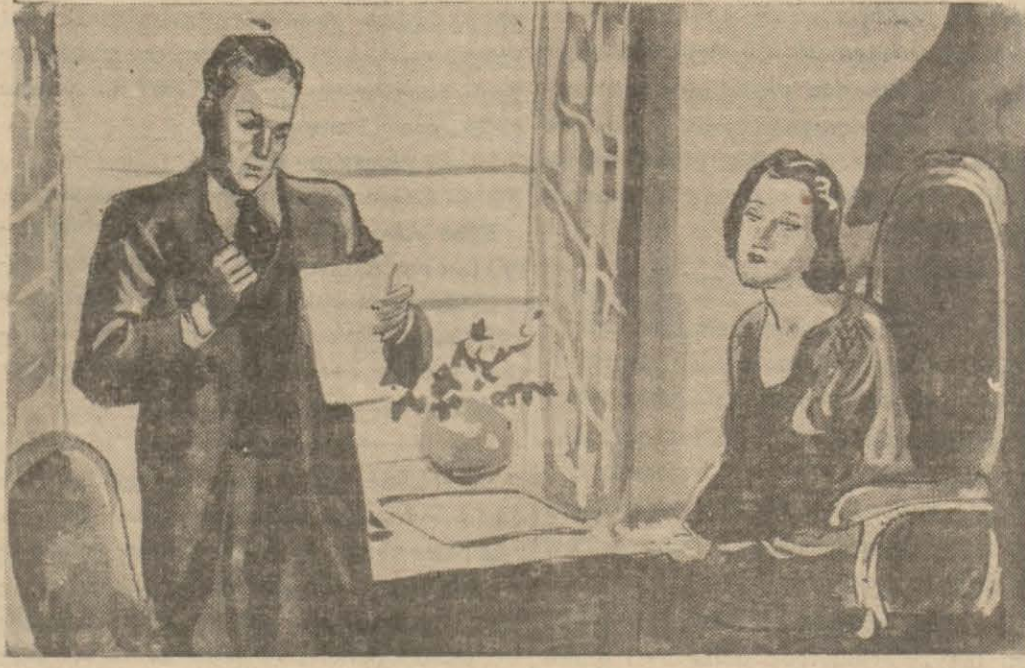
Yazdığı yazıları devrin en meşhur hikâyecilerinden birine de yollamış, ondan çok teşvik edici değil, fakat nazik cevaplar almıştı.

Halbuki yazı yazdığı kocasından ve kendi yakınlarından saklamıştı. Çünkü genç bir kız gibi hikâye karalamasının ailesi içinde yaşına göre kâfi derecede ciddi bir meşgale telâkki edilmeyeceğini biliyordu.

Nitekim; gayet soğuk bir insan olan kocası, Pazar günü, onun yazı masasını dağınık görmüş:

— Bir masa nasıl düzeldir, ben sana gösteririm.

Diye şaka ile çekmeceleri açınca onun

bir tomar halindeki el yazılarını görmüştü.

Alis bütün varlığını taşıyan bu kâğıdları kocasının elinden kapmak istemişti. Bu hareketi noteri fena halde sinirlendirmiş:

— Ne o, senin benden gizli bir şeyin mi var?

— Bırak rica ederim.

Hayır bırakmamıştı. Bu kâğıdları kocasının elinden zorla çekip almış ve yapıkları karıştırarak okumuştı. Bunlar şiirler, nesirler ve hikâyelerdi, hikâyeler...

— Bunları sen mi yazdın!...

Evet Jules karısının böyle şeyler yazabileceğine inanmıyordu. O kadar sakin, o kadar ciddi ve bütün hayatını mutfakla uğraşarak bütün ziyafetleri, briç partilerini reddederek flörtlerden kaçınarak geçiren bu kadının böyle ihtiras ve ateş sahnelerini nasıl zihninde yaratabildiğini hayretle kendi kendine soruyordu.

Yazdığı hikâyeler, gayet cesurane yazılmış hikâyelerdi. Namuslu bir noter karısının değil, bir bulvar şairinin, bir büyük şehir hikâyecisinin bile yazamıyacağı kadar açık ve şiddetli hislerin tahlili idi.

— Muharrir oldun ha!... Edib oldun öyle mi?

Alis bir şey söylememişti. Önüne bak-

mıştı. Yüzü kıpkırmızı olmuştu. Kocası onunla alay etmekle kalmamıştı. İşte bu gece, onu «delilik» dediği bu hevsten vazgeçirmek için çok fena bir şey yapmıştı. Karısının elinden zorla çekip aldığı bu hikâye ve bu şiirlerin - içinde en açıkları müstesna - hepsini bu akşam onlara misafir gelen ana ve babalarına okuyordu.

Alis'in protestolarını dinlemiyordu. Onu bu gülünç şeyden vazgeçirmek için en kestirme çarenin istihza olduğunu bildiği için her satırda aile halkının bu yazılara nasıl kahkahalarla güldüğünü ona göstererek onun bütün cesaretini kırıyorlardı.

Alis sapsarı bir çehre ile bu işkencenin sonuna kadar tahammül etmişti. Yazılar okunurken kayınpederle, kayınvalidesinin içlerini çekerek başlarını sallayıyorlardı.

Yazılar okunup bittiği vakit annesi ona: «Sen bu deli saçmalarla uğraşacağına evinle meşgul ol!» demişti.

Ve babası: «Sen adeta sapıtmışsın kızım, diye ona çıkışmıştı. Bu yazıları evvelâ ben bir namuslu kadının yazmış olmasına hayret etmekteyim... Bu mevzu-lar nereden aklına geldi. Sonra da mevzu-ların daha da rabıtalı olsa, sen kim, yazı yazmak kim... Kendini Lamartin mi, Viktor Hügo mu zannediyorsun?»

— Sahi, Nesrin hanım çok sevimsiz bir kız... Siz bazı bazı konağa gelir misiniz?

— Biz mi? Senede bir defa, şeker bayramının ilk günü... O gün Feridun bey evde bulunmaz, annesi bizi, büyük bir merasimle kabul eder. Annem ve kardeşlerimle salonun ipeklî kanapele-ri üzerine dizilenip oturur ve on dakika süren ziyaretimiz esnasında, Süheylâ hanımın bizim hayatımız hakkındaki tenkidlerini, hiç birimizin ciddi bir işle meşgul olmadığımızdan dolayı şikâyet ve tevbihlerini dinler ve on da kikanın sonunda kendimizi sokağa atarız.

Nejad tekrar sarışın başını sallaya-rak gülmeğe başladı. Nerime onun anlattığı şeyleri hayretle dinliyordu. Nihayet dayanamadı, sordu:

— Bu duvarın üzerinde nasıl durabiliyorsunuz?

— Bu tarafta geniş bir yer var. Oraya rahatça çıkıp oturur ve bahçeyi seyredirim. Yarın gene bu saatte buraya gelirsiniz size kız kardeşlerimi gösteririm. Onların da sizinle görüşmekten çok memnun kalacaklarındat eminim.

— Onlar da sizin gibi neş'eli ve sevimsiz ise ben de çok sevinirim doğrusu. Çoktanberidir kendime arkadaş bulamıyordum. Kardeşleriniz kaç yaşındadırlar?

— Zerrin on beş yaşındadır. Mükemmel alaturka keman çalar, Fahriye on üçüne bastı. O da piyanoya çalışıyor.

— Ben de on üç yaşındayım.

— Öyle mi? Halbuki daha küçük gibi görünüyorsunuz. Sonra iki erkek kardeşim daha var. Feridle Şevket... Biri dokuz öteki altı yaşındadır. Görüyorsunuz ya, evimiz pek kalabalıktır. Bu sebebdan iç sıkıntısı nedir bilmeziz. Hiç birimiz, şu konakta oturanlar gibi asık suratlı değiliz.

Elle «İspartalı» ailesinin evini gösteriyordu.

— Bu kadar zengin oldukları halde,

Tokadda meyvacılığa ehemmiyet yeriliyor

Mezruata zarar veren muzır hayvanlarla mücadele edilerek vilâyet dahilinde 900 domuz öldürüldü

Tokad (Hususi) — Bu sene muzır hayvanlarla mücadele, mevsimin mü-said gitmesine ve toprak üzerinde karın fazla bulunmamasına rağmen vilâ-yetimiz bölgesinde şimdiye kadar 900 yabancı domuz öldürülmüş ve bu suretle çiftçimizin zarar, önlenmiştir. Gelecek seneler için bu işle daha fazla alâ-kadar olunması maksadile 939 bütçe-sinde kazalar için birer mücadele mu-akkkibi kullanılmak üzere bütçeye tah-sisat konulmuştur. Köylülerimizin ve çiftçilerimizin kalkınmasının evvelini teşkil eden mücadele işlerine Ziraat da-iresi çok ehemmiyet vermekte ve bu işler için icab eden tertibatı almakta-dır.

Meyva ağaçlarına âriz olan Hipono - mot ve karpokapsa haşerelerile müca-dele yapmak ve vilâyetimizin yegâne mahsulü olan misket elmalarının mu-

Kocası da: «Ben karımın böyle saçma-larla uğraşmasına müsaade edemem» di-ye sözü kesip atmıştı.

Alis çok fena bir iş yapmış bir insanın mahcubiyeti içinde kıvranıyordu.

Kocası ona yazı yazmağa müsaade et-miyordu. Esasen müsaade etse de Alis o-günden ve o sahneden sonra kalemi eline almağa karşı müthiş bir tikslenme hisse-di-yordu. Parmaklarının ucundan bütün varlığına sirayet eden bir ikrahla yazı-hanesinin önünden kaçıyordu. Fakat o-hâdiseden sonra kocası ile müşterek olan yatak odalarını ayırmış, kendisine bir o-da yapmıştı ve işte geceleri tek başına girdiği bu odanın içinde kendini artık yazamadığı hülyalarının kollarına atı-yordu.

Neler düşünmüyordu. Neler istemiyor. Ne sahneler tasavvur etmiyordu. Eskiden bu hülyalarını kâğıda döküdüğü vakit bir kurtuluş duymakta idi. Halbuki o zaman-lar kahramanlarına mal ettiği hislerin hepsinin kendi benliğine hükmettiğini görüyordu. O zaman kahramanlarına yaptırılan hareketlerle tatmin edilmiş olan bu hislerin tatmini için kendi bazı çılgın-lıklar yapmak ihtiyacile kıvranıyordu.

— Sahi, Nesrin hanım çok sevimsiz bir kız... Siz bazı bazı konağa gelir misiniz?

— Biz mi? Senede bir defa, şeker bayramının ilk günü... O gün Feridun bey evde bulunmaz, annesi bizi, büyük bir merasimle kabul eder. Annem ve kardeşlerimle salonun ipeklî kanapele-ri üzerine dizilenip oturur ve on dakika süren ziyaretimiz esnasında, Süheylâ hanımın bizim hayatımız hakkındaki tenkidlerini, hiç birimizin ciddi bir işle meşgul olmadığımızdan dolayı şikâyet ve tevbihlerini dinler ve on da kikanın sonunda kendimizi sokağa atarız.

Nejad tekrar sarışın başını sallaya-rak gülmeğe başladı. Nerime onun anlattığı şeyleri hayretle dinliyordu. Nihayet dayanamadı, sordu:

— Bu duvarın üzerinde nasıl durabiliyorsunuz?

— Bu tarafta geniş bir yer var. Oraya rahatça çıkıp oturur ve bahçeyi seyredirim. Yarın gene bu saatte buraya gelirsiniz size kız kardeşlerimi gösteririm. Onların da sizinle görüşmekten çok memnun kalacaklarındat eminim.

— Onlar da sizin gibi neş'eli ve sevimsiz ise ben de çok sevinirim doğrusu. Çoktanberidir kendime arkadaş bulamıyordum. Kardeşleriniz kaç yaşındadırlar?

— Zerrin on beş yaşındadır. Mükemmel alaturka keman çalar, Fahriye on üçüne bastı. O da piyanoya çalışıyor.

— Ben de on üç yaşındayım.

— Öyle mi? Halbuki daha küçük gibi görünüyorsunuz. Sonra iki erkek kardeşim daha var. Feridle Şevket... Biri dokuz öteki altı yaşındadır. Görüyorsunuz ya, evimiz pek kalabalıktır. Bu sebebdan iç sıkıntısı nedir bilmeziz. Hiç birimiz, şu konakta oturanlar gibi asık suratlı değiliz.

Elle «İspartalı» ailesinin evini gösteriyordu.

— Bu kadar zengin oldukları halde,

hafazası maksadile gene bu dairece mücadeleye hazırlanılmaktadır. Bunun için bahçe sahiplerini alâkalandırmak ve yapılacak usulleri kısaca tarif etmek maksadile 2000 aded meyva bahçesi sahiblerine öğütler adındaki ilânlardan tabettirilerek müstahsilere tevzi edilmek üzere-dir.

Muhitin meyvacılığa olan kabiliye-tini anlayan halkımız seneden seneye bu işe ehemmiyet vermeğe başlamış-tır.

Bu şirin yurd parçası Türkiyemizin en nefis meyva istihsal eden bölgesi olacaktır.

Sivas Kültür Direktörlüğü

Sivas Kültür Direktörü Cemal Göktekinin Antalya'ya tayini dolayısıyla yerine Trabzon Kültür Direktörü Rifat Necdet Evrimer tayin edilmiştir.

evet bu hülyalardan, bu resimlerden kurtulmak istiyordu. Fakat hayır mümkün değildi, kurtulamıyordu. Bütün bunlara ve yazamadığı bu hülyaları yaşamak isteğine mukavemet edemeyeceğini anlı-yordu.

Küçük şehrin noteri karısını yazı yaz-mak gibi gülünç bir zıftan enerjisile kur-farmış ve normal hayata avdet ettirmiş-olmaktan büyük bir memnuniyet duyuy-ordu.

Fakat onun normal hayata avdetinden memnuniyet duyan yalnız kocası değildi.

Noterin kâtibi genç Paul, kışla kuman-danı yüzbaşı Fongret, küçük şehrin posta ve telgraf müdürü Mösyö Duval ve aile tabibi doktor Paskiye hep bu halde memnundular. Çünkü hayalindeki vak'a-ları canlandırıp ayrı ayrı sahneler yaşa-mak için noterin karısının en aşağı dört partönere ihtiyacı vardı.

Yarınki nûshamızda:

Bahar şarkısı

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

«Son Posta»nın edebî romanı: 7

Bülbül Yuvası

Yazan: GÜZİN DALMEN

Genç kadının hayret ettiği bel-li idi; fakat bu şaşkınlık uzun sür-medi, yabancı adam şen bir kahkaha attıktan sonra tabii ve tereddüdsüz bir sesle şu sözleri söyledi:

— Affedersiniz; buratda birisine rast geleceğimi hiç ümid etmiyordum... söylediyim şarkıyı mı dinliyordunuz?

Hayretten biraz kızaran Nerime:

— Evet, şarkıyı dinliyordum, ne güzel sesiniz var. Demekten kendini alamadı.

— Herkes sesimin güzel olduğunu söylediği için ben de durmadan bundan istifade ediyorum. Esasen bizim evimizde herkes ya şarkı söyler, ya çalgı çalar. Ya siz? Siz de müzikle meşgul olur musunuz?

— Ben eskiden piyano çalmağa başlamıştım amma devam edemedim. Fakat çalgıya bayılırım.

— Öyle mi? Lâkin maalesef oturduğunuz evde musiki ile meşgul olmak kabil değildir. Anladığıma göre siz, Süheylâ hanımın günlerdenberi beklediği İstanbullu akrabasının kızı olacaksınız. Sizin geleceğinizi, sizi evine ka bul edeceğinizi söyleye söyleye bitiremi-yormuş. Aklın sıra herkesi hayran et-mek istiyor.

— Evet, ben İstanbuldan dün geldim. İsmim Nerimedir.

— Zavalı yavrucağ, size öyle acıyo-rum ki... Bu konakta, Feridun beyle annesinin boyunduruğu altında yaşa-mak feci bir hayat olacaktır. İkisi de bir-birinden sert, birbirinden fena kalbli, müstebid, müteazzım ve mağrurdur. Bu konakta yaşamaktansa diri diri so-

ğuk bir mezara veya havasız, ışıksız bir zindana atılmayı tercih ederdim. Biraz evvel müsikiden hoşlandığınızı söylüyordunuz. Sakın onların yanında şarkı söyleyeyim demeyin! Hanımefendi yalnız müsikiden nefret etmekle kalmaz, çalgı çalmayı ve şarkı söylemeği in-sanlar için lüzumsuz, hattâ zararlı adeder.

Bizim gibi babadan evlâda kadar müsiki ile meşgul olan ve bütün ömrünü buna hasreden bir ailenin onların na-zarında ne kadar hakir olduğunu artık siz tasavvur edin.

Biz sabahtan akşama kadar müsiki ile meşgul oluruz. Üstelik fakiriz de. işte zengin akrabalarımız tarafından reddedilmemize ve hakaret görmemize bundan daha kuvvetli sebep olur mu?

— Akarabalarınız mı?

— Evet annemle Süheylâ hanımın kocası akraba idiler; fakat annemin ailesi pek zengin değillermiş; bundan başka, annem, ömrünü musikiye hasre-den ve mekteplerde müzik dersi vere-rek geçiren bir bestekâra vardı için Hacı Osman zadeler onu pek alçak görürlermiş.

Memlekete çok güzel eserler bırakmış olan babam genç denecek bir yaşta öldü ve annemi beş çocukla yalnız bıraktı. Çocukların en büyüğü benim, ismim de Nejad'dır.

Ancak, babam bize pek az bir paradan başka bir şey bırakmadığı için, beş çocukla dul kalan annem, Hacı Osman zadelerin yardımını çalıp, Eşref beye-fendiden yardım istemek mecburiye-tinde kalmış. Eşref bey anneme fazla

iltifat göstermemekle beraber gene Allah razı olsun, bahçenin bir ucunda-ki bu küçük daireyi, araya şu duvarı çektikten sonra, bize tahsis etmiş. O günden sonra, zaten bakımsız ve harap olan bu ev büsbütün viranlaştı amma kira vermediğimiz için sesimizi çıkar-mıyoruz.

Elile arkasında bir yeri göstererek sözüne devam etti:

— Görsevin evin her tarafı nasıl göçüyor. Bunca senedenberi en ufak bir tamir bile görmedi. Beyefendiler bizim gibi serserilere bu evi çok bile görü-yorlar mutlaka... Bir defa olsun gelip «haliniz nedir?» diye sordukları yok; fakat dediğim gibi, kira vermediğimiz için ağzımızı açmağa pek cesâret ede-miyoruz.

Bu sözlerden sonra delikanlı gülme-ğe başladı. Tasasız olduğu ve ufak te-fek şeylere üzülmek âdeti olmadığı belli idi. Gülerken mavi gözleri öyle güzel bir renk alıyor ve parlıyordu ki Nerime yengesinin akrabasından olan bu çocuğu çok sevimsiz ve nazik bul-maktan kendini alamadı. Bundan baş-ka, aralarında bir benzeyiş de vardı: İkisi de zengin bir aleye sığınatı fakir akrabaları... Yalnız bu sebep bile aralarında bir rabıta yaratmağa kâfi idi.

Nejad, duvara rahatça yaslanan Ne-rimeye dikkatle bakıyordu. Biraz son-ra, samimi bir sesle şu sözleri söyledi:

— Ne güzel saçlarınız var! O surat-sız Nesrin kim bilir ne kadar kskanı-yor! Ne çirkin kız değil mi? Huyu gibi kendi de soğuk! Nedir o kayış gibi saç-lar, o çilli yüz, o çipil gözler! Fakat bü-tün bunların ehemmiyeti olur mu? Nesrin hanım zengin bir kızdır. Süheylâ hanımefendi için de bundan daha yük-sek bir meziyet tasavvur edilebilir mi? Onun nazarında her şey ancak para i-le ölçülür. Fakirlerin hiç bir kıyzaeti yoktur. O huysuz ve sevimsiz kıza ne kadar iyi muamele ettiğini gördünüz mü?

— Bu kadar zengin oldukları halde,

(Arkası var)

Yazarı: ZİYA ŞAKİR

Aşkın leziz serabı

Çadırı girip başkum andanın önünde efildi

en büyük harb gemilerinden sayılabildi. Bunların beherine de, ağır ve hafif silâhlarla mücehez yüzer nefer muharib yerleştirilmişti.

O tarihte arablar henüz denizcilikten anlamıyorlar. ve denizden, Kostantiniye yolunu bilmiyorlardı. Bunun için Kıbrıs ve Girid adalarla diğer Akdeniz adalarından birçok Rüm kaptanlar ve gemiciler getirilmişti. bunlara yüksek miktarda paralar verilerek, bu büyük donanmanın mukadderatı, hemen hemen kâmilan Rum denizcilerine tevdi edilmişti.

Bu, ne bir gaflet ve ne de büyük bir hata eseri addolunamazdı. Adalardaki Rumlar, Bizanslılarla aynı ırka ve aynı dine mensub olmakla beraber, aralarında büyük bir husumet vardı. Bu husumet dolayısıyla, donanmanın bir ihanete maruz kalacağına hükümlenemezdi.

Nitekim, sekiz yüz parçadan mürekkep olan bu muazzam donanma, Ege denizinin en emin limanı olan (Bodrum) da yerleşti. sonra, ağır ağır şimalde doğru ilerliyerek, Akdeniz boğazındaki (Abydus) şehri önüne gelerek demirledi. (1)

Donanmada, külliye miktarda askerden başka, orduyu aylarca idare edecek derecede erzak ve zahire de bulunuyordu.

Bu haber, aylardanberi Bizans surları önünde, yarı aç ve yarı tok bir vaziyette bekleyen orduyu son derecede sevindirmişti. Ordugâh, çılğınca bir meserret ve memnuniyet içinde idi.

Donanmanın başkumandanlığını deruhde eden (Emir Sadun), bütün gemilerine yoklama yaptırdıktan sonra, hareket emrini verdi. Mahir Rum kaptanlarının ve gemicilerinin elinde bulunan bu sekiz yüz parçalık donanma, muntazam saflar halinde, Marmara denizini geçerek, Bizans ufuklarında belirdi.

(Arkası var)

(1) Bu şehir, Akdeniz boğazının Anadolu sahilinde ve, (Nara burnu) üzerinde idi. Osmanlıların buraları zabtmesinden biraz sonra, harabe haline gelmiş. ve bu harabenin enkazı, bugünkü (Çanakkale) şehri vücuda getirilmiştir. (Esfari bahriyel Osmaniyeli-merhum Mehmed Şükrü bey.)

Mizah: Aşk hastalıkları mütehassısı

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

— Çok teşekkür ederim doktor, dediklerinizi yaparım.

Yaşlı kadın doktorun masasına vizite ücretini bıraktı.

— Fakat doktor karşı komşuya karşı olan hastalığı sonradan nüksederse...

— Nüksedebilir. O zaman tekrar gelirsiniz, ayrı bir tedavi tarzı tatbik ederiz.

Doktorun üçüncü hastası otuz yaşında bir erkekti.

Doktor hastasını tanıdı:

— Sizi bir kere daha muayene etmiştim, zannederim.

— Evet doktor. Bir ay evvel size müraعات etmiştim.

— Hastalığınız için ne söylemiştim.

— Sarı hastalığı demiştiniz.

— Ha şu... Nerede sarışın bir kadın görseviz gözlerinizi ondan ayıramıyordunuz.

— Evet doktor.

— Size ne tavsiye etmiştim?

— Evli olduğumu söylemiştim. Karımı saçlarını sarıya boyatmaya teşvik etmemi tavsiye etmişsiniz.

— Evet evet hatırladım. Tavsiyemi yerine getirdiniz mi?

— Evet doktor.

— Faydasını gördünüz herhalde.

— Faydasını görmedim, desem yalan olur. İlk zamanlarda sokakta bir sarı saçlı kadın gördüm mü, karıma benziyor, diyor bakmıyordum. Fakat sonraları.

— Sonraları ne oldu?

— Sonraları iş değişti. Sarılara bakmaz, siyah saçlılara bakar oldum. Şimdi nerede siyah saçlı bir kadın görsem gözlerimi ondan ayıramıyorum. Bazan peşlerine düşüp takib ettiğim oluyor.

— Hastalık aksi surette tecelli etmiş.

Aksi tedavi lazım. Karınızı saçlarını siyaha boyamaya teşvik edeceksiniz.

— Ya az zaman sonra da gene sarı saçlılara karşı...

— Olabilir.. o zaman gene karınızı saçlarını sarıya boyamaya teşvik edersiniz.

Zamanın da bu hastalık üzerinde tesiri vardır.. zaman geçtikçe hastalık hafifler.

Kırk beş yaşınızda tamamiyle iyi olmanız muhtemeldir.

Son gelen hasta, doktorun pek eski bir hastası olacak ki.. gayet samimi selâmlaştılar. Doktor sordu:

— Gene ne var?

— Bir aylık rapor istiyecem, doktor.

— Bir aylık rapor ha..

— Evet doktor.

— Altı ay evvel de gene bir aylık rapor vermiştim.

— Bu sefer çok ihtiyacım var doktor, çıktık pittik bir bar kızına aşık oldum.

Bir ay onunla yaşamazsam ölürüm. Rapor götürmeden karıma vaziyeti anlatmışım. Tamarüz ediyorsun diyecek.

— Peki bu raporu da verelim. Fakat temdid etmem! Vereceğim bir aylık rapor müddetinde azamî istifadeyi temin etmeye bak.

Doktor bir reçete kâğıdı aldı ve şu raporu verdi:

«..... Tarafımdan muayene edilerek kendisinin bir ay için tebdili aşk eylemeye muhtaç olduğu tesbit edilmekle işbu rapor ita kılındı.»

★

Hayalî aşk hastalıkları mütehassısının hayalen girdiği muayenehanesinden gene hayalen dışarı çıkarken, hayalen gözlerinin önüne getirdiği güzel hastabakıcı beni teşyi ediyordu.

İsmet Hulusî

Baron de Tott'un hâtıraları

Dubalı köprüler

Sultan Mustafa inşaatı büyük bir itina ile tetkik etti sonra birkaç defa topları köprünün üstünden geçirtti

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Bundan çıkacak suistimallerden dolayı onu mes'ul tutmağa kalkmak doğru olur mu? (1) Şanlı hatıralar bırakmış olan Sultan Süleyman bütün idare işleri hakkında müfettişler tayin ederken onlara memuriyetleri ile mütenasib surette tahsisat bağlamıştı. Binaenaleyh onlara ceza vermek hakkına malikti. Meşru aylıkları kaldırmak onların yerini tutacak irtikâba izin vermemektir. Sizden istediğim muhasebeciye aylık veriniz, onun istikametini ben tekeffül ederim.

Ben bu sözleri söylerken karşımdakiler birbirlerine bakıyorlardı. Vezir hiç itiraz etmiyerek arkadaşlarına:

— Bizi, dedi, bu kadar iyi tanıdığına ihtimal vermiyorum.

Sonra, para işleriyle meşgul olmak üzere bir yardımcı bulunmasında ısrar ettiğim için, bu vazifeye Şamlı Hüseyin efendinin tayinini padişaha arz etmeğe karar verdiler. Kendisine maaş tahsis edeceklerdi. Veziriazam gülerek:

— Maamafih, dedi, ona kefil olmanızı tavsiye etmeyiz, dedi.

Padişah dubaların inşasile ıstigale derhal başlamamızı arzu ettiği için yeni mutemedin tayinini beklemeye vakit yoktu. Son Türk sefirinin maiyetinde Fransaya gitmiş olan Şamlı Hüseyin, çok geçmeden, bana veziriazamın onu yapacağı şeylerin masrafına azaltmak için intihab etmiş olduğuna hükmetti.

Ben atelyelerimi tersanede tesis ettim. Orada dubaların iskeletlerinin inşasına nezaret ettiğim sırada, bakır levhaları hazırlamağa memur olan kanzancılar hergün öyle nünuneler getiriyorlardı ki için içinde meharetisizlikten ziyade bir suiniyet bulunduğunu isbat ediyorlardı. Filhakika bu amelelerin bakır işlemekteki marifetleri o kadar meşhurdur ki, hakiki sebebin ne olduğunu aklıma bile getiremiyor ellerinden gelebileceğine emin olduğum derecede mükemmel bir iş yapmalarını onlardan talep etmekte musir bulunuyordum. Muztar kalan ve mutemedin huzurunda izahat veremiyen bu zavallılar maruz buldukları tazyikten kurtulmaları için gizlice benim himaye ve tavassutumu rica ettiler.

Bana murahhas olarak gönderilen kanzancılar başı arkadaşlarının gösterdikleri kabiliyetsizliğin ancak zahir olduğunu itiraf etti.

Zaten, dedi, sırrımızın birleşmesini keşif ve tahmin ettiniz. Size alt tarafını da anlatmağa geliyorum. Babiâli bizi mirî (2) fiatına çalıştırmak istiyor. Eğer bizi istihdam edecek olursanız mahvolacağız. Şikâyet ederseniz şiddetli ceza göreceğiz. Mukadderatımız sizin elinizdedir.

Bu iki mahzur insani düşündürecek bir şeydi. Fakat kendilerini bundan kurtaracakları vâdetmekte tereddüd etmedim. Ertesi günü, dubaların hafif olmasından tevelli edeceğim muhasenatı bahane ederek, Babiâliye bunlara meşin kaplatacağımı söyledim. Şüphesiz ki bu kanzancıları kurtardığım zulmü debağlara yüklemek olacaktı. Fakat bu son çarenin ucuzluğu yapılabilecek zulmü daha az zararlı bir hale sokuyordu.

Münhasıran tulumba hizmetine merbut bulunan ve tersane içinde ikamet eden bir yeniçeri takımı, meşin borularda çalışmağa alışmak hasebile, dubaların kaplamasını dikmek ve hazırlamak için icab eden mesaiye elverişli ameleler te-

(1) Aynı prensipler dairesinde yapılmış bir teftiş neticesindedir ki, Belgrad müzakereleri esnasında, Babiâli M. de Villeneuve'e Ozakow kalesinin tehzizatı mükemmel olduğunu temin etmişti. Halbuki biraz sonra kale müdafası için elzem cephanenin fıkdanundan dolayı düşman tarafından zapt edildi.

(2) Türkleri mirî yani hazine namına işlerini o kadar düşkün bir fiat ile yaptırarak gibi barbar ve ıktisadiyata muhalif bir kanun kabul etmiştir ki bunun neticesinde hem satoi, hem alioi büyük zararlar uğramaktadı.

min ediyordu. Bu yeniçerinin sefine bana yardım için emir verildi. Bu onun için gerçekten bir nimet idi. Bana hayırhah davranması temin edilmiş oldu ve gayrette geldi. Bu işin lüzum gösterdiği türlü türlü şeylerle meşgul bulunuyordum. Padişah Kâğıthane nehri (3) üzerinde bir kaç duba kurmamı sıkı sıkı istiyordu. Cehalet yüzünden muttasıl iftiraya uğrıyan bu tarz köprülerin top nakliyatına hakikaten kâfi gelip gelmeyeceğini anlamak merakında idi.

Ben hergün tersaneye devam ediyordum. Bir sabah, ortalık donmuş bulunuyordu. Bu o kadar tehlikeli idi ki bütün ihtiyatlarına rağmen düşmekten icinab edemedim. Sol ayağım burguldu. İptida büyük bir uyusmadan başka bir şey hissetmedim. Yoluma devam için uşağa yardım ettiriyordum. Fakat birkaç adım atınca, ağrılar o kadar şiddetli peydattılar ki tulumbacı yeniçerilerin kıslasına zorlukla girebilirdim. Çok şükür ki bahçe kapısını açık bularak oradan içeri girmiştim.

Bu alay kışlada değildi. Fakat zabıterle neferler muhtaç olduğuma hükmettikleri yardımı ifade hiç tereddüd etmediler. Birisi kahve getirdi, diğeri bir çubuk ikram etti. Öteki yemek verdi. Hiç biri benim için hakikaten faydalı olabilecek şeyi düşünmüyordu. Hemen hemen baygın bir halde bulunmama rağmen, bu kâbil ilâçlarla bu kadar fazla ağrıya tahammül etmenin tehlikeli olacağını takdirden geri kalmadım. Kuvvetlerimi topladım, ayakbımı çıkartarak ayağımı soğuk suya soktum, bu ilâci düşünemeyecek olan tamirciler, başka kapları olmadığının için, bana takımın kazanını getirdiler (4). Bu buzlu banyo şüphesiz ki ayağımın iyileşmesi için yegâne ihtimaldi. Fakat ağrılar derhal artırdı. O derecede ki çağırılmak için adam gönderdiğim bir sedye gelinceye kadar orada kaldığım üç çeyrek saat zarfında hep sirke koklayarak ve yüzüme su serpirterek bayılmaktan kendimi muhafaza edebildim. Yeniçeriler bana ikramdan hâli kalmadıkları kahve ve şaraba bu tedaviyi tercih etmemi akullarına sığdıramıyorlardı.

(Arkası var)

(3) Bunlar üzerinde evvelce tesis edilmiş olan bir kâğıd değirmen gerek nehir ve gerek arasından geçtiği çayra bu isim verilmesine sebep olmuştur. Mansabı İstanbul limanının tâ nihayetinde bulunan bu küçük nehir bilhassa Sultan Ahmedin payitahtından üç rubu fersah mesafede bir nehir kıyısında yaptırılmış olduğu saray ile meşhurdur. Şimdi padişah bu sarayı ancak bazı eğlenceler yahud top talimlerini temaşa için kullanıyor. Fakat evvelce sarayı teyizin eden selâleler hâlâ mevcuttur. Vadiyi tahdid eden iki tepede kübera için inşa edilmiş olan binaların harabeleri görülmektedir. Bu, Marly şatosunun kaba bir taklidi idi. Fikri son Paris sefirinin babası vermişti. Sultan Ahmedî hal'eden asiler bu binaları tahrib etmişlerdir.

(4) Yeniçerilerin kazanının haliz olduğu kıymet ve itibar bizim yalnız bayrağa atfettiğimiz ehemmiyete kıyas edilebilir. Kazanını düşmanın eline bırakan bir askerın şeref ve haysiyetine hâle gelmiş telâkki olunur. Bu kanaat sevkiler ki miralaya çorbacı, binbaşıya da aşçısı denilmektedir. Aşçı yamaklarla sakalar binbaşı muavinleridir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (Hamdi, Eminönünde: (Hikmet), Aksarıya: (Pertev), A. lemdarda: (Esref Neşet), Beyazıddâğ (Haydar), Fatih'te: (Vitali), Bakırköy yünde: (Merkez), Eyüde: (Arif Beşir).

Boğaziçi cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Bos-tanbaşında: (İtimad), Taksim'de: (Li-monolyon), Pangaltıda: (Nargileciyan), Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaşta: (Nall Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Büyük, Yeldeğirmeni), Üsküdar'da: (İttihad), Sarıyerde: (Nuri), Büyükdada: (Halk).

ALMANYADA BİR İNGİLİZ CASUSU

Tercüme eden: H. Alas

İşte aradığım şey! diye bağırdım: Bu, tanklar hakkındaki rapor ve bir takım fotoğraflardır.

Albert Stern terfi edememek korkusile her verilen emri körüne yapanlardan değildi. Bunun için tank imalatını durdurmak hakkındaki emri aldığı zaman, bunu, yerine getirmedi, ve silsilei meratibe falan riayet etmeğe lüzum görmeksizin doğrudan doğruya, o zamanlar harbiye nazırı olan Loid Corc'un yanına koştu. Loid Corc'la kısa bir konuşmayı müteakib onun da imalatı durdurmak işine pek de taraftar olmadığını öğrenince, binbaşı Stern harbiye nezaretine yazdığı bir tezkerede tank imalatını durdurmak niyetinde olmadığını bildirdi.

Bu hareketinden ötürü binbaşı Stern'in «mükâfatlandırıldığını» ve ilk fırsatta mevkiinden uzaklaştırıldığını tabii söylemeğe lüzum yok. Stern'den sonra tank şubesinin başına, ömründe tank yüzü görmemiş bir amiral getirildi. İşte İngiltere bu metodlarla harbi «kazanmağa» çalışıyordu!

Forbs'in anlattığı şeyler fevkalâde enteresandı. O, daha sözünü bitirmeden kafamda yepyeni bir fikir doğdu. Bu fikrimi hayata tatbik etmek için tanklar hakkındaki raporların bir kopyesinden başka hiç bir şeye ihtiyacım yoktu. Hattâ İngiliz umumî erkânharbiyesinde yüksek mevki işgal eden bir zabitanın imzasını taşıyacak olan bu raporlardan herhangi birinin aslı olacak olursa işler daha mükemmel cereyan edecek idi. Şayet bu rapuru beraberime alarak Almanyaya götürülebilsem tank plânlarını yırtmak suretile evvelce işlediğim hatayı tashih edecektim. Bu rapuru okuyacak olan Lüdendorf, faydasızlıklarına binaen, tanklar hakkındaki bütün merakını kaybedecekti. Artık İngilizlerin tank yapmaya cakaclarına ve kullanılmayacaklarına iyice kanaat getirdiği bir sırada binlerce İngiliz tankı ile karşılaşması kim bilir onu ne kadar şaşırtacaktı.

Bu fikrimi Farbs ile Meyzon'a anlattığım zaman her ikisi de müthiş surette sevindiler. Tabii bu işe girişmeden önce onların emirlerle de görüşmek lâzımdı. Yukarıda da söylediğim gibi, harbiye nezaretindeki zabitanların hepsi de aynı kıratda ve aynı ayarda kimseler değildi. Orada birçok budala yanında İngilterenin birçok da akıllı insanı vardı. Fakat felâket, bu akıllı insanlara çok seyrek olarak söz verilmesiydi. Ne ise lâfi uzmuyahm. Hiç kimse İiva generali Kokkerli'yi budala bir insan diye itham edemez. Kendisine fikrimi açar açmaz derhal fikrimi ve plânımı tasvib etti.

Bana sür'atle usta bir kasa kırıcısı gönderilmesine dair yazdığım mektubu okurken âmirim Albay Nikolayın yüzündeki tahavvülâtı ciddiden görmek isterdim. Bu adamın gelişini iki hafta kadar beklemem icab etti. Ben bu iki haftam: uzun zamandanberi hasret kaldığım evimde istirahat etmekle geçirdim. Sonra İngilterede bulunmakta olan diğer bir Alman casusu ile münasabete geçtim. Bu, daha harbden önce Londrada ikamet eden ve bu âna kadar kendisinden hiç şüphe edilmiyen bir Holanda yahudisi idi. Bu adamla ilk görüşmemde kendisine ihtiyacım olduğunu ona bildirdim. Holanda yahudisi vazifesinin sadece «kuriyelik» olduğunu ileri sürerek bana itiraz etti. Onun söylediğine göre kendisinin vazifesi sadece haber vesaire göndermek imiş; yoksa şu veya bu harekete fiil olarak iştirak etmek değilmiş. Fakat ben İngiliz hükûmeti tarafından meydana çıkarılmam ihtimali olduğunu ileri sürerek ısrar ettim. Nihayet bana yardım etmeğe karar verdi.

Beklediğim kasa kırıcısı gelince derhal kollarımı sıvadım. Gelen kasa kırıcısı bir İsviçreli idi. Mesleği de saatçilik idi. Farbs ve Meyzon ile mutabık kaldığımız üzere aşıracağım vesikannın

aslı Büyük Britanya İmparatorluğu umum erkânharbiye reis muavininin Londradaki evinde bulunacaktı. Benim tayin edeceğim bir gecede erkânharbiye reis muavininin bütün ailesi misafirliğe gidecekti. Evde kapıcı, açsı kadın ve iki hizmetçi kalacaktı. Bu insanların plânımız hakkında hiç bir maşûmatı yoktu. Bütün arzumuz kasa kırılmak suretile hakiki bir hırsızlık vak'ası ihdas etmektir.

Tipik bir Teşrinisani gecesiydi. Bir otomobil Hayd parktan yıldıırım süratle geçerek Kenzington istikametine gidiyordu. Otomobili kullanan şoför kıyafetine girmiş olan Holandalı idi. Bu adamın rolü dikkatle etrafı gözlemek ve herhangi bir tehlike karşısında otomobili kornesile bize işaret vermektir. Kasa kırıcısı ile ben eve girdik. Bu, hiç de güç bir iş olmadı. Çünkü amatör bir hırsızın bile giremeyeceği hiç bir ev yoktur.

Kısa bir zaman sonra kendimizi evin alt katında bulduk. İlk güçlük ile burada karşılaştık. Evvelâ holde ansızın uşağı bastırdık. Bugün bile onun, okumakta olduğu gazeteden başını kaldırmarak kendisine çevrilmiş iki rovelver namlusile karşılınsınca hayret dolu çocukça bakışlarla bize nasıl baktığını hâlâ hatırlarım. Biz onun bir tek kelime söylemesine bile imkân vermedik. Birkaç dakika içinde ağzını tıkararak ellerini bağladık. Sonra onu bitişik odalardan birine naklettik. Hizmetçilerden biri de ikinci kurbanımız oldu. Fakat kadının ağzını tıkamadan bağırmağa muvaffak oldu. Bu feryad üzerine odat-

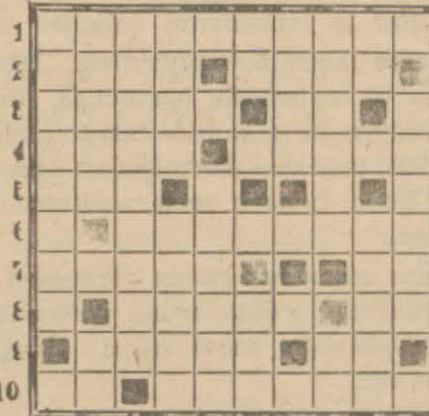
ya, ihtiyar olmasına rağmen çok cesur bir adam olan kapıcı girdi. Tabancalarımıza ehemmiyet vermeksizin derhal telefona atıldı. Onunla adamakıllı mücadele etmek, hattâ onu yola getirmeden önce zavallıyı iyice bir ıslatmak icab etti. Geri kalan diğer kadınların hakkından gelmek güç bir iş olmadı. Bütün bu hâdiseler on dakikadan kısa bir zaman içinde olmuştu. Bu hususta hakikaten talihimiz varmış, çünkü kasa kırıcısı varıp da onu tetkik ettiğimiz zaman arkadaşım bunun kırılması için en aşağı bir saatlik bir zamana ihtiyaç olduğunu söyledi.

Bizim kasa kırıcı takımlarını eline alarak işe başladı. Ben ikide bir evi kontrol ediyor, hizmetçilerin aynı vaziyette bulunup bulunmadıklarını tetkik ediyor, sonra kasa kırıcının yanına gelerek ciddiden enteresan bir iş olan kasa kırma ameliyesini takib ediyordum. Bütün sözüne sadık ustalar gibi, bizim kasa kırıcısı da söylediği zamandan biraz daha uzun bir müddet zarfında kasanın çelik cidarını deldi. Elini açtığı delikten içeri sokarak oradan bir tomara kâğıd çıkardı. Bunları derhal teker teker gözden geçirdim. Bunu yapmam bilhassa bir zaruret idi. Çünkü kasa kırıcısı, herhangi bir şüphe vukuunda, benim için kıymetli bir şahid olacaktı. Bu kâğıdlardan lüzumsuz olanlarını bir kenara fırlattım. Nihayet hafif bir sevinç nârasını attım. Elimdeki pek de büyük olmiyan bir kâğıdı havada sallamağa başladım.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa:

- 1 - Bir erkek ismi.
- 2 - Başkası - Niyabet eden
- 3 - Bu mevsim - Köpek
- 4 - Baş: saçsız - Aynı harf yanyana beş defa
- 5 - Hın oğlu ne olur?
- 6 - Akar getiren mallarım
- 7 - Dudakla düdüğü çalma - Nehî lâhî - kası
- 8 - Bağlılık - Beyaz
- 9 - Arı besleyen - Kırmızıya benzer renk
- 10 - Kamer - Kılık

Yukarıdan aşağı:

- 1 - Sabahleyin giyilen.
- 2 - Halk - Kamer
- 3 - Lâhnanın cem'i
- 4 - Hastalık - Kıyafet
- 5 - Şaka yapmaktan hoşlanan
- 6 - Lâhza - Kıymak masdarından emrihazır.
- 7 - Uçan
- 8 - Titretmek masdarından emrihazır.
- 9 - Sicimin kalını - Aruz vezninde kısa heceyi uzatmak
- 10 - Taharri etmek

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kuvvetli bulmacanın halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

Yaşlılık ve Hararet bahsi

Yaşlı geçkin olanların sıcak hamamlara, sıcak su banyolarına girmek azami dikkat ve ihtiyatla hareket etmeleri lâzımdır. Çünkü her iki surette de kanın başa hücumu ve bunun da bilhassa taşallübü serayine düşer olanlarda başta kan damarlarının hücumu demin ve ihtikannın şiddetinden patlayarak birdenbire bir neşli dimağî karşısında kalınması ihtimali vardır. Hele bu banyoların tok karnına yapılması asla caiz değildir. Zaten herhangi yaşta olursa olsun tok karnına sıcak veya soğuk banyolara girmeleri, deniz banyosu yapmaları asla caiz değildir. Gerek baş ve gerekse mide ve em'ada yani barsaklarda, karcaciğerde vahim ârzâlar meydana getirir. Bu hususta azami müteyakkız bulunmak lâzımdır. Yaşlıların girecekleri banyoların dereceleri nihayet 38 derecedir. Banyo odasının havası temiz olmalıdır. Kuru olmalıdır. Sıcak su buharı ile meşbu olmamalıdır. Çünkü böyle bir muhitte banyo almak ekseriyetle şiddetli baş ağrılarını intaç etmektedir. Yaşlıların banyodan sonra sokağa çıkmaları muhtelif cereyanı havaya maruz yerlerde, dolasmaları da muvafık değildir. Onlar için zatürree en tehlikeli hastalıktır. Normal ölümden ölmeyen ihtiyarlar için daima en büyük sebebi felâket zatürreidir. Bunu her zaman yaz ve kış nazarı dikkatten uzak tutmamalıdır. Hele bu ihtiyatlar kışın ve ilik ve sonbaharda daha ziyade ehemmiyeti haizdir.

Cevap isteyen okuyucuların posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Mühim miktarda yumurta ihraç edildi

Nisan ayı içinde İtalyaya 123,074 lira değerinde 35,919 sandık ve Yunanistana da 10,341 lira değerinde 455 sandık yumurta ihraç edilmiştir. Fiatların müsaid olması ve mevsim dolayısıyla yumurta ihracatı geçen aylara nisbetle ehemmiyetli surette artmıştır.

SPOR

Ankaragücü ile Beşiktaş bugün karşılaşılıyorlar

Maçın sıkı olacağı muhakkaktır, Beşiktaşın bu maçı cüz'î farkla galib çıkmak şansı fazladır

Ankaragücü takımı

Ankaragücü futbol takımı son dep-lasmanın maçlarını yapmak üzere şehrimize gelmiş bulunmaktadır. Ankaragücü en teknik futbol oynayan takımı olan Ankaragücü Ankarada ve İzmirde yaptığı bütün maçları kazanmıştır. Yalnız Ankarada Demirsportla beraber kalmış, bundan evvel şehrimize geldiği vakit de Fenerbahçeye yenilmiş, Vefaya galib gelmişti. 21 puvanla millî kümenin başında gitmektedir. Eğer İstanbulda yapacağı Beşiktaş ve Galatasaray maçlarını kazanacak olursa millî küme şampiyonluğunu alması kuvvetli bir ihtimal dahiline girmiş olacaktır.

Ankaragücü bugün Şeref stadında Beşiktaşla oynayacaktır. Beşiktaş Ankaragücüne karşı Ankarada 1-0 yenilişinin acısını çıkarmak ve şampiyonluk ümidini kuvvetlendirmek için var kuvvetle çalışacaktır. Saha ve seyirci avantajı da kendisindedir. Karşısındaki Ankaragücü ise güzel bir defans, teknik ve müessir futbol oynayan forvet hattı ile ihmal edilemeyecek bir kuvvettir. Filhakika, Hayati, Hakkı, Nâzım, Şeref, Eşref şeklindeki kuvvetli Beşiktaş akıncılarına mukabil, Ankaragücünün de Fikret, Muzaffer, Vehab, Fahri, Hamdi şeklindeki hücum

Bugünkü spor hareketleri

Şeref stadında: İ. Spor, Beyoğluspor - Topkapı, Arnavudköy muhtelitleri saat 14,30, Ankaragücü - Beşiktaş (millî küme) saat 16,30.

Taksim stadında: Liseler futbol maçları: İskik lisesi - Pertevniyal saat 15, Boğaziçi lisesi - Haydarpaşa saat 16,30, Kızılay - İstanbul atletizm müsabakaları saat 16,10.

Fenerbahçe stadında: Atletizm müsabakaları saat 13.

Kabataş lisesinde: Haydarpaşa - İskik lisesi voleybol maçı saat 15.

İstanbul kız lisesinde: İstanbul Kız lisesi - Kandilli lisesi voleybol maçı saat 14.

hattı birbirine denk hücum ve gol atma kabiliyetindedir. Maçın çok sıkı olacağı muhakkaktır. Oyununu rakibine kabul ettiren takım maçtan galib çıkacaktır. Kendi sahasında yapacak gibi bir avantaja malik olan Beşiktaşın, arada bir tutturdukları bükük oyun oynamamak şartile, bu maçı tan cüz'î farkla galib çıkmak şansı da ha fazladır.

M. T. Ö.

Askerî liselerin spor bayramı

Askerî lise sporcuları geçid resminde

Her sene çok muntazam bir programla yaptıkları spor müsabakaları sonunda büyük bir spor bayramı tertib etmek askerî liselerimize nasib olmaktadır. Bu sene daha mütekâmil ve geniş bir ölçü ile hazırlanan askerî liselerimiz yarınki Pazar günü öğleden sonra Taksim stadında büyüklüklerimize ve bütün sporseverlere enteresan ve zevkli bir gün yaşatacaklardır.

Kuleli, Maltepe, Bursa ve Deniz liselerinin iştirak ettiği bu bayrama zengin bir programla hazırlanan gençlerimiz Taksim stadında müteaddid provolar yapmışlardır. Müzikli jimnastik, müzikli boks ve gülle jimnastiği gibi müziğin ahengine uyularak yapılan vücut hareketleri ciddiden cazib ve muvaffakiyetli bir levha teşkil etmektedir. Gürbüz gençlerimize pek yakışan bu vücut mümareseleri bize modern

sporun propagandasını yapacak kadar güzel ve kuvvetlidir. Bundan başka at vurma topu, cirid, disk ve bomba atmaları, güreşlerin her çeşidini ve bilhassa Japon güreşini büyük bir meharretle yapan askerî lise gençlerimizin hareketleri zevk ve heyecanla takib edilmektedir. Manialı müsabakaları ve eski günlerin güzel hatırasını yaşatan hokeyi canlandırmaları tebrike şayandır.

Yarın Taksim stadında yapılacak olan bu büyük spor bayramına bilhassa askerî erkân, yüksek mektep ve üniversite Rektör ve profesörleri, matbaa askerî erkân, yüksek mektep ve üniversite Rektör ve profesörleri, matbaa Genel Direktörü General Cemil Taşnerle, yüksek istişare heyeti azaları da bayramda hazır bulunacakları haberi alınmıştır.

Bir Haftalık

RADYO PROGRAMI

CUMARTESİ - 6/5/35

13.30: Program. 13.35: Müzik (Operet se - lekyonları - Pl.) 14: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 14.10: Türk müziği. Çalanlar Resad Erer, Refik Fersan, Zühtü Bardakoğlu. Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - ..... - Şehnaz peşrevi. 2 - Dellâl zadenin - Şehnaz şarkı: Etmedin bir lâhze ihya. 3 - Semseddin Zıyanın - Şehnaz şarkı: Hem aldım hem aldattım. 4 - Zühtü Bardakoğlu - Santur taksimi. 5 - Lemnin - Hicaz şarkı: Neşem emsüm. 6 - Salâhaddin Pınarın - Hicaz şarkı: Yüvüm güle de kız lar. 7 - ..... - Şaz semaisi. 14.10 - 15.30: Müzik (Neseli plâklar.) 17.30: Program. 17.35: Müzik (Dana saati - Pl.) 18.15: Türk müziği (Fasıl heyeti.) Tahsin Karakuş ve arkadaşları. 19: Konuşma (Dış politikâ hadiseleri.) 19.15: Türk müziği (Halk türkülleri ve oyun havaları - Sadi Yaver Ataman. 19.30: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - ..... - Saba peşrevi. 2 - Suhibi Zıyanın - Saba şarkı: Semî dildere bu demler. 3 - De demin - Bestenigâr şarkı: Ben seni sevdim sevel. 4 - ..... - Kürdîlî hicazkâr şarkı: Neşe ile peşevî ömrüm. 5 - Lemnin - Kürdîlî hicazkâr şarkı: Bir kendi gibi zalim sevmiş. 6 - ..... - Rumeli türküsü: Koyun beni yükseltilere. 7 - ..... - Halk türküsü: İkide turnam. 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15: Temsil (Geyik avcısı - Genç Osman.) Yazan: Ekrem Resîdî. 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo, nukud ve ziraat borsası (fiat.) 21.25: Neşeli plâklar - R. 21.30: Müzik (Sonat - Beetho - ven Kreuzer - sonate keman ve piano.) Nededet Remzi Atak. Ferhunde Erkin. 22: Haftalık posta kutusu (Ecnebi dillerle.) 22.30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Brahms - Macar dansı. No. 5-6. 2 - J. Strauss - Viyana ormanlarının efsanesi. 3 - Müller - La Paloma şarkısı üzerine fantezi. 23: Müzik (Cazband - Pl.) 23.45-24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

PAZAR - 7/5/35

12.30: Program. 12.35: Müzik (Küçük or - kestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Paul Lincke - Olimpiyadlarda - Mars. 2 - Fred Wal - ter - Rüyâ - Keman Solo ve orkestra için. 3 - J. Strauss - Neşeli Vals operetinden. Buseler vals. 4 - Becker - İkbahar (Melo - di.) 13: Memleket saat ayarı, ajans ve me - teorojî haberleri. 13.15: Müzik (Küçük or - kestra - Şef: Necib Aşkın.) Devamı. 5 - Vol Dohnanyi - Dâğün vals. 7 - Fischer - Ta - miyen bir tesadüf. a) İste dağlar. b) Beklen - Avdet. 13.50: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Resad Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Ok - kuyan: Mustafa Çağlar. 1 - Ferahnâk peş - revî. 2 - Meleksetin Ferahnâk şarkısı: (Tit - da bahar açtı.) 4 - İshak Varonun Evîç - şarkısı: Kalbimde açılmış. 5 - Halk türk - küsü: (Sabah gideyim be kuzum.) 6 - Halk - yim.) 7 - Halk türküsü: (Senin yazın kış - a benzer.) 14.20 - 14.30: Konuşma (Kadın sa - ati.) Çocuk terbiyesine dair. 17.30: Program. 17.35: Müzik (Pazar gayi - Pl.) 18.15: Konuş - ma (Çocuk saati.) 18.45: Müzik (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateşbecekleri.) 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti.) Çalanlar: Hakkı Derman, Hasan Gür, Esref Kadri, Hamdi Tokay, Basri Üflet. Okuyan: Celâl Tokses ve arkadaşları. 20: Memleket saat - ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Resad Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyanlar: Nec - niğâr peşrevi. 2 - Haşim beyin Bestenigâr şarkısı: (Kaçma mecburundan.) 3 - Mus - rîdan bulmaz teselli. 4 - Hafız Yusufun bestenigâr şarkı - Çok sürmedi geçti. 5 - Ruşen Kam: Kemece taksimi. 6 - Arif be - yin Rast şarkı - Zahiri hale bakıp. 7 - Bi - 8 - Nasibin Mehmedin Hızam şarkı: A - çın karcağır şarkı: Varken gönülden bin tür - eli plâklar - R. 21.10: Müzik (Riyasetüm - Pares - Mars. 2 - A. Corbin - Santiago (İs - ninin birinci parçası.) 2 - Incl senfo - niyet (Kornet Solo için parça.) 5 - B. Sme - lona 1 Ultava (Senfonik parça.) 22: Anado - band - Pl.) 22.45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

PAZARTESİ - 8/5/35

12.30: Program. 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteor - olojî haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Senfonik - eli müzik) Pl. 19: Konuşma (Doktorun sa - atı.) 19.15: Türk müziği (Halk müzikleri.) Halk - man. 19.35: Türk müziği (Halk müzikleri.) Çalanlar: Hakkı Derman, Esref Kadri, Ha - san Gür, Basri Üflet, Hamdi Tokay. 20: Mem - leket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haber - leri. 20.15: Türk müziği (Klasik program.) kûme heyeti. (Bestekâr Rahmi beyin hatı - rası için eserlerinden mükrek program.) 21: Konuşma. 21.15: Esham, tahvilât, kam - biyo - nukud ve Ziraat borsası (fiat.) 21.25:

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

Neşeli plâklar - R. 21.30: Müzik konuşması (Pantatonizm.) 21.45: Müzik (Hava sazları, oda müziği.) 1 - Mozart - 2 Klarinet ve fa - got için. Divertimento No. 4 (Si bemol ma - jör.) Allegro Adagio. Larghetto Rondo (Al - legretto.) Menuetto - Trio. Klarinetler - Hay rullah Duygu, Mahmud Ziya Eşkin. Fagot - Hasan Ergün. 2 - Blum - Duetto (2 fagot için.) Allegro moderato Rondo (Ala brave.) Andante - Hasan Ergün. Mustafa Senar. 22.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Schneider - Meşhur Rofrenler - den - Potpuri. 2 - Ganglberger - Efsane - ler ormanında. 3 - Stolz - Vyanada İkbah - ar. 4 - Paul Lincke - Olur, olur, olur (Şen parça.) 5 - J. Strauss - Hayat size neşe ver - sin (Vals.) 6 - Lehar - Göttergratte ope - retinden potpuri. 22.45: Müzik (Virtüozlar - Pl.) 23: Müzik (Cazband - Pl.) 23.15 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

SALI - 9/5/35

12.30: Program. 12.35: Türk müziği (Pl.) 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteor - olojî haberleri. 13.15: Müzik (Karışık prog - ram - Pl.) 13.45 - 14: Konuşma (Kadın sa - ati.) 18.30: Program. 18.35: Müzik (Oda mü - ziği - Pl.) 19: Konuşma. 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti.) Tahsin Karakuş ve arkadaş - ları. 20: Memleket saat ayarı, ajans ve me - teorojî haberleri. 20.15: Türk müziği. Ça - lanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Resad Erer. Okuyanlar: Muzaffer İkar, Se - mahat Özdenes. 1 - Andonun Hüseyin peş - revî. 2 - Suphi Zıyanın Hüseyin şarkı: (Fer - yad ediyor bir gül için.) 3 - Rahmi beyin Hüseyin şarkı: (Aceb nazende şuhun.) 4 - Falz Kapancının şarkı: (Aman dağlar ca - nım dağlar.) 5 - Kanun taksimi: Vecihe, 6 - Tabî efendinin Hüseyin yürük semaisi: (Ben gibi sana.) 7 - Andonun Hüseyin saz semaisi. 8 - Bimen Şanın Segâh şarkı: (Sun da için yar elinden.) 9 - Segâh şar - kı: (Sevda okunur.) 21: Konuşma. 21.15: E - sham, tahvilât, kambiyo - nukud ve Ziraat borsası (fiat.) 21.25: Neşeli plâklar - R. 21.30: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Ha - san Ferid Alınar.) 1 - W. H. Mozart - Sihir - li Flüt operasının uvertürü. 2 - Van Beet - hoven - 3 cü senfonî (Eroiko.) Allegro Con Brio Scherzo. Marcia Funebre Finale. 22.30: Müzik (Operetler - Pl.) 23: Son ajans ha - berleri ve yarınki program. 23.15 - 24: Mü - zik (Cazband - Pl.)

ÇARŞAMBA 10/5/35

12.30 Program. 12.35 Türk müziği. Çalan - lar: Zühtü Bardakoğlu Refik Fersan, Kemal Niyazi, Seyhun, Cevdet Çağla, Necmi Rıza Ahiskan. 1 - Sultanî yegâh peşrevi. 2 - Lem - ninin sultanî yegâh şarkısı: (Andıkça geçen günleri.) 3 - Lemnin ferahfeza şarkısı: (Dinlendi başım dün gece.) 4 - Zühtü Bar - dakoğlu: Santur taksimi. 5 - Yesari Asumın sultanî yegâh şarkı (Biz Heybelide her gece.) 6 - Halk türküsü: (Mecnunam Leylâmı gör - düm.) 7 - Halk türküsü: (Şu dağları del - me.) 13.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Ri - yasetümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer) 1 - Blankenburg - Mars. 2 - Leo Fall - Do - lanlar Prenslarinin valsleri. 3 - Amber - Ye - min operasının uvertürü. 4 - E. Launay - Bülbül ve Çalikus (2 piston için parça.) 5 - Offenbach - Güzel İvancacı kız operetinden Potpuri.

18.30 Program. 18.35 Müzik (Aryalar) Pl. 19.00 Konuşma. 19.15 Türk müziği (fasıl he - yeti) Celâl Tokses ve Safiye Tokayın İstira - kile. 20.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve me - teorojî haberleri. 20.15 Türk müziği. Ça - lanlar: Fahri Fersan, Refik Fersan, Zühtü Bardakoğlu, Cevdet Çağla. Okuyanlar: Sadi Hoşses, Melek Tokgöz. 1 - Rast peşrevi. 2 - Şükürünün rast şarkısı: (Uyusam göğsüne kaysam.) 3 - Falk Beyin rast şarkısı: (Ni - hansın dideden.) 4 - Cevdet Çağla: Viyola taksimi. 5 - S. Kambayın nihavend şarkı: (Gönülmün ebedi bir yerel. 6 - Rast türkü: (Çalma bak efede.) 7 - Rast türkü: (Ye - menimde hare var.) 8 - Haşim, Beyin hi - cazkâr şarkı: (Şeb ta seher akar.) 9 - Lâtif Ağanın hicazkâr şarkı: (Yoktur zaman gel.) 10 - Osman Nihadın hicazkâr şarkı: (Şu zayıf göğsüm içinde.) 21.00 Haftalık posta kutusu. 21.15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat.) 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (mandolinata) Şef: Sadık Talu İdaresinde. 22.00 Müzik (kü - çük orkestra - Necib Aşkın) 1 - Hansch - mann - Andalusia - İspanyol vals. 2 - Be - natzky - Grinzinge bir daha gitmeliyim. 3 - Paul Lincke - Kapri (Serenad.) 4 - Ziehrer - der Schatzmeister operetinden valsler. 5 - Gounde - Ave Maria. 6 - Ganglberger - Aşk çanları - Şarkı. 7 - Fritz Rechtenwald - Grinzinge (Potpuri). 23.00 Son ajans ha - berleri ve yarınki program. 23.15 - 24 Müzik (cazband).

PERŞEMBE 11/5/35

12.30 Program. 12.35 Türk müziği - Pl. 13.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (karışık program - Pl.) 18.30 Program. 18.35 Müzik (konser) Pl.

19.00 Konuşma (sıraat saati). 19.15 Türk müziği (fasıl heyeti). Çalanlar: Hakkı Derman Esref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet. Okuyan Tahsin Karakuş. 20.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Türk müziği. Çalanlar: Vec - ihe, Fahri Fersan, Refik Fersan. Oku - yanlar: Mustafa Çağlar, Meharet Sağnak. 1 - Gülizar peşrevi. 2 - Nuri Halil'in hüsey - ni şarkı (Artık yetişir). 3 - Gülizar şarkı (Gözlerimden gitmiyor). 4 - Hüseyin şarkı Gülşen bahçesinde. 5 - Halk türküsü (Ay doğdu batmadı mı). 6 - Halk türküsü (All dağ). 7 - Halk türküsü (Tepeler tepeler). 8 - Lâtif Ağanın hicaz şarkı (Niçin şeb ta - seher). 9 - Asum Beyin hicaz şarkı (Her zamni çiğersuza). 10 - Hicaz şarkı (İndim yarın bahçesine). 21.00 Konuşma. 21.15 E - sham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat.) 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Schmidt - İnceller - vals. 2 - Gebhardt - Romens - violonsel ve orkestra için. 3 - Heuberger - Şarkta. 4 - Zander - Polka. 5 - J. Strauss - Sen Vyanada (vals). 6 - Brahms - Macar dansı No. 8. 7 - Paul Lincke - Eşlen - cell marş. 8 - Paul Lincke - Darılma (fan - tezi). 9 - Mitchell - Çocuk oyunları. 22.30 Müzik (melodi ve sololar - Pl.) 23 Son ajans haberleri ve yarınki program. 23.15 - 24 Mü - zik (cazband - Pl.)

CUMA 12/5/35

12.30 Program. 12.35 Türk müziği - Pl. 13.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri 13.15 - 14 Müzik (karışık program - Pl.) 17.30 İnkilâb tarihi dersleri (Halkevinden naklen). 18.30 Program. 18.35 Müzik (Neşeli müzik - Pl.) 19.00 Konuşma. 19.15 Türk mü - ziği (fasıl heyeti). Celâl Tokses ve arkadaş - ları. 20.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve me - teorojî haberleri. 20.15 Türk müziği. Ça - lanlar: Zühtü Bardakoğlu, Cevdet Çağla, Re - fik Fersan, Kemal Niyazi; Seyhun. Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Hicazi hümayun peşrevi. 2 - Arif Beyin hicaz şarkı (Tasdi edeyim). 3 - Sa - deddin Kaynağın hicaz şarkı (Hazan ile geç - ti). 4 - Şükürünün hicaz şarkı (Sevdamı di - lim anlatmaz). 5 - Kemal Niyazi Seyhun Kemece taksimi. 6 - Arif Beyin hicazkâr şarkı (Bir halet ile süzdü). 7 - Osman Ni - hadin hicazkâr şarkı (Ellere uzaktan bak). 8 - Hicazkâr saz semaisi. 9 - Dedenin gü - lizar şarkı (Bî vefa bî cesmî bidat). 10 - Dedenin gülizar şarkı (Nazlı nazlı sekip gi - der). 21.00 Konuşma. 21.15 Esham, tahvilât, kambiyo, nukud ve ziraat borsası (fiat.) 21.25 Neşeli plâklar - Pl.) 21.30 Müzik (Riya - setümhur filârmonik orkestrası - Şef: Ha - san Ferid A.) 1 - Kurt Von Wolfurt: Se - ranet Orkestra için op. 28. a) Marş b) Roman - ce c) Capriccio - Final. 2 - Salvatore İn - dovino: Süit «allantica» a) Sinfonietta b) Sarabanda c) Gavotta c) Villotta 3 - Joh. Brahms. 3 üncü senfonî fa majör, op. 90 a) Allegro con brio b) Andante c) Poco Alleg - retto c) Allegro. 22.30 Müzik (opera arya - ları - Pl.) 23.00 Son ajans haberleri ve ya - rınki program. 23.15 - 24 Müzik (cazband - pl.)

CUMARTESİ 13/5/35

12.30 Program. 12.35 Müzik (Virtüozlar - Pl.) 14.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve me - teorojî haberleri. 14.10 Türk müziği. Ça - lanlar: Vecihe, Resad Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Hızam peşrevi. 2 - Leylâ hanımın hüz - zam şarkı (Ey sabahı hüsnü an) 3 - Hay - rının hızam şarkı (Özürsem yazıktr sana kan.) 4 - Leylâ hanımın hızam şarkı (Ha - rabî intizar oldum) 5 - İsmail Hakkının kar - cığâr şarkı (Sarıyor gün geçtikçe). 6 - Lem - ninin karcığâr şarkı: (Bir gölge ol beni pe - şinden.) 7 - Salâhaddin Pınarın karcığâr şarkı: (Sana gönül verdim) 14.40 - 15.30 Mü - zik (Neşeli müzik - Pl.) 19.35 Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ru - şen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: Radife Neydik. 1 - Bimen Şenin bestenigâr şarkı: (Her zaman serde...) 2 - Salâhaddin Pın - arın hızam şarkı (Aşkınla sürünsem). 3 - Salâhaddin Pınarın hızam şarkı (Seviyor - dum onu.) 4 - Falz Kapancının hızam şar - kı (Büklüm büküm sırma saçın emnim.) 5 - Sadeddin Kaynağın, türkü (Sarı kur - dele). 6 - Halk türküsü: (Karanfil oylum oylum) 20.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Temsil (Uyuyan kadın - Muallâ beyin hanımları) Yazan Ek - rem Resîdî. 21.15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat.) 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Meinzler - Serenad. 2 - Shilk - İspanyol dansı. 3 - Walther - Danseden kuklalar. 4 - Födrel - Vyan şar - kı. 5 - J. Strauss - Sabah havadisleri vals. 22.00 Haftalık posta kutusu (yabancı dil - lerde). 22.30 Müzik (operet, romans vesaire) 23.00 Son ajans haberleri ve yarınki prog - ram. 23.15 - 24 Müzik (cazband - Pl.)

Şehzadebaşı

TURAN Tiyatrosunda

Bu gece
(HAMİYET) Yucasas
ve arkadaşları
gündüz talebeyi
Casus ve Şekerpare

Gece unuma Daldan Dale atıldâ revüsü

Türk Hava Kurumu

27 ci Tertib

BÜYÜK PIYANGOSU

Birinci Keşide: 11 / Mayıs / 939 dadır.

Büyük ikramiye: 40.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle 20.000 ve 10.000 liralık iki adet mükâfat vardır...
Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeği ihmale tmeyiniz. Siz de piyangonoñun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 - Deniz vasıtaları için 57 kalem boya vesair malzemenin 12/5/939 Cuma günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesiyapılacaktır.
2 - Tahmini bedeli 7850 lira ve ilk teminatı 589 liradır.
3 - Evsaf ve şartnamesi komisyonadır. Görülebilir.
4 - İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarifi veyhile hazırlıyacakları teklif mektublarını komisyona vermele - ri. Komisyon Galata Eski İthalât Gümrüğü binasındadır. «2872»

Teknik Okulu Satınalma Komisyonu Başkanlığından

Cinsi	Kalem	Tahmini bedeli Lira	İlk teminat Lira
Jeoloji modelleri	10	800	60

Teknik Okulu ihtiyacı olan yukarıda cins, miktar, tahmin bedeliyle ilk tem - natı yazılı Jeoloji modellerinin ihalesi yapılmak üzer 22.5.939 tarihine rastlı - yan Pazartesi günü saat (14) de Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis mektebinde toplanacak olan komisyonumuzda açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin şart - nameyi görmek ve ilk teminatlarını yatırmak üzere eksiltmeden bir gün evvel - ne kadar Yıldızda bulunan okulumuza ve eksiltme gününde şartnamede yazılı belgelerıyla Yüksek Mühendis mektebine gelmeleri. (3124)

BANKA KOMERÇİYAL İTALYANA

Tamamen tediye edilmiş sermayesi:
700.000.000 İtalyan Lireti

Merkezi: MİLANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta Şubeleri vardır.

Haricteki Bankalarını:

BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marselle, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juan - les - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casab - lanca (Maroc).
BANCA COMMERCIALE ITALIANA E RO - MENA: Bucarest, Arad, Bralla, Brasov, Cluj, Costanza, Galaz, Sibiu, Timichoara.
BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA: Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.
BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO, Alexandrie d'Egypte, Elkahire, Port - Said.
BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA, Atina, Pire, Selânik.
BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY, Pihladelphya.
BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.
Müşterek Bankalar
Banque Française et Italienne pour l'ame - rique du sud, Paris.
Arjantinde: Buenos-Aires, Rosario de Santa fé.
BRESİLYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehir - lerinde şubeler.
CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.
COLOMBİA'da: Bogota, Barranquilla, Me - dellin.
URUGUAY'da: Montevideo.
BANCA DELLA SVIZZERA ITALIANA: Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.
BANCA UNGARO - İTALIANA S. A. Peşte ve başlıca Şehirlerde Şubeler:
HRVATSKA BANK D. D. Zagreb, Susak.
BANCA ITALIANO - LIMA Lima (Perou) da başlıca Şehirlerde Şube - ler:
BANCA ITALIANO - GUAYAQUIL Guayaquil.
İstanbul Merkezi: Galata, Vovvoda Caddesi, Karaköy Palas. Telefon 44845.
İstanbul Bürosu: Alalemcılar Han. Telefon 22900 /3/11/12/15
Beyoğlu Bürosu: İstiklâl Caddesi No. 247. Telefon: 41046.
Kasalar İcari: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVEL - LER'S çekleri.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenica'mı) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Dıvanyolunda 104 numarada bergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25 - İSTANBUL

Gazetemizde *çkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peğindir. Adres değıştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevab için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete ve SON POSTA'nın Ankara bayiidir. Under - vud makinelerinin de acentasıdır.

Bar-sakları-mızda kan-larımızı eme-rek üreyen ve bizleri gayri tabii bir çok şekillerde rahatsız eden solucanlar-

dan **İSMET SOLUCAN**

BİSKÜVİTİ sayesinde tama-

men kurtulduk. Gayet neş'eli bir sihhata kavuştuk. Hakikaten her

çocuk senede iki üç kutu İSMET SOLUCAN BİSKÜVİTİ behe-

mehal almalıdır. Tesiri kat'idir. Her Eczanede 20 kuruştur.

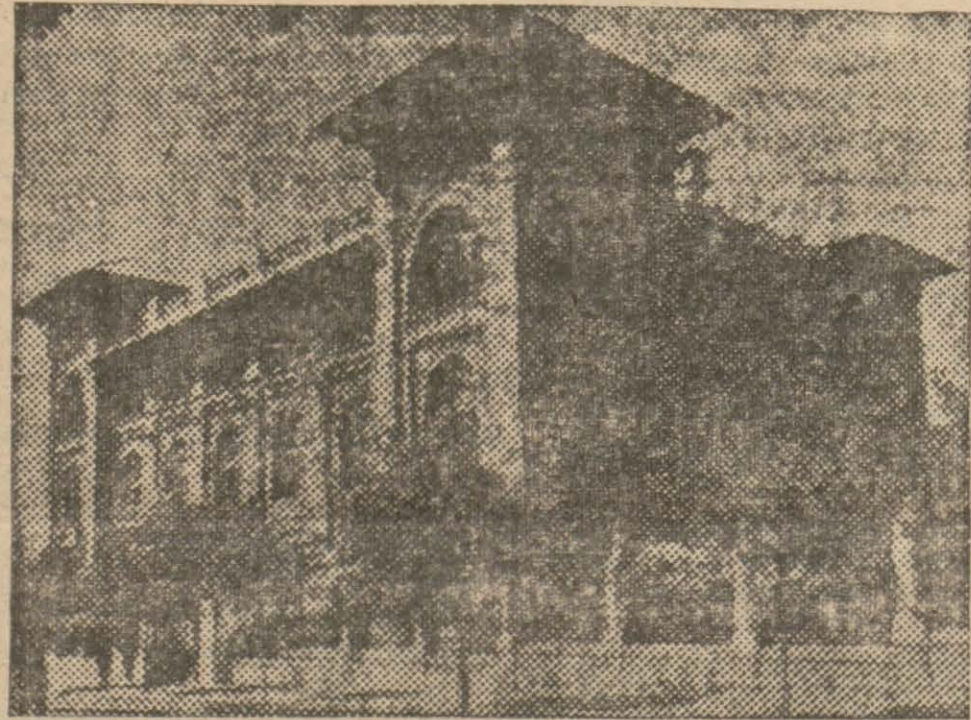
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık		4,000 Lira	
4	500	2,000	"
4	250	1,000	"
40	100	4,000	"
100	50	5,000	"
120	40	4,800	"
160	20	3,200	"

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir.

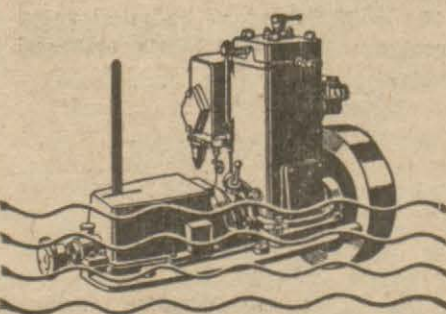
Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Balıkesir Vilâyeti Nafia Müdürlüğünden:

- 1 - Balıkesir Hükümet konağı Adliye kısmının inşaatı kapalı zarf ile eksiltmeye konulmuştur.
  - 2 - Yapıtılacak iş 65.119 lira 76 kuruşluk heyeti umumiye keşfinin 56.936 lira 50 kuruşluk kısmıdır.
  - 3 - Bu işe aid evrak
A - Projeler.
B - Fiat bordrosu, mesaha cetveli, keşif hülâsa cetveli.
C - Fenni ve hususi şartname.
D - Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
- Olup isteyenler bu evrakı her gün Balıkesir Vilâyet Nafia Müdürlüğünde görebilirler.
- 4 - Eksiltme 15/5/939 Cuma günü saat 15 de Balıkesir Hükümet Konağında Nafia Müdürlüğünde teşekkül edecek Nafia Eksiltme Komisyonu huzurunda yapılacaktır.
  - 5 - İsteklilerin bu işe aid 4097 liralık muvakkat teminatı Malsandığına yatırdıklarına dair makbuz ve şayanı kabul banka mektubu ile ihaleden en son sekiz gün evvel asgari 70.000 liralık yapı işini bir defada başardıklarına dair referanslarla Balıkesir Vilâyetine müracaat ederek alacakları ehliyet vesikasını ve Ticaret Odası vesikalarını 2690 No. lu kanunun tarifleri dairesinde hazırlayarak Eksiltme Komisyonuna müracaatları lüzumu ilân olunur. 2909.

DROTT
MARKALI İSVEÇ Mamulâtı

Deniz ve kara Motörleri

Hem fişek, hem lâmba ile ateş alır. Mazut sarfiyatı çok iktisadidir. Yağ sarfiyatı hiç yoktur. Kullanışlı, sağlam ve dayanıklıdır.

Katalog ve Fiat İsteyiniz.

Türkiye umumi acentalığı ve deposu: Türk - Avrupa Limited şirketi. İstanbul Galata Perşembe-pazar 61

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	"
Üçüncü	sahife	200	"
Dördüncü	sahife	100	"
İç sahifeler		60	"
Son sahife		40	"

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

KOMOJEN

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

ROMATİZMA

LUMBAGO

SIYATİK

ve bütün
ağrılara
karşı

SIRT - GÖĞÜS
KALÇA - ARKA - BEL

SILKO

merhemi ile masaj yapınız

SANCILARI DAİMİ ve ÇABUK GEÇİRİR

TÜRKİYE ŞİŞE ve CAM FABRİKALARI Anonim Sosyetesinden:

Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikamız, memlekette züccaciye ticareti ile uğraşan herkese tek fiat ve müsavi şartlarla satış yapmaya başlamıştır.

Taliplerin aşağıdaki adresimize müracaatları:
Galata Perşembe Pazarı Samur sokağı İş Han

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Devlet Demiryolları 9. İşletme Müdürlüğünden

Sirkeci - Edirne ve Kırklareli kısımlarında banliyö ve dahili yolcu trenleri ile beynelmilel sempron ve konvansiyonel trenlerinin seyrüsefer tarifeleri 15 Mayıs 1939 tarihinden itibaren değiştirilecektir. Yeni tarifelere aid afişler istasyonlara asılmış ve cep tarifeleri satışa çıkarılmıştır.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi rica olunur. (3152)

Aid olduğu liste No. ları hisasında cins, miktar, muhammen bedel ve muvakkat teminatları yazılı muhtelif demir, demir levha ve kazan saçları 13/6/1939 Salı günü saat 15 den itibaren srasile ayrı ayrı ihale edilmek üzere ve kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır

Bu işe girmek isteyenlerin her liste hisasında yazılı muvakkat teminat ile kanununun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat (14) de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır

Şartnameler (631) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır

Liste No.	Cinsi	Miktar Ton	Muhammen	Muvakkat
			bedel Lira K.	teminat Lira K.
1	Yuvarlak demir	1735,000	147.475 00	8.623 75
2	Yassı ve köşe demirleri	1485,000	126.225 00	7.561 25
3	Müşekkel demirler	1405,000	147.525 00	8.626 25
4	Levha ve kazan saçları	2246,030	235.833 15	13.041 66 (2874)

BAKER Ayakkapları

Rahat ve sağlamdırlar.

Bu ayakkapları almakla iktisad etmiş olacaksınız. Halihazırda yerli ve ecnebi malı Zengin çeşitlerimiz vardır. Geliniz, görünüz ve intihap ediniz.

Dr. İhsan Sami İSTAFİLOKOK AŞISI

İstafilokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çubanı, koltuk altı çubanı, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşidir.

Divanyolu No. 113

SATILIK ARSA

Dükkanlarla Apartman, Gazino ve lokantasile otel veya resmi daire yapmağa elverişli Ankara Yenışehirde 6 Asfalt yolun birleştiği en mutena yerde 35 metre cephe 920 metre murabai arsa satılıktır. İnşaat ruhsatı dahil hazır. Taliblerin Ankara posta kutusu 52 adrese mektubla müracaatları.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem USAKLIĞIL